

Projekt právní ochrany duševního vlastnictví v celním právu České republiky

Bc. Irena Zálešáková

Diplomová práce
2005

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav managementu
akademický rok: 2004/2005

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Irena ZÁLEŠÁKOVÁ**
Studijní program: **N 6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Management a marketing**

Téma práce: **Projekt právní ochrany duševního vlastnictví v celním právu České republiky**

Zásady pro vypracování:

1. Vymezte význam a rozsah právního institutu duševního vlastnictví, jeho základní členění a oblasti právních úprav jeho ochrany.
2. Porovnejte pilíře ochrany duševního vlastnictví v mezinárodním pozitivním právu.
3. Analyzujte výkon pravomocí celních orgánů při ochraně duševního vlastnictví.
4. Na základě výsledné analýzy navrhněte projekt právní ochrany duševního vlastnictví prováděné celními orgány de lege ferenda.
5. Uveďte možné překážky při zavádění projektu do právního řádu ČR.

ABSTRAKT

Abstrakt česky

Diplomová práce se zaměřuje na oblast právní ochrany duševního vlastnictví, prováděnou zejména celní správou, a to jak v rámci České republiky, tak i v mezinárodních souvislostech (právo EU a mezinárodní dohody).

V diplomovém projektu jsou navrženy nové právní úpravy, které by měly zajistit účinnější a hospodárnější ochranu práv duševního vlastnictví realizovanou celními orgány (boj proti padělkům apod.)

Abstrakt ve světovém jazyce

This diploma work is to screen the branch of legal protection of intellectual property, especially managed by the customs administration, both on the Czech republic territory and on an international scale.

The diploma project is supposed to propose a new way of more efficient and economic solution for the intellectual property protection administered by customs authorities (legal counterfeit enforcement etc.)

Na tomto místě bych ráda poděkovala JUDr. Vránovi, vedoucímu diplomové práce, za odborné vedení, cenné rady a připomínky.

OBSAH

OBSAH	5
ÚVOD.....	6
I. TEORETICKÁ ČÁST	8
1 DUŠEVNÍ VLASTNICTVÍ	9
1.1 PRÁVNÍ INSTITUT DUŠEVNÍHO VLASTNICTVÍ, JEHO HISTORIE, VÝZNAM, ROZSAH	9
1.2 OBLASTI DUŠEVNÍHO VLASTNICTVÍ	12
1.2.1 Duševní vlastnictví (v širším smyslu)	12
2 DUŠEVNÍ VLASTNICTVÍ V MEZINÁRODNÍM POZITIVNÍM PRÁVU	20
2.1 ZÁKLADNÍ PILÍŘE OCHRANY DUŠEVNÍHO VLASTNICTVÍ V MEZINÁRODNÍM POZITIVNÍM PRÁVU	20
2.1.1 Smluvní úpravy mezinárodní ochrany práv duševního vlastnictví	20
2.1.2 Duševní vlastnictví a Evropská Unie	24
II. PRAKTICKÁ ČÁST	30
3 VÝKONNÉ KOMPETENCE CELNÍCH ORGÁNŮ	31
3.1 CELNÍ ORGÁNY A DUŠEVNÍ VLASTNICTVÍ.....	31
3.2 PROVÁDĚNÍ OPATŘENÍ PŘI DOVOZU, VÝVOZU A ZPĚTNÉHO VÝVOZU	33
4 PROJEKT NOVÉ PRÁVNÍ ÚPRAVY OCHRANY CELNÍMI ORGÁNY	48
4.1 OCHRANA PRÁV DUŠEVNÍHO VLASTNICTVÍ V ÚPRAVĚ DE LEGE FERENDA	48
4.2 CELNÍ ORGÁNY A JEJICH OPATŘENÍ V MEZINÁRODNÍM KONTEXTU	61
5 SMĚRY VÝVOJE, RIZIKOVÉ FAKTORY	64
5.1 VYHODNOCENÍ PŘEKÁŽEK.....	64
5.2 PREDIKCE VÝVOJE	67
ZÁVĚR	69
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	71
SEZNAM OBRÁZKŮ	74
SEZNAM TABULEK.....	75
SEZNAM PŘÍLOH.....	76

ÚVOD

Ve své bakalářské práci jsem se věnovala právní vědě vyučované na FaME, konkrétně daňovému právu. Právnímu odvětví jsem zůstala věrná i pro tuto diplomovou práci, kdy jsem se ovšem tentokrát ve větším rozsahu, zaměřila na jeho jinou oblast a to na právní ochranu duševního vlastnictví v našem celním právu. Cílem mojí diplomové práce zůstává zpřehlednění a získání základní orientace ve velmi obsáhlé a stále dynamičtěji vyvíjející se problematice duševního vlastnictví (díky novým informačním a výrobním technologiím), objasnění důvodů a příčin potřeby jeho právní ochrany, rozbor faktických důsledků prováděné ochrany duševního vlastnictví v oblasti celního práva, zpracování návrhu projektu odstranění nedostatků a zamezení rizik při výkonu kompetencí celních orgánů v této oblasti.

V první a druhé (teoretické) části diplomové práce se zaměřím na aktuálně platnou právní úpravu k duševnímu vlastnictví, která je díky svému historickému vzniku ošetřována jak právem soukromým, tak i veřejným. Bude se jednat o relativně obsáhlou oblast autorských práv a práv s nimi souvisejících, kolektivní správy práv, patentů a užitečných vzorů, průmyslových vzorů, topografických polovodičových výrobků, práv k odrůdám rostlin a s celními orgány často spojovaných ochranných známek. V obsahu práce budou analyzovány i právní instituty vyučované v magisterské formě na FaME, které požívají ochrany dle obchodního práva, jako jsou obchodní firma a obchodní tajemství. Zvláštními případy ochrany duševních statků jsou označení původu a zeměpisná označení, zlepšovací návrhy, vědecké vynálezy, know-how i tzv. důvěrné informace subsumované v úpravě nejen obchodního, ale i občanského zákoníku. Bez prostředků právní ochrany ovšem nelze tyto instituty naplňovat, proto se bude diplomová práce i zabývat konkrétními formami naplňování ochrany duševního vlastnictví - ústavně právní ochranu, trestně-delikt ní, podnikatelsko-obchodní, prostřednictvím spotřebitelského práva či zamezení nekalosoutěžení v hospodářské soutěži.

Samostatným okruhem je právní předpis o opatřeních týkajících se dovozu, vývozu a zpětného vývozu zboží porušující některá práva duševního vlastnictví, prováděný téměř výhradně celními orgány. Rozborem tohoto právního předpisu bude věnována třetí (analytická) část diplomové práce, neboť diplomovým projektem je právě ochrana duševního vlastnictví v celním právu. Bylo by ale chybou se domnívat, že celní orgány provádí tuto ochranu pouze v rozsahu tohoto předpisu. Kromě vlastní působnosti celní

správy v některých oblastí zmiňovaných v teoretické části práce, jsou nově i celní orgány od poloviny roku 1997 i orgány činnými v trestním řízení u trestných činů, jako jsou porušování autorských práv, průmyslových práv dle trestního zákona.

Ve čtvrté (projektové) části navrhnu, na základě výsledků rozborů právního rámce ochrany duševního vlastnictví i vlastních zkušeností z jejího provádění celními orgány, projekt právní úpravy *de lege ferenda*, neboť je zřejmé, že i současný právní řád má v této oblasti stále své nedostatky.

Pátá (hodnotící) část bude práce vyhodnocovat překážky a nákladovost zavedení projektu do celní praxe. Ve vytýčeném rozsahu a zaměření práce se dá říct, že se má jednat o ojedinělý projekt, neboť není známo, že by se ochranou duševního vlastnictví prováděnou celními orgány takto komplexně po účinnost předpisů Společenství někdo zabýval. Výjimku činí právní odbor Celního ředitelství Hradec Králové, který se však stará pouze o omezený rozsah, tj. o převod obecných celních předpisů *de lege lata* do vnitřních předpisů celní správy ČR a zároveň pro ni poskytuje metodicko-konzultační činnost. V této části se rovněž pokusím stanovit předpokládaný vývoj na poli právní ochrany duševního vlastnictví spolu s jeho možnými riziky.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 DUŠEVNÍ VLASTNICTVÍ

1.1 Právní institut duševního vlastnictví, jeho historie, význam, rozsah

Předmětem duševního vlastnictví jsou statky, jak jinak, než nehmotné. Pro tyto statky nehmotné povahy, ať už se jedná o určitou myšlenku, způsob jejího vyjádření či ochranné označení – však platí, že musí být vyjádřeny pro člověka objektivně seznatelnou formou – promítnutím filmu, ve stroji jako jeho princip, v dokumentaci výzkumného řešení apod., nikoliv jen v hlavě svého tvůrce. Na tomto principu se dají historicky mezi předchůdce takových hmotných statků přiřadit jako zvláštní druhy objektů práv například značky řemeslníků tvořících pyramidu ve starém Egyptě.

V antickém Řecku na ostrově Sybaris přináleželo po dobu jednoho roku právo výhradní přípravy nově vymyšleného pokrmu jeho autorovi, a až magickou ochranu svých výsadních znalostí požívali dříve kmenoví kouzelníci. Potřeba zvláštní právní ochrany nehmotných statků však vznikla až později, kdy se tyto statky staly samostatným předmětem směny na kterých závisel další vývoj společnosti. Jednalo se středověké vydávání privilegií panovníkem, ovšem bez právního nároku vynálezce na jeho vydání, tzv. privilegium z milosti. U nás se jednalo například v r.1315 o privilegium na odvodňování dolů, ale princip patentové ochrany – po dobu 10 let - přichází na svět o více než jeden a půl století jako tzv. benátský zákon. Moderní režim patentové ochrany však přináší až anglický zákon v roce 1623 (State of Monopolies) a rovněž v Anglii je téměř o století poté vydán první zákon autorský (State of Anne). U nás počátky ochrany autorského práva spadají do roku 1811, kdy rakouský všeobecný zákoník platící i pro české země upravil smlouvu nakladatelskou. Později v roce 1846 byla k tomu i poprvé zakotvena ochrana některých děl proti jejich rozmnožování a kopírování.

Nehmotné statky, obzvlášť nové poznatky, mají pro rozvoj a postavení společnosti strategický význam. To si uvědomují nejvyspělejší země a největší nadnárodní firmy, které se snaží o zabezpečení fungující právní ochrany duševního vlastnictví, potažmo s podporou výzkumu, vývoje a inovací nehmotných statků. Podpora tvorby hmotných statků, které jsou předmětem obchodně právních vztahů (úplatné licence apod), je v řadě světových ekonomik prováděna formou úvěrem s nízkými úroky, daňovými výhodami či zakládáním státních výzkumných institucí (akademie věd USA, NASA). Silná právní

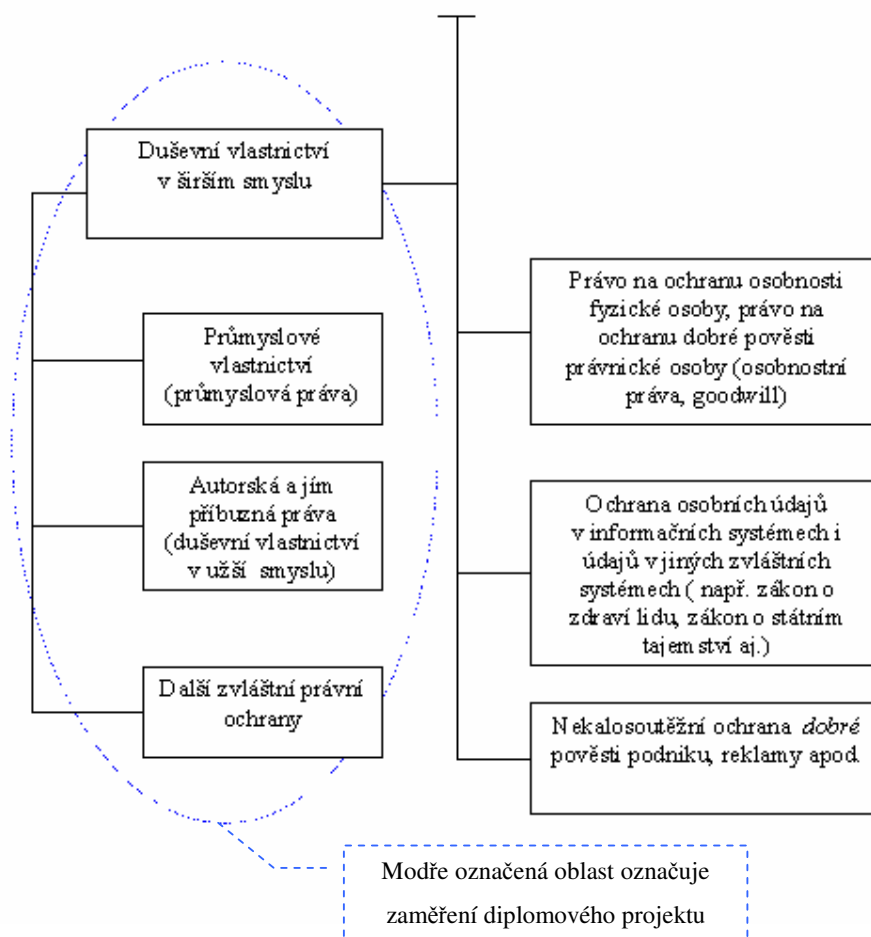
ochrana je potřeba i pro nestátní organizace. Ochrana nehmotných statků zajišťuje podnikatelské sféře jejich výlučné postavení a majetkové zhodnocení tvůrčí aktivity.

Záběr okruhu problematiky duševního vlastnictví je často vnímán a chápán různě, někdy označován, a v užším slova smyslu správně, jako autorské právo¹. Definice právního pojmu duševního vlastnictví Světové organizace duševního vlastnictví je širší než autorské právo². Ve smyslu pojetí světové organizace a zároveň s ohledem na vztah právní ochrany nehmotných statků celními orgány, o kterých má pojednávat tento materiál, je dále koncipována celá tato diplomová práce. O nehmotných chráněných statcích, které duševním vlastnictví nejsou, jako jsou práva na obranu osobnosti, goodwillu, reklamy, osobních údajů v informačních systémech, údajů státního tajemství apod. , tato práce nepojednává a jsou zmíněny jen okrajově. Grafické znázornění členění nehmotných statků podle systému jejich právní ochrany je na obrázku (Obr.1), z kterého je zřejmé, že ve vztahu ke kompetencím celní správy se bude jednat zejména o práva průmyslová a autorská.

¹ *Do tohoto v praxi vžitého pojmu duševního vlastnictví v užším smyslu patří i tzv. práva příbuzná autorskému právu – práva výkonného umělce k jeho uměleckému výkonu, právo výrobce zvukového/zvukově obrazového záznamu k jeho záznamu, právo rozhlasového/televizního vysílatele k jeho původnímu vysílání, právo nakladatele na odměnu při tvorbě rozmnoženiny*

² *Dle Smlouvy o zřízení Světové organizace duševního vlastnictví (WIPO), podepsané ve Stockholmu 14. července 1967, zahrnuje pojem duševního vlastnictví práva kromě autorských a souvisejících k nim právům též práva k vynálezům ze všech oblastí lidské činnosti, k vědeckým objevům, k průmyslovým vzorům a modelům, k ochranným známkám zboží a služeb, jakož i k obchodním jménům a obchodním názvům, práva na ochranu proti nekalé soutěži, a všechna ostatní práva vztahující se na duševní činnost v průmyslové, vědecké, literární a umělecké činnosti. (viz příloha PII)*

Nehmotné statky (předměty)
Členění dle systému jejich právní úpravy

1.2 Oblasti duševního vlastnictví

1.2.1 Duševní vlastnictví (v širším smyslu)

Průmyslové vlastnictví (průmyslová práva)

Vynálezy

České patentové právo vychází ze zákona č. 527/1990 Sb. o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích [9]. Vynálezem je řešení, splňující, v souladu s mezinárodními úmluvami, tři znaky pro poskytnutí právní ochrany – udělení patentu³ určeným státním orgánem:

1. musí být nové
2. musí být výsledkem vynálezecké činnosti
3. musí být průmyslově využitelné

Na rozdíl od autorských práv právní ochrana vynálezu nevzniká již od jeho vytvoření, ale až udělením patentu. V případě konfliktu souběhu stejného vynálezu více osobami nezávisle na sobě se vychází z časovým právem přednosti (okamžik podání přihlášky vynálezu). Přihlašovatel může být zastoupen tzv. patentovým zástupcem⁴. Řešení zásady priority je dále vysvětleno v části 2. V ČR je přihlašovacím orgánem, který vydává a

³ Patent je nutno od vynálezu odlišovat. Není to nehmotný statek, ale ochranný dokument na vynález, z kterého vzniká jeho majiteli výlučné právo ohledně využívání vynálezu a nakládání s vynálezem. Tato právní ochrana vynálezu platí 20 let od podání přihlášky. Platí zde zásada teritoriality, takže záleží na přihlašovatel, v kterých zemích chce mít udělen patent. V každém státě se samozřejmě platí správní poplatky zvlášť.

⁴ Patentový zástupce = člen samosprávné stavovscky organizované komory patentových zástupců, který má ze zákona č. 527/1990 Sb. oprávnění zastupovat před soudem ve věcech průmyslového vlastnictví s výjimkou civilního řízení, kde je ze zákona povinné zastoupení advokátem

zároveň uděluje patenty Úřad průmyslového vlastnictví⁵, jež jako správní orgán rovněž vybírá správní poplatky za úkony k zajištění ochrany vynálezů, užitných a průmyslových vzorů, topografických čipů, ale i ochranných známek či označení původu výrobků.

Průmyslové vzory

Právo průmyslového vzoru u nás vychází ze stejného zákona č. 527/1990 Sb. o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích. Avšak od patentového práva a od práva užitného vzoru se odlišuje z hlediska předmětu práva. Užitně vzorová a ochrana vynálezecká ochrana má předmět ochrany **technické** řešení, právo průmyslového vzoru se vztahuje na **estetické** výtvary. Přesněji na výrobní vzhled, tvar, materiál apod. Průmyslový vzor nesmí být před podáním přihlášky zpřístupněn veřejnosti a zároveň musí vykazovat individuální povahu. Ochrana je maximálně 25 let.

Zlepšovatelské návrhy

Právní úprava zlepšovatelských návrhů vychází, dle svého názvu, rovněž ze stejného zákona č. 527/1990 Sb. o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích. V podstatě řeší právní vypořádání při vytvoření zlepšovatelského návrhu v zaměstnaneckého poměru. Zlepšovací návrhy nepodléhají zápisnému principu.

⁵ Úřad Průmyslového vlastnictví České republiky: Jedná se o ústředním orgán státní správy na ochranu průmyslového vlastnictví, se sídlem v Praze, zřízený zákonem č. 21/1993 Sb. a jeho působnost je stanovena zákonem č. 14/1993 Sb., o opatřeních na ochranu průmyslového vlastnictví. Rozhoduje o poskytování ochrany na vynálezy, průmyslové vzory, užitné vzory, topografie polovodičových výrobků, ochranné známky a označení původu výrobků. Vykonává činnosti podle předpisů o patentových zástupcích, vede ústřední fond patentové literatury, zajišťuje potřebné mezinárodní vazby a činnosti a potřebnou legislativu v oblasti průmyslového vlastnictví, uskutečňuje vzdělávací a publikační činnosti a poskytuje služeb veřejnosti v oblasti patentových a známkových informací

Léčiva a přípravky na ochranu rostlin

Úřad pro průmyslové vlastnictví je rovněž zákonem č. 527/1990 Sb. zmocněn udělovat tzv. dodatková ochranná osvědčení pro léčiva a přípravky na ochranu rostlin, u kterých před uvedením na trh požadováno zaregistrování dle předpisů o léčivech, příp. o rostlinolékařské péči. Osvědčení se zapisují do patentového rejstříku v podstatě se stejnými právními účinky jako u vynálezu.

Užitné vzory

Právní úprava užitného vzoru je u nás obsažena v zákoně č. 478/1992, o užitných vzorech [10]. Prováděcí předpis k němu, na rozdíl od zákona č. 527/1990 Sb., o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích, vydán nebyl, ale pro řadu otázek se použije obdobně právo vynálezecké. Důvodem pro zavedení užitně vzorové právní ochrany je fakt, že na předměty denní potřeby připravené k uvedení na trh a na předměty nižší invenční úrovně, se patentový systém jeví jako málo použitelný, poměrně nákladný a zdoluhavý. Od vynálezu se užitný vzor odlišuje tím, že pro jeho ochranu postačí, že užitný vzor pouze přesáhl rámec pouhé odborné dovednosti (nižší kritérium vynálezecké úrovně) a dále se vztahuje jen na technická řešení prostorově vytvořitelná (nikoliv technologie, ale například výrobky, směsi, slitiny). Procesně právní úprava oproti patentovému řízení je jednodušší, tudíž i rychlejší, ale skýtá méně spolehlivou ochranu.

Zajímavé je, že na rozdíl od nás jako nováčků v EU, dosud ne všechny státy EU ochranu užitných vzorů mají.

Topografie polovodičových výrobků

Právní úprava polovodičového výrobku (čipu) je obsažena v samostatném zákoně č. 529/1991 Sb., o ochraně topografií polovodičových výrobků [11], a z důvodu absence prováděcího předpisu k němu, se zde opět postupuje v analogii k patentovému právu. Je třeba říct, že se nejedná o čipy (integrované obvody), ale o způsob jejich uspořádání ve vrstvách na výrobku. Svou povahou je mezi vynálezem a průmyslovým vzorem, který ovšem není veden estetickým hlediskem. Uspořádání vrstev totiž znatelně ovlivňuje výkonnost výrobku a je vedeno požadavkem miniaturizace a technické efektivity. Ochrana nové topografie se uděluje na základě zápisu do rejstříku Úřadu pro průmyslové vlastnictví s desetiletou dobou ochrany.

Ochranné známky

Definice zákona č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách [12], určuje ochrannou známku jako označení tvořené slovy, písmeny, číslicemi, kresbou nebo tvarem výrobku nebo obalu, sloužící k rozlišení výrobků či služeb od různých osob, které jsou zapsané do rejstříku ochranných známek. Zákon dále komplexně zastřešuje naplňování přijatých mezinárodních úmluv Českou republikou vč. faktu jejího plného členství v EU od 1.5.2004.

Na našem území pak požívají právní ochrany národní ochranné známky (dle jejich zápisu u Úřadu pro průmyslové vlastnictví), mezinárodní ochranné známky (dle Madridské dohody), ochranné známky Společenství (dle nařízení Rady Evropského Společenství o ochranných známkách Společenství) a všeobecně známé známky (dle Pařížské úmluvy a článku 16 Dohody)⁶.

Ze zápisu jsou zákonem vyřazena některá označení z důvodů absolutních nebo relativních. Mezi **absolutní** (veřejnoprávní) patří důvod rozlišovací nezpůsobilosti, např. pouhé druhové označení (automobil), jednotlivá písmena, číslice či geometrické vzorce, ledaže by působily dojem uzavřeného celku. Volné značky, např. zkřížené kladiva pro uhlí nelze rovněž chránit. Popisná jména (Škoda, Ford), místní názvy (Tatra, Kotva) jsou rovněž vyloučeny z absolutních důvodů, ledažeby přihlašovatel prokázal, že se staly příznačné pro jeho výrobky. Dále jsou tak vyloučena označení jež jsou v rozporu s mezinárodními dohodami, dobrými mravy, nepravdivá a klamavá. Bez souhlasu příslušného orgánu jsou ve výluce i zkušební, puncovní či záruční značky, názvy a zkratky jednotek, erby, vlajky, úřední názvy veřejnoprávních korporací apod.

Relativní zápisná překážka znamená zásah do práva druhého, kdy se bude zejména jednat o právo přednosti jiné osoby ke shodné či podobné známce přihlášení pro stejné nebo podobné výrobky nebo služby. Po podání přihlášky provádí přihlašovací Úřad pro průmyslové vlastnictví její formální i věcný průzkum v přihlašovacím řízení s tříměsíční lhůtou pro podání námitek od uveřejnění přihlášky ve svém Věstníku. Ochrana na výlučné právo používání známky trvá 10 let a lze ji prodlužovat. Při registraci platí obdobný princip priority zmiňovaný u patentového systému.

⁶ úplné názvy a data vydání úmluv a právních předpisů aktů jsou v příloze PII a PIII.

Ochranná známka jako obchodovatelný statek může přejít na nového majitele (rozdělení podniku, dědění ...), nebo být na něho převedena (smlouvou). Majitel si však může i značku ponechat avšak použít na její užívání smluvní **licenci**. Taková smlouva nabývá účinnosti až jejím zápisem do rejstříku kompetentního registračního orgánu. Pět let neužívané (mrtvé) známky jsou z příslušných rejstříků vymazávány.

Označení původu zboží

Obecná právní úprava označení původu výrobků a zeměpisného označení je obsažena zejména v zákoně č. 452/2001 Sb., o ochraně označení původu a zeměpisných označení a o změně zákona o ochraně spotřebitele [13]. Označení původu je název země, oblasti nebo místa, který se stal všeobecně známý jako údaj o tom, odkud výrobek pochází, jehož vlastnosti jsou dány výlučně nebo podstatně zeměpisným prostředím původu, včetně činitelů přírodních či lidských. Je tedy zřejmé, že se ochrana vztahuje pouze na charakteristiku původu zboží, nikoliv služeb či obchodu. Podmínkou pro zápis u Úřadu pro průmyslové vlastnictví je, že výroba je skutečně prováděna na vymezeném území (jablonecká bižuterie, znojemské okurky ...).

Oproti většiny předmětů duševního vlastnictví se tentokrát **nejedná o výlučnou ochranu**. Zapsané označení může používat jakýkoliv výrobce či zpracovatel, pokud na příslušném území takové výrobky s odpovídajícími vlastnostmi vyrábí (bezúplatná zákonná licence na veřejný statek).

Od označení původu je nutno odlišovat označení druhu. **Druhov**é (obecné) označení (turecká káva, španělský ptáček...) není chráněno, naopak je překážkou registrace. Zapsaný uživatel by si měl hlídat zda konkurence jeho zeměpisné označení nepoužívá, neboť by postupem času mohlo zobecnět v druhové označení se ztrátou způsobilosti k ochraně, což může vést až k výmazu z registru. Pokud podnikatel používá pro **jednotlivé výrobky zvláštní označení**, např. osobní váha „Morona“ bývá toto zpravidla chráněno jen v rámci ochrany proti nekalé soutěži právě tak jako u klamavého **údaje o provenienci** zboží (Made in Germany).

Ochrana odrůd rostlin a biotechnologických vynálezů

Jedná se o zvláštní úpravu ochranu šlechtitelských, resp. biotechnologických práv vyjádřenou zvláštními zákony číslo 206 (o ochraně biotechnologických vynálezů a o změně

zákona č. 132/1989 Sb., o ochraně práv k novým odrůdám rostlin a plemenům zvířat, ve znění zákona č. 93/1996 Sb.) [14] a 408 (o ochraně práv k odrůdám rostlin)[15] z roku 2000, kde se biotechnologické vynálezy přihlašují u Úřadu pro průmyslové vlastnictví a v oblasti odrůd rostlin u Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského.

Obchodní jméno

Obchodní jméno, správně firma, a její právo je zejména upraveno v obchodním zákoníku [27] pro subjekty zapisující se do obchodního rejstříku a nikoliv ve zvláštních předpisech průmyslového práva. Ochrana poskytovaná firemním právem má povahu **absolutní**, působí proti všem. Obchodní firma vystupuje jako ochranné označení, má značný propagační význam, určitou majetkovou hodnotu a může být předmětem obchodu.

Ochrana má však i povahu **relativní** v takzvaném nekalosoutěžení. Tyto výrazné podobnosti s právním režimem ostatních ochranných označení činí z obchodního jména (firmy) předmět průmyslového vlastnictví, upravený i v Pařížské unijní úmluvě z r.1883.

Obchodní firma však vystupuje i ve **třetím významu** - ve vazbě na ochranu osobitosti podnikatele. Zde je jeho průmyslově vlastnický význam potlačen osobnostním právem podle § 11 a násled. občanského zákoníku [28] (u názvu který představuje jméno a příjmení) a u právnických osob právem na ochranu jména a dobré pověsti dle § 19b téhož zákona. V podnikatelském vztahu lze proti neoprávněnému použití obchodní firmy použít pouze § 12 obchodního zákoníku.

Autorská a jim příbuzná práva (duševní vlastnictví v užším smyslu)

Právní úprava autorského práva a práv s ním souvisejících je u nás zakotvena v zákoně č. 121/2000 Sb. o právu autorském a právech souvisejících s právem autorským (autorský zákon) [16]. Přidržující se právu kontinentálnímu, přiznává fyzické osobě základní právo na výsledky duševního vlastnictví, jež je nezcizitelné a ani se ho nelze vzdát.

Autorská díla včetně počítačových programů

Předmětem autorského práva jsou díla literární, umělecká a vědecká (vč. počítačových programů). Úprava vychází z dualismu práv osobnostních a majetkových. Tzn., že osobnostní práva zanikají smrtí tvůrce, ale práva majetková přechází na dědice. Osobnostní práva autorská zahrnují právo na autorství (osobovat si autorství, popř. zveřejnit dílo bez

udání jména nebo s pseudonymem) a zejména rozhodnout o zveřejnění díla, čímž je autor srozuměn s tím, že jeho dílo je schopné uvedení na veřejnost.

Součástí osobnostních práv je dále právo na nedotknutelnost díla, které obsahuje jednak právo autora udílet svolení ke změnám a jiným zásahům do díla a právo bránit takovému užití díla, kterým by byla snížena jeho hodnota.

Po smrti tvůrce originárně vzniká osobám v zákoně výslovně uvedeným pouze časově neomezené právo na to, aby jméno autora bylo uvedeno a aby dílo bylo užíváno způsobem nesnižujícím jeho hodnotu.

Materiální práva autorská majetková práva zase reprezentují všechna ostatní práva k dílu, tj. například právo s dílem nakládat, licencovat jej, prodávat jej apod. Na rozdíl od průmyslových práv, kde je k jejich ochraně zapotřebí úřední úkon, u autorských subjektivních práv postačí, že takové dílo vzniklo (ex lege bez jakékoliv státní formální ingerence). Autor či dědic majetkového práva je oprávněn licenční smlouvou poskytnout jiné osobě oprávnění k užívání chráněného díla. Právo na vybírání odměny za pronájem či půjčování má výlučně autor či jiný nositel práv. Ti však mohou být zastoupeni tzv. kolektivním správcem. Tito správce se dělí dle věcných kompetencí, pro každou vždy jeden, např. Ochanný Svaz Autorský je pro díla hudební.

Oprávnění kolektivním správcům autorských děl vydává dozorový orgán – ministerstvo kultury. Z autorského zákona jsou stanoveny i některá majetková práva podléhající povinné kolektivní správě (mj. i z každého vyrobeného nebo dovezeného nenahraného nosiče se příslušnému správci odvádí povinný poplatek).

Práva s autorským právem související

Jedná se o tzv. výkony výkonných umělců, zvukové záznamy a snímky, televizní a rozhlasové pořady, nakladatelskou činnost, a příbuzně i pořizování databází. Všechny tyto práva, s výjimkou práv výkonných umělců ke svým uměleckým výkonům a pořizování databází, představují právní ochranu investice do výroby či zpřístupnění nehmotného statku.

U těchto práv se jedná o běžný převoditelný majetek mezi fyzickými či právnickými osobami (majetková práva). Práva výkonných umělců vedle své povahy majetkové jsou navíc i osobnostní, nepřevoditelné a jen pro fyzickou osobu. Nutno připomenout, že právo

je trvá jen k uměleckému výkonu (osobitému ztvárnění), nikoliv k předváděnému (ztvářňovanému) dílu jako takovému. Pořízení databáze, nejen počítačové, bylo u nás vzhledem k příbuznosti problematiky a v souladu s komunitárními pravidly přiřazeno rovněž do autorského zákona, i když se nejedná o právo související s právem autorským.

Další zvláštní právní ochrany

Ochrana obchodního tajemství a ochrana před nekalou soutěží

Obchodní tajemství, důvěrné informace, vč. know-how se znaky obchodního tajemství, nemají dosud v jednotlivých zemích speciální právní ochranu, a proto jsou někdy označovány za nechráněné, což ovšem není přesné. Mohou být chráněny v rámci absolutního práva k obchodnímu tajemství, obdobně jako u výše uvedeného právního institutu firmy, anebo i dle práva relativního při nekalé soutěži.

Prostředky právní ochrany jsou pro absolutní právo i nekalosoutěžní postih shodné – nárok zdržovací, odstraňovací, na náhradu škody a vydání bezdůvodného obohacení, na satisfakci a na zveřejnění rozsudku na náklady strany, která prohrála. Bohužel důkazní prostředky jsou v této oblasti velmi obtížné a proto je důležitá prevence (využití prostředků utajení, omezený přístup k informacím v podniku atd.).

Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje, vědecké objevy

Ty části, které nejsou chráněny jako vynálezy, užité vzory autorská díla atd., jsou chráněny stejně jako důvěrné informace a údaje způsobem ve výše uvedeném odstavci. Kromě této ochrany není vyloučena souběžně i právní ochrana objevitelství podle § 11 a násl. občanského zákoníku.[28]

2 DUŠEVNÍ VLASTNICTVÍ V MEZINÁRODNÍM POZITIVNÍM PRÁVU

2.1 Základní pilíře ochrany duševního vlastnictví v mezinárodním pozitivním právu

2.1.1 Smluvní úpravy mezinárodní ochrany práv duševního vlastnictví

Česká republika je kromě svého členství ve Světové organizaci duševního vlastnictví⁷ rovněž smluvní stranou řady mezinárodních smluv na ochranu duševního vlastnictví⁶, o kterých bude dál pojednáváno. Náš ústavní pořádek řeší jejich postavení vedle národního práva následovně: Vyhlášené mezinárodní smlouvy, kterými je ČR vázána a k jejichž ratifikaci dal Parlament, jsou součástí našeho právního řádu. Obsahuje-li pak mezinárodní dohoda něco jiného než zákon, platí ustanovení smlouvy.

Oblast práv autorských

Pro smluvní strany již několikrát novelizované **Bernské úmluvy o ochraně děl literárních a uměleckých** z roku 1886, je společné, že ačkoliv se jedná o státy s různými typy práv, jsou díla chráněna již od okamžiku jejich vytvoření (státy tzv. Bernské unie). Není nutno nějakých zápisů či registrací jak je to např. u některých latinsko-amerických států nebo u zemí bývalého Sovětského svazu.. Členskými státy této revidované Bernské úmluvy je většina zemí světa, od roku 1988 i USA.

Dle této smlouvy v oblasti absolutních práv k nehmotným statkům pro právní vztahy dvou osob z jednoho státu zjednodušeně platí, že si nemohou „sjednat jiné právo ve

⁷ World International Property Organization (WIPO)= Světová organizace duševního vlastnictví, zajišťuje administrativu mezi Bernskou a Pařížskou unií. Rozhodně z ní však nevyplyvá sloučení mezinárodní ochrany autorských a průmyslových práv. Sekretariátem Bernské a Pařížské úmluvy a uniím dle Světové organizace duševního vlastnictví vytvořené mezinárodní úmluvou ve Stockholmu v roce 1967 je Mezinárodní úřad duševního vlastnictví se sídlem v Ženevě.[31]

smlouvě“ – princip teritoriality (viz výše zmiňované členské státy s odlišnými právními řády).

U mezinárodních vztahů, např. osoba autora v cizině a osoba vydavatele jeho díla v tuzemsku, se ochrana podle Bernské úmluvy realizuje jen pokud je autor občanem Bernské unie nebo na jejím území trvale bydlí, popř. bylo-li jejich dílo na tomto území zveřejněno (vydáno) poprvé. Pro cizince ze zemí Bernské unie musí tuzemský členský stát přiznávat i tzv. minimální autorská práva platná v jejich domovském právním řádu, přestože je u vlastních občanů přiznávat nemusí.

Univerzální ženevská smlouva uzavřená v roce 1952 je známá jako **všeobecná úmluva o právu autorském**, účastní se jí mnoho členů tzv. Bernské unie, bývalé země Sovětského svazu i zemí registračního principu. Vyplývá z ní například známé označení ©. Pokud autor z členského státu této úmluvy, jež ovšem není zemí registračního principu, označí všechny oprávněně vydávané exempláře svého díla od jeho prvního uveřejnění tímto označením, s dodatkem svého jména a letopočtu tohoto prvního uveřejnění, je pak chráněno i v zemích registračního principu, které jsou členy univerzální ženevské smlouvy. U autorů, kteří jsou přímo ze zemí registračního principu označení nepostačuje a registrace je nutná.

Malou členskou základnu má **Římská úmluva o ochraně výkonů umělců, výrobců zvukových záznamů a pořadů rozhlasových a televizních společností** z roku 1961 upravující práva příbuzná autorskému právu. Značka (P) umístěná na kopii uveřejněného zvukového záznamu nebo na jeho obalu má pak, po doplnění jména majitele práv výrobce s rokem prvního uveřejnění, obdobné účinky jako výše zmiňovaná copyrightová výhrada u Ženevské úmluvy.

Jiná **Ženevská úmluva o ochraně zvukových záznamů** proti jejich nedovolenému rozmnožování z roku 1971 má působit proti tvorbě pirátských kopií a nelegálnímu dovozu zvukových záznamů pro veřejnou produkci. Z důvodu potřeby důkazní evidence jsme se stali i členy i další mezistátní smlouvy, Ženevské úmluvy o mezinárodním zápisu audiovizuálních děl z roku 1989. Zápis se provádí do mezinárodního rejstříku u Mezinárodního úřadu duševního vlastnictví v Ženevě.

Pro využívání účinků právních ochran děl, je nutno poznamenat, že je vždy třeba rozlišovat právní institut zveřejnění, neboť jednotlivé smlouvy ho charakterizují jinak,

často rozdílně od našeho autorského zákona (např. zveřejněním může být považováno rozmnožení pouze v hmotné podobě).

Oblast průmyslových práv

Základním mezinárodním pilířem právní ochrany v oblasti průmyslového vlastnictví je několikrát revidovaná univerzální **Pařížská unijní úmluva** na ochranu průmyslového vlastnictví z roku 1883, jejíž stranami je převážná většina států světa s různými právními řády. Její obecné zásady jsou společné i pro další zvláštní úmluvy, které byly ve spojitosti s ní následně zřízeny.

Pařížská úmluva vychází striktně z principu teritoriality, což znamená, že přihláška musí být podána v každé zemi zvlášť, protože až na výjimky je ochrana stejného nehmotného statku v různých zemích vzájemně nezávislá. Cizinci ze zemí Pařížské unijní úmluvy mají rovněž ochranu „minimálních“ práv v členských státech, obdobnou jak je zmíněno tomu u práv autorských v rámci Bernské úmluvy. Později byly přijaty dohody unifikující třídění ochranných známek, vynálezů a průmyslových vzorů za účelem zkracování doby mezi přihláškou a zavedení ochrany. U nás se používá mezinárodní patentové třídění IPC podle Štrasburské dohody z roku 1971 (International Patent Classification).

Madridský protokol z roku 1989, jako změna zvláštní úmluvy zřízené v souvislosti s Pařížskou unijní úmluvou – Madridské dohody o mezinárodním zápisu továrních nebo obchodních známek z r. 1981, zajišťuje ochranu ve všech členských zemích na základě jedné mezinárodní přihlášky u Mezinárodního úřadu na ochranu duševního vlastnictví v Ženevě 13). Před tímto zápisem je ovšem nutná národní přihláška a zápis v zemi původu.

Další dohoda z Madridu, **Madridská dohoda o potlačování falešných nebo klamavých údajů o původu zboží** z roku 1891 působí proti nepravdivým či zavádějícím údajům o provenienci či původu výrobku, nikoliv proti označení druhu (s výjimkou vinařských výrobků). Podle ní je umožněno takové zboží zabavit.

Naopak **Lisabonská dohoda o ochraně označení původu zboží** a o jeho mezinárodním zápisu z roku 1958 již správnost druhového označení ve všech členských zemích chrání na základě jednoho zápisu mezinárodní přihlášky v Ženevě (v rámci přihlašovacího řízení je členský stát oprávněn odmítnout ochranu na svém území).

Pro **Washingtonskou smlouvu o patentové spolupráci** z roku 1970 je význačné, že před samotným přihlášením patentu je osobám umožněno si nechat provést v členských zemích jakési šetření, zda u nich již obdobné technické řešení nebylo zveřejněno, anebo, zda nárokovatelný vynález se z hlediska těchto zemí jeví jako nový, průmyslově využitelný s tvůrčí myšlenkou. Prováděním takových mezinárodních rešerší jsou pověřovány patentové úřady. Washingtonská smlouva na rozdíl od předešlých dohod umožňuje ochranu jen podle národního práva, tj. nejednotně, i když jen na základě jediné mezinárodní přihlášky.

V oblasti ochrany nových odrůd rostlin funguje u nás jako registrační správní úřad ve smyslu další úmluvy - **Mezinárodní úmluvy na ochranu nových odrůd rostlin** přijaté v Paříži v roce 1961 (a již třikrát v Ženevě revidované) – Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský. Ochranu průmyslových vzorů řeší mezinárodně-smluvně další dvě dohody - **Haagská dohoda o mezinárodním přihlašování průmyslových vzorů a modelů** z roku 1925 (zde ČR uvažuje o přístupu k ní) a **Locarnská dohoda o zřízení mezinárodního třídění průmyslových vzorů a modelů** z roku 1968 (ČR je členem) .

Ve výčtu smluv se často zmiňuje **Dohoda TRIPS⁸** (Dohoda o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví), uzavřená v rámci jednání při Uruguayském kole dnes již zrušeného GATTu⁹ v roce 1994. Někaký výraznější význam však neměla, protože s výjimkou vyřešení některých nově vzniklých problémů, které se objevily se z důvodu rozvoje technologií, řešila zbylý okruh otázek jen povrchně.

⁸ TRIPs - Dohoda o duševním vlastnictví v oblasti obchodu (Trade Related Intellectual Property Agreement), která stanoví vymahatelná globální pravidla v oblasti patentů, autorských práv a obchodních značek. Hlavním cílem je zabránit například podloudnému kopírování filmů či falšování úspěšných značek. Zároveň však umožňuje tzv. biopirátství.

⁹ GATT -*General Agreement on Tariffs and Trade. Mnohostraná mezistátní obchodní smlouva (1948) působící s cílem otevření mezinárodního obchodu na dohodnutých principech. V jejím rámci jsou organizovány celně-tarifní konference (kola jednání), vedoucí k dohodám o snižování cel a dalších podmínkách odstraňování překážek volného mezinárodního obchodu.*[31]

V témže roce byla v Ženevě sjednána **Smlouva o známkovém právu**, která harmonizovala náležitosti a postupy při zápisném řízení a zjednodušila přihlašování ochranných známek v členských státech.

Nový autorský zákon, uváděný v části 1.2 diplomové práce, vychází z ustanovení tzv. internetových smluv z roku 1996, kterých se ČR od r. 2002 rovněž účastní - Smlouvy WIPO o autorském právu a Smlouvy WIPO o ochraně práv výkonných umělců a výrobců zvukových záznamů. Obě mají regulovat ochranu autorských práv a práv příbuzných v podmínkách užívání elektronického přenosu dat a informací.

2.1.2 Duševní vlastnictví a Evropská Unie

Většina evropských zemí patří mezi členské strany výše zmiňovaných celosvětových úmluv. Sjednocující trendy v rámci starého kontinentu však působily i na oblast společné ochrany duševního a průmyslového vlastnictví, který postupně směřoval k suverénnímu právu komunitárnímu (zejména Směrnícím a Nařízením Rady a Komise).

Evropský patent a patent Společenství

V roce 1973 byla v Mnichově uzavřena dohoda vycházející z principů Pařížské smlouvy a zakládající Evropský patentový úřad – **Úmluva o Evropském patentu**. Ochrana je na celém smluvním území umožněna na základě společné přihlášky u tohoto úřadu, avšak odlišně podle národního práva jednotlivých zemí na kterých má působit, i když v základních otázkách dochází k unifikaci (20 let ochrany apod.).

Tento princip teritoriality komplexněji prolamuje až **Lucemburská úmluva o Patentu společenství** v roce 1975 zavedením společného patentového práva zemí Evropského společenství a jednotného patentu v evidenci Evropského patentového úřadu. Členové Evropské patentové organizace¹⁰ pak v souladu s regionální úmluvou (Evropská patentová úmluva, která však není *acquis communautaire*¹¹) mají určitou volnost při řešení

¹⁰ Členové EPÚ viz příloha PIV

¹¹ **Acquis communautaire** - Vžitý termín označující souhrn zákonů a ustanovení, které byly přijaty během jednotlivých etap integrace a vytváření společného trhu. Používá se především ve vztahu k zemím, které jsou přijímány za nové členy EU. Rozumí se jím, že nová země přijme a vezme za své stávající i budoucí práva a

různých otázek jako přijímání evropské patentové přihlášky prostřednictvím národních úřadů pro průmyslové vlastnictví apod. Česká republika přistoupila k Evropské patentové úmluvě 1.7.2002.

Na poli ochranných známek prvním výsledkem komunitárních harmonizačních trendů bylo v roce 1988 přijetí harmonizační Směrnice Rady¹². Tím bylo zabezpečeno, že úroveň ochrany u zapsaných značek v různých státech bude na území celé EU shodné.

Obecné principy, na kterých stojí tato známková ochrana Společenství jsou následující:

- Zboží s volným pohybem ve vnitřním trhu Společenství musí mít jednotné způsoby označení a identifikace jejich výrobců.
- Ochranná známka Společenství je převoditelná a její majitel nesmí zabránovat její užití třetí osobou u zboží, které je ve volném oběhu Společenství.
- Znamka Společenství existuje vedle národních známek, ale nenahrazuje je a zároveň má být její ochrana na celém území EU stejná a má být překonána její teritoriální omezenost.
- Rozsudky soudů příslušných států EU, které si členské země stanoví pro projednávání známkových sporů, musí být uznávány v celém Společenství podle Bruselské úmluvy o výkonu rozhodnutí ve věcech občanských a obchodních.
- Znamko-ochranná úmluva je otevřená i mimo EU, neboť tuto ochranu mohou požívat i členové Pařížské unijní úmluvy.

Orgánem Evropského společenství pro ochranné známky je na členských státech nezávislý Úřad pro harmonizaci ve vnitřním trhu se sídlem ve španělském Alicante,

povinnosti spjaté se systémem a institucionálním rámcem EU včetně práv a povinností plynoucích z multilaterálních i bilaterálních dokumentů, jež EU a její členské země podepsaly[31].

¹² První Směrnice Rady 89/104/EHS ze dne 21. prosince 1988, kterou se sblížují právní předpisy členských států o ochranných známkách, později doplněná Nařízením Rady č.40/1994 o ochranné známce Společenství

s kterým Česká republika již koncem devadesátých let navázala spolupráci a nyní se dá říct, že sladění tuzemské legislativy ochrany známek s právem Společenství je završeno.

K těmto dvěma oblastem duševního vlastnictví, tj. patentového a známko-ochranného práva, nutno dodat, že u nás bylo harmonizováno na základě článku 67 Evropské dohody¹³, jež vstoupila v účinnost v roce 1993. Dle tohoto článku došlo na našem území například i k harmonizaci zavedením vydávání tzv. dodatkových ochranných osvědčení na léčiva a na výrobky pro ochran rostlin, které mají za účel odstranit diskriminaci majitelů těchto, na vývoj a uvedení na trh specifických, výrobků (ochranný institut prodloužení doby ochrany farmaceutického a fyto-sanitárního zboží). Další ochrana, ochrana zeměpisných označení a označení původu zemědělských výrobků a potravin je zase v Společenství řešena Nařízením Rady z roku 1992¹⁴. Z našich výrobků již takové ochrany na území EU požívají českobudějovická piva, a v řízení je i např. „Pohořelický kapr“.

Mezi nejnovější *acquis communautaire*¹¹ v oblasti ochrany práv průmyslového duševního vlastnictví patří dvě direktivy Rady z konce devadesátých let - Směrnice o právní ochraně biotechnologických vynálezů a Směrnice o právní ochraně vzorů⁶.

¹³ **Článek 67 Evropské Dohody**, zakládající přidružení mezi Českou republikou na jedné straně a Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na straně druhé celý zní takto:

1. ČR bude pokračovat ve zlepšování ochrany práv duševního, průmyslového a obchodního vlastnictví tak, aby ke konci pátého roku po vstupu této dohody v platnost bylo dosaženo úrovně ochrany podobné úrovni existující ve Společenství včetně srovnatelných prostředků pro prosazování takových práv.
2. V téže době ČR požádá o přístup k Mnichovské úmluvě o poskytování evropských patentů z 5. října 1973. ČR také přistoupí k dalším mnohostranným úmluvám o právech duševního, průmyslového a obchodního vlastnictví uvedeným v odstavci 1 přílohy XVII, jichž jsou členské státy stranami nebo jež jsou členskými státy *de facto* prováděny.

¹⁴ Nařízení rady (EHS) č. 2081/92 ze dne 14. července 1992, o ochraně zeměpisných označení a označení původu zemědělských výrobků a potravin

Autorskoprávní ochranu v EU sjednocuje řada Směrnic Rady nebo Evropského parlamentu¹⁵, které mají základ v již uvedených úmluvách mezinárodních a kde podle nich, jak již bylo dříve vysvětleno, k vzniku ochrany autorských práv obecně není třeba formálních registračních procedur u správního úřadu a postačí jen tvorba, příp. první zveřejnění, díla.

V souvislosti se všemi právními normami upravující ochranu duševního vlastnictví (právo autorské, průmyslové ...) by bylo vhodné přiblížit i samotné právní prostředky této ochrany, u kterých jsou, přes povahovou různorodost hmotných statků, nároky z porušení práv obdobné. Společná Směrnice Evropského parlamentu a Rady o prosazování práv k duševnímu vlastnictví stanoví členským státům zabezpečit rovné a spravedlivé, ne zbytečně komplikované či nákladné opatření, řízení a prostředky s přiměřenými lhůtami a bez zbytečných prodlev. Zároveň mají být odrazující od porušování práv, účinná a přiměřená.

U nás je právo duševního vlastnictví ústavně zakotveno již v Listině základních práv a svobod (dále jen LZPS) obsahující právo k výtvorům (Čl.34 odst.1 LZPS) i právo vlastnit

¹⁵ Jedná se zejména o tyto směrnice

- Směrnice Rady ES o právní ochraně počítačových programů z roku 1991
- Směrnice Rady ES o právu na pronájem a půjčování i o právech souvisejících s právem autorským z roku 1992
- Směrnice Rady ES o koordinaci některých pravidel z oboru autorského práva a práv souvisejících ohledně satelitního vysílání a kabelový přenos z roku 1993
- Směrnice Rady ES o harmonizaci doby ochrany autorského práva a práv souvisejících z roku 1993
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady ES o právní ochraně databází z roku 1996
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady ES o harmonizaci některých aspektů autorského práva a práv souvisejících v Informační společnosti z roku 2001
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady ES o právu autora na odměnu u opětovného prodeje originálu uměleckého díla z roku 2002
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady ES o vynucení práv k duševnímu vlastnictví z roku 2004

nehmotný majetek (Čl. 11 LZPS). Tyto práva přísluší na našem území rovněž cizincům bez podmínky reciprocity neboť je vycházeno z mezinárodního řádu lidských práv. V naší soukromoprávní ochraně mezi základní nároky z porušení práv k duševnímu vlastnictví pak budou patřit:

- nárok negatorní (soud na návrh nařídí zdržení se určité činnosti)
- nárok restituční (směřující k odstranění protiprávních následků až po zničení zboží – obnova stavu před zásahem do práva)
- nárok na morální nebo peněžité zadostiučinění vč. zveřejnění rozhodnutí
- nárok na náhradu škody a ušlého zisku
- nároky z bezdůvodného obohacení

U ochrany obecně přestupkové fyzických osob, tj. u ohrožení práv duševního vlastnictví s nižší mírou trestnosti než vyžadované pro trestné činy, jsou projednávajícím orgánem obecní úřady (ochrana trestně právní v našem právním řádu bude samostatně rozebrána v části o celní správě v postavení orgánu činného v trestním řízení).

Obecní úřady v prvním stupni správního řízení rozhodují o přestupcích na úseku kultury (neoprávněné užití nehmotného statku), o přestupcích při porušování průmyslových práv či neoprávněného užívání obchodní firmy nebo zaměnitelného označení. Nižší společenská závažnost přestupků ve srovnání s trestnými činy vede pachatelům k podceňování přestupkové ochrany.

Ochranu podnikatelského prostředí při nakládání s nehmotnými statky zajišťují živnostenské úřady. Ty na základě správního uvážení mohou při porušování podmínek stanovených koncesí či předpisy závažným způsobem živnostenské oprávnění zrušit nebo odebrat. Obdobně mohou v takových případech samosprávné profesní korporace u svých členů podnikajících na základě tohoto členství (patentoví zástupci, advokáti ...) uložit kárné či disciplinární řízení, eventuálně pozastavit či zrušit členství. Do výčtu právních prostředků ochrany patří i uplatňování ochrany proti nekalé soutěži v hospodářské soutěži s obdobnými nároky uvedenými výše u ochrany soukromoprávní.

Ochrana duševního vlastnictví v České republice prostřednictvím dalšího práva, práva spotřebitelského, má svým pojetím nejbližší k ochraně prováděné celními orgány, kterou zpracovává tato diplomová práce – k ochraně zahraničního obchodu celní správou

v oblasti duševního vlastnictví (blíže viz projektová část práce). Základní zákon, zákon o ochraně spotřebitele č. 634/1992 Sb.[17], zajišťuje ochranu spotřebitelů před nabídkou tzv. pirátského zboží a v ustanovení § 23 zákona dokonce na celní orgány odkazuje. Dozorovými orgány však jsou Česká obchodní inspekce, Státní zemědělská a potravinářská inspekce a živnostenské úřady.

Rozdíl mezi zahraničně obchodní ochranou duševního vlastnictví prováděného celní správou je v tom, že účelem je zejména ochrana spotřebitele, nikoliv majitelů práv duševního vlastnictví. Nicméně i zde se počítá s tzv. určovacím rozsudkem, zda zajištěné zboží je padělkem či nedovolenou napodobeninou, který je podstatný pro další řízení před správními orgány. Zákon nepůsobí proti nepodnikatelským subjektům. Má sankčně postihovat v řízení o tzv. jiném správním deliktu postihovat klamavě jednající obchodníky.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

3 VÝKONNÉ KOMPETENCE CELNÍCH ORGÁNŮ

3.1 Celní orgány a duševní vlastnictví

V počátku postkomunistické epochy našeho státu stála česká celní správa mimo nějaké vlastní zřetelné ingerence na poli boje proti porušování práv duševního vlastnictví. Z úřední povinnosti jako státní orgán pouze oznamovala podle § 56 zákona ČNR č. 200/1990 Sb. o přestupcích [21], jiným věcně příslušným orgánům (dnes již zrušeným okresním úřadům) přestupky, o kterých se dozvěděla při výkonu svých pravomocí. Okresní úřad pak mohl takové přestupky, např. oznámení celnice, že došlo k podezřelému dovozu nebo vývozu zvukových nahrávek, řešit dle § 32 jako přestupek neoprávněné užití díla ve smyslu autorského nebo výkonu výkonného umělce nebo pořadu rozhlasových nebo televizních organizací s pokutou do tří tisíc Kč. Dle zveřejňovaných reakcí poškozených (majitelů práva) zůstává však otázkou účinnost postihu pachatelů v přestupkovém řízení¹⁶.

V souvislosti s daňovou reformou právně účinnou od roku 1993 však začaly být celní úřady v nové pozici správce daně vázány přísnou daňovou mlčenlivostí o věcech, o kterých se při celním řízení dozvěděly, a to i vůči jiným správním orgánům, které přestupky v oblasti porušení práv duševního vlastnictví působí. Povinnost dostát závazky z mezinárodních dohod o ochraně duševního vlastnictví způsobilo alespoň částečné prolomení mlčenlivosti celního úřadu vůči orgánům činným v trestním řízení celní správy přijetím zákona č. 191/1999 Sb., o opatřeních týkajících se dovozu, vývozu a zpětného vývozu zboží porušujícího některá práva duševního vlastnictví [18]. V jeho § 39 získaly od 1.12.1999 celní orgány oprávnění při ohrožení práv duševního vlastnictví v souvislosti s přestupem zboží přes státní hranice konat trestní řízení v postavení policejního orgánu

¹⁶ blíže k zdlouhavosti a neefektivitě při přestupkovém řízení např. JUDr. Jan Kux v rubrice Konzultace týdeníku vlády ČR Veřejná správa č.39/1997 str.12 nebo č. 10/1999[38], [39]

v případech trestných činů uvedených v §§ 150-152 trestního zákona č. 140/1961 Sb.[23] Zákon č. 191/1999 Sb.[18] (aktuální úprava viz další podkapitola) sice umožnil prostupnost informací (o pachateli, zboží, modus operandi deliktu apod.) mezi orgány celní správy (správce daní a orgány činnými v trestním řízení), avšak nevyřešil daňovou mlčenlivost mezi celním úřadem (správcem daně) a poškozeným (majitelem práva, kterému měl tento zákon zajistit ochranu). Proto i zde došlo později v oblasti správního řízení podle tohoto zákona k narovnání stavu, podle kterého původně správce daně nemohl majiteli práva (oprávněné osobě) sdělit údaje potřebné k hájení svých práv před soudním i správním orgánem¹⁷.

Celní správa ovšem může narazit při výkonu svých ostatních pravomocí, jiných než v souvislosti s celním řízením u dováženého/vyváženého zboží, např. při pátrání po zboží uniklém celnímu dohledu apod., na porušení práv duševního vlastnictví. Na takové případy pamatuje ustanovení § 23 odst. 7 zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele¹⁸

[17][17], kdy v daném případě je celní orgán povinen dle spotřebitelského práva věc předat kompetentnímu orgánu k dalšímu řízení. Kompetentní dozorový orgán v oblasti spotřebitelského práva, zpravidla Česká obchodní inspekce, pak může například za prodej padělků uložit pokutu do výše 1 milionu Kč, za opakovaný delikt až do výše 2 milionů Kč.

Jak bylo řečeno od roku 1999 provádějí celní orgány, vedle ostatních orgánů činných v trestním řízení, trestní řízení u trestných činů uvedených v části druhé hlavě druhé oddílu čtvrtém trestního zákona č. 140/1961 Sb.[22] - § 150 Porušování práv k ochranné

¹⁷ Až Novela č. 260/2002 Sb. úpravou § 11 odst. 3 poprvé zlegalizovala předání informací oprávněné osobě: "Celní úřad sdělí oprávněné osobě na její písemnou žádost jméno, příjmení a adresu místa trvalého pobytu nebo název nebo obchodní firmu a sídlo deklaranta, a pokud jsou mu známa, i jméno, příjmení a adresu místa trvalého pobytu nebo název nebo obchodní firmu a sídlo příjemce, aby mohla uplatnit ochranu svého práva".[19]

¹⁸ Celní orgány, které provedly dozor na trhu dle zvláštních právních předpisů a zjistily výrobky nebo zboží, které naplňují znaky porušení ustanovení § 8 odst. 2, a bylo-li prokázáno, že se nejedná o výrobky nebo zboží pod celním dohledem, jsou oprávněny takovéto výrobky nebo zboží zajistit. Zjištění a zajištěné výrobky nebo zboží postoupí příslušnému dozorovému orgánu k provedení dalšího řízení.

známce, § 151 Porušování průmyslových práv a § 152 Porušování autorského práva, pokud se jedná o skutky v souvislosti s dovozem, vývozem nebo průvozem zboží. V praxi to znamená, že specializované útvary působící ve struktuře celní správy na úrovni celních ředitelství – odbory pátrání získají podnět nebo obdrží oznámení, zpravidla od celních úřadů vykonávajících kontrolní činnost, o porušení práv k duševnímu vlastnictví (dovoz pirátských nahrávek, textilní padělky při stánkové kontrole apod.), a na základě toho je jimi zahájeno trestní prověřování. Spočívá k objasňování výše uvedených trestných činů, jejich pachatelů, zajištění výsledků a důkazů za dozoru státního zástupce v podstatě do fáze sdělení obvinění podezřelému. Sdělení obvinění provádí již orgán Policie ČR a při soudním projednávání lze dle společenské závažnosti uložit rozsudkem trest od uložení pokuty až po odnětí svobody.

Spolupráci celních orgánů a Policie ČR zajišťuje právně nejen příslušné ustanovení trestního řádu, ale rovněž Dohoda z roku 1997 o spolupráci při činnosti zaměřené zejména na porušování předpisů o nekalé soutěži, ochranných známkách, označení původu výrobků, užitých vzorech, průmyslových vzorech, vynálezech a autorském právu mezi Českou obchodní inspekcí, Policií ČR, Ministerstvem financí ČR - Generálním ředitelstvím cel a Úřadem průmyslového vlastnictví, MF ČR - Ústředním a daňovým ředitelstvím a MPO - odborem živností.

Na základě této dohody byly vypracovány “Zásady spolupráce při ochraně vnitřního trhu před porušováním práv k ochranné známce, obchodnímu jménu a chráněnému označení původu”, které určují postupy, informační toky a kontaktní místa tak, aby veškeré zjištění porušení předpisů mohlo být kvalifikováno, buď jako správní delikt nebo trestní čin, a v podstatě odrazem naplňování této spolupráce jsou mediálně sledované kontrolní součinnostní akce těchto orgánů v místech výskytu stánkového prodeje.

3.2 Provádění opatření při dovozu, vývozu a zpětného vývozu

Na tomto místě diplomové práce se dostáváme k alfě a omeze působnosti celních orgánů při ochraně duševního vlastnictví. Byť by se dle sdělovacích prostředků zdálo, že právě výše zmíněné stánkové kontroly (a tudy tam zabaveného padělaného textilu a „pirátských cedéček“) jsou doménou jejich boje proti porušování práv k nehmotným

statkům, právní úprava (vč. nadnárodní) s celními orgány počítá spíše jako s dozorovým orgánem nad zahraničním obchodem než nad ochranou spotřebitele. Nutno si uvědomit, že při takových akcích bývá ve finále zboží porušující duševní vlastnictví zajišťováno orgány České obchodní inspekce (dále ČOI), nebo není-li majitel zboží odhalen, předává se zboží obecním úřadům.

Celní správa, obdobně jako Policie ČR, zde působí spíše jako spolupracující orgán, a pokud souběžně neprovádí kontrolu dodržování předpisů o spotřebních daních (kolkování cigaret apod.), zabezpečuje jako ozbrojená složka v těchto místech ochranu života, zdraví a majetku zúčastněných osob. Hlavním posláním všech celních správ je, za účelem regulace národního trhu, kontrolovat dovoz nebo vývoz zboží, včetně realizací všech zákazů a omezení. V této souvislosti je si třeba připomenout, že od 1.5.2004 jsou našimi „celními“ hranicemi hranice EU a veškerá opatření celních orgánů dále zmiňovaná se vztahují na dovoz/vývoz zboží z třetích zemí mimo EU, ať už je zboží k celnímu řízení do ČR dopravováno pod plombou v celním režimu tranzit nebo letecky z nečlenského státu. Zrovna tak, pod dále zmiňovaným označením poškozený, majitel práva, oprávněná osoba nebo jejich zástupce bude vždy myšlena osoba držitele práva k nehmotnému chráněnému statku, ať už má sídlo v EU nebo mimo.

Naše současná právní úprava provádění opatření při dovozu, vývozu a průvozu zboží porušující práva duševního vlastnictví je typickým příkladem právního pořádku našeho státu po vstupu do EU. Primárně je na území ČR aplikováno komunitární právo, hlavně se bude jednat o Nařízení Rady (ES) č. 1383/2003 ze dne 22. července 2003, o přijímání opatření celních orgánů proti zboží podezřelému z porušení určitých práv duševního vlastnictví a o opatřeních, která mají být přijata proti zboží, o kterém bylo zjištěno, že tato práva porušilo (dále jen **N a ř í z e n í o o p a t ř e n í c h**)[29] a jeho celé znění v příloze P VI. Subsidiárně (podpůrně) se pak aplikují pak národní předpisy jako je zejména zákon č. 191/1999 Sb., o opatřeních týkajících se dovozu, vývozu a zpětného vývozu zboží porušujícího některá práva duševního vlastnictví a o změně některých dalších zákonů (dále jen **Z á k o n o o p a t ř e n í c h**).[18] a celé jeho znění v příloze PV.

Kromě dodržování této zásady při aplikaci právní ochrany prováděné celními úřady je nutné se orientovat v aktuálním znění celé škály, nazvěme je hmotně-právních úprav, složitých předpisů ochrany duševního vlastnictví, aby bylo zřejmé, které právo (autorské, průmyslové ...) je, a jakým způsobem, v okamžiku odhalení „závadného“ zboží

chráněno, bez zřetelu na spojitost s převozem tohoto zboží přes hranice EU. Zákon i Nařízení o opatřeních totiž fungují jako nějaké procesní předpisy (s odkazujícími ustanoveními na obecně chráněná práva k duševnímu vlastnictví) stanovující celním orgánům, jak s odhaleným zbožím dále nakládat. Přestože úplné paragrafové znění zákona i opatření je uvedeno v příloze diplomové práce, budou, pro dosažení srozumitelné orientaci v postupu provádění těchto opatření celních orgánů v právní úpravě de lege lata, dále zkráceně a obecně popsány fáze tohoto administrativně-právního procesu s jeho zjednodušeným grafickým znázorněním – viz obrázky (Obr.2, Obr.3).

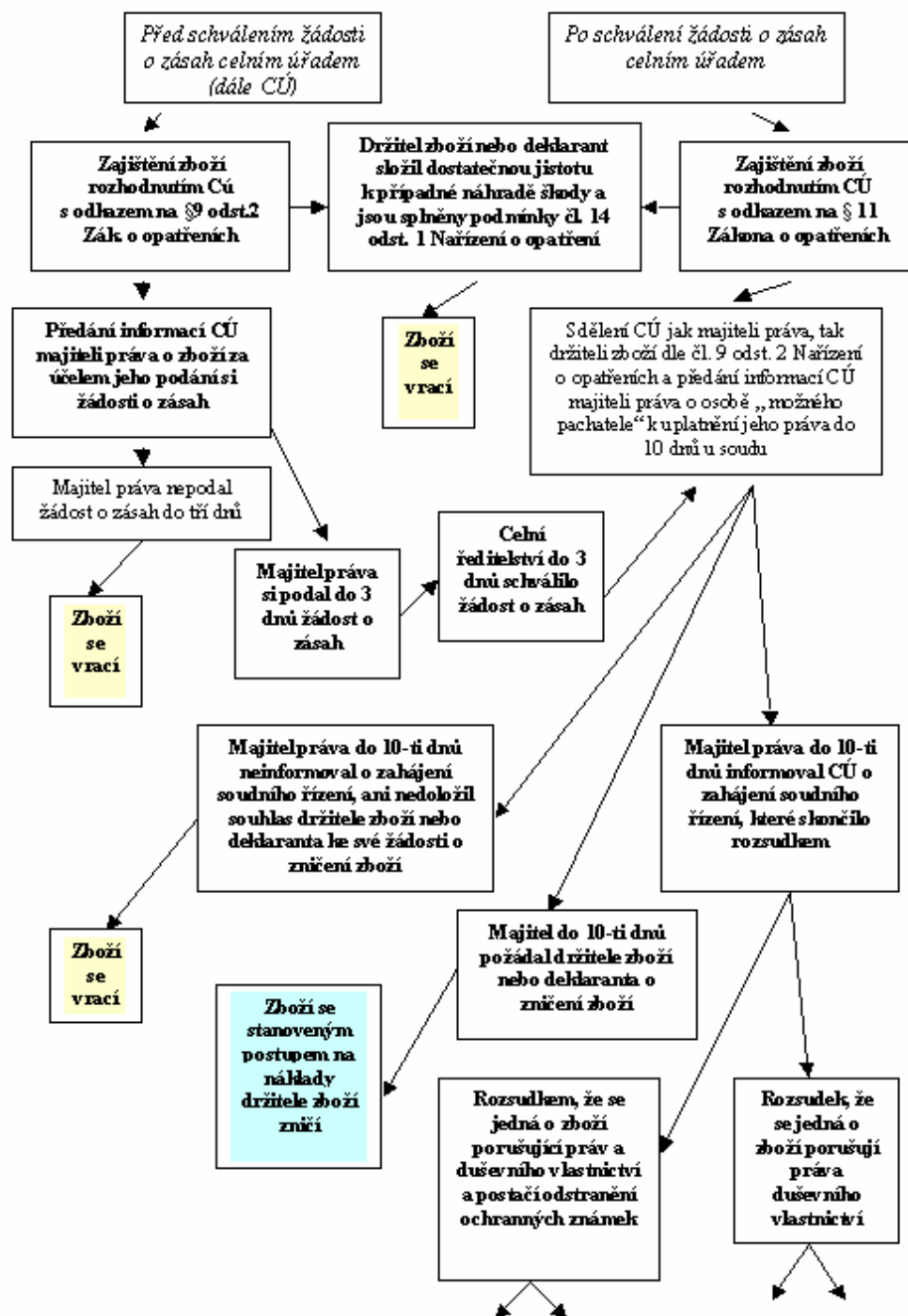
Předpokladem pro uplatnění opatření (zásahu) celního orgánu je vůbec odhalení zboží (zásilký), kterým je právo duševního vlastnictví porušováno. To v praxi může být na celním úřadu ve chvíli po předložení zboží k celní kontrole při dovozním či vývozním celním řízení, nebo např. při odhalení neprocleného (propašovaného) zboží celní hlídkou v terénu ve vnitrozemí. V tomto okamžiku je právní podmínkou dalšího řízení na ochranu práv duševního vlastnictví to, že podezření, že u kontrolovaného zboží skutečně dochází k porušení práv duševního vlastnictví (jedná se skutečně o padělek nebo originál ? je to opravdu nepovolená autorem kopie ? apod.) musí být důvodné, tj. nestačí nepodložená domněnka. Zde velice záleží na erudici příslušných celních úředníků, respektive na využívání všech informačních prostředků v rámci celní správy, k předběžnému posouzení, zda se s největší pravděpodobností opravdu o takové „nežádoucí“ zboží jedná (ve finále je o tom oprávněn rozhodovat pouze nezávislý soudní orgán). U oblasti autorských a souvisejících práv může celní orgán využít informačních služeb zájmově-ochranných organizací (OSA, IFPI ČR, Česká protipirátská unie apod.) u průmyslových práv např. v internetové databázi příslušného úředního registru (ÚPV). Příklad jakým způsobem celní úřad analyzuje možnost falzifikátu dle jednotlivých znaků u audiovizuálních nosičů (porušení práv autorských) se nachází v tabulkách (Tab.1, Tab.2, Tab.3).

Zde nutno zmínit, že do obchodně-právních vztahů celní správa nezasahuje – např. poruší-li obchodní zástupce teritoriální smluvní licenci na prodej originálů s ochrannou známkou a místo v Bulharsku originály prodává v ČR. Zrovna tak nezasahuje u neobchodního zboží (zboží osobní potřeby).

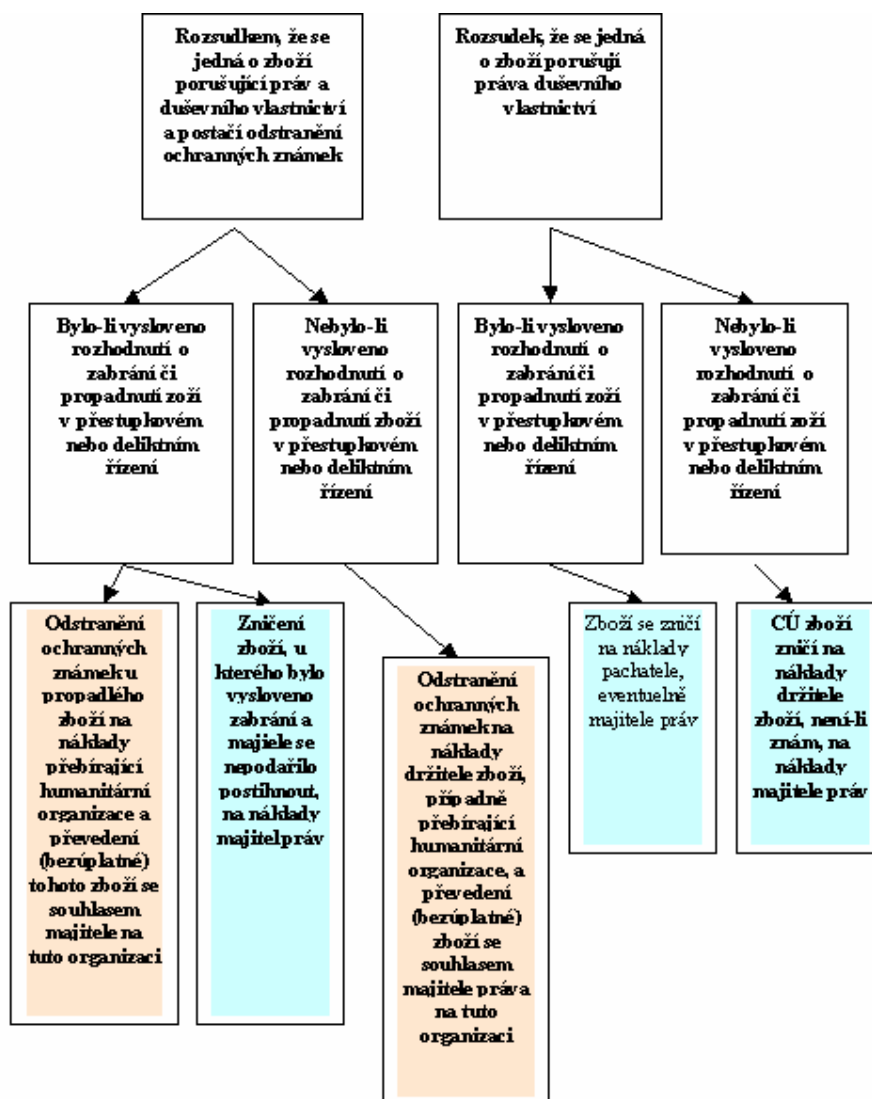
Definice zboží porušujícího právo duševního vlastnictví u kterého má konat celní orgán opatření je podrobně uvedena v článku 2 Nařízení o opatřeních. Zjednodušeně se dá

vymezit jako zboží porušující duševního vlastnictví v užším smyslu, tak jak je pojmáno organizací WIPO², vč. šablon či matric na výrobu takového zboží.

Postup CÚ – zjednodušené schéma

Obr. 2. Nakládání se zbožím, u kterého celní úřad odhalil porušení práv k duševnímu vlastnictví, část 1.

Obr. 3. Nakládání se zbožím, u kterého celní úřad odhalil porušení práv k duševnímu vlastnictví, část 2. Obr.2.

Je-li první zmiňovaná právní podmínka pro zásah vyjasněná, tj. je dostatečně vyjasněno, že odhalené zboží celními orgány s největší pravděpodobností porušuje platné normy ochrany duševního vlastnictví, je pro dvě další možné varianty následného administrativního postupu podstatná další okolnost. To je, zda již má majitel práva celními orgány tzv. schválenou žádost o zásah nebo ji ještě nemá. Zjednodušené schéma postupu celních úřadů do tohoto momentu je znázorněno na obrázku (Obr. 4). Jeden z principů této

Tab. 1. Postup vedoucí k orientačnímu rozeznání padělků audiovizuálních nosičů

OTÁZKA	Odpověď svědčící o ORIGINALU	Odpověď svědčící o PADĚLKU
PRODEJ		
Jsou nabízeny tituly, které jsou uváděny dosud v kinech či nejsou na nosičích běžně dostupné?		ANO
Je provozovna řádně označena (IČO, název podnikatele, odpovědná osoba)?	ANO	NE
Vydává prodejce paragon?	ANO	NE
Je zboží umístěno v prostoru prodeje? (prodejce nikam neodchází)	ANO	NE
Není zboží podezřele levné?	NE	ANO
DOVOZ, VÝVOZ		
Provádí dovoz specializovaný, renomovaný, speditér?	ANO	NE
Jsou všechny doklady v pořádku?	ANO	NE
Pokud jsou disky převáženy na špindlech (tnech), jsou zároveň dováženy přebaly?	NE	ANO
OBAL	ANO	NE
Jsou optické disky (DVD, VCD) baleny v průhledné fólii?	ANO	NE
Je zboží zabalené v šustivém celofánu?	NE	ANO
Je průhledná balicí fólie zavařená?		NE
Je celofán na VHS balen jako knížka či dárek (přehyby na horní a spodní hraně)?	NE	ANO
Má zboží tištěný barevný přebal?		NE
Jsou čitelná i malá písmena?		NE
Jsou barvy jasné, nedochází k chybám v soutisku barev?		NE
Je při některém z okrajů přebalu jednobarevný (nejčastěji bílý) proužek? (tj. tisk není po celém přebalu)		ANO
Je na přebalu umístěn holografická nálepka (hologram)?	ANO	
Je na přebalu hollywoodských filmů uvedeno logo regionu All?		ANO
Jsou na přebalu gramatické chyby, záměna písmen (Gidson místo Gibson apod.)?		ANO
Jsou na přebalu uvedeny loga či názvy více společností? (Např. logo Universal a v textu Walt Disney Presents)		ANO
Jsou na přebalu nesmysly – názvy tvůrců, kteří se na filmu nepodíleli apod.?		ANO
Pokud je přebal v průhledné krabici, je oboustranně potištěn?	ANO	NE

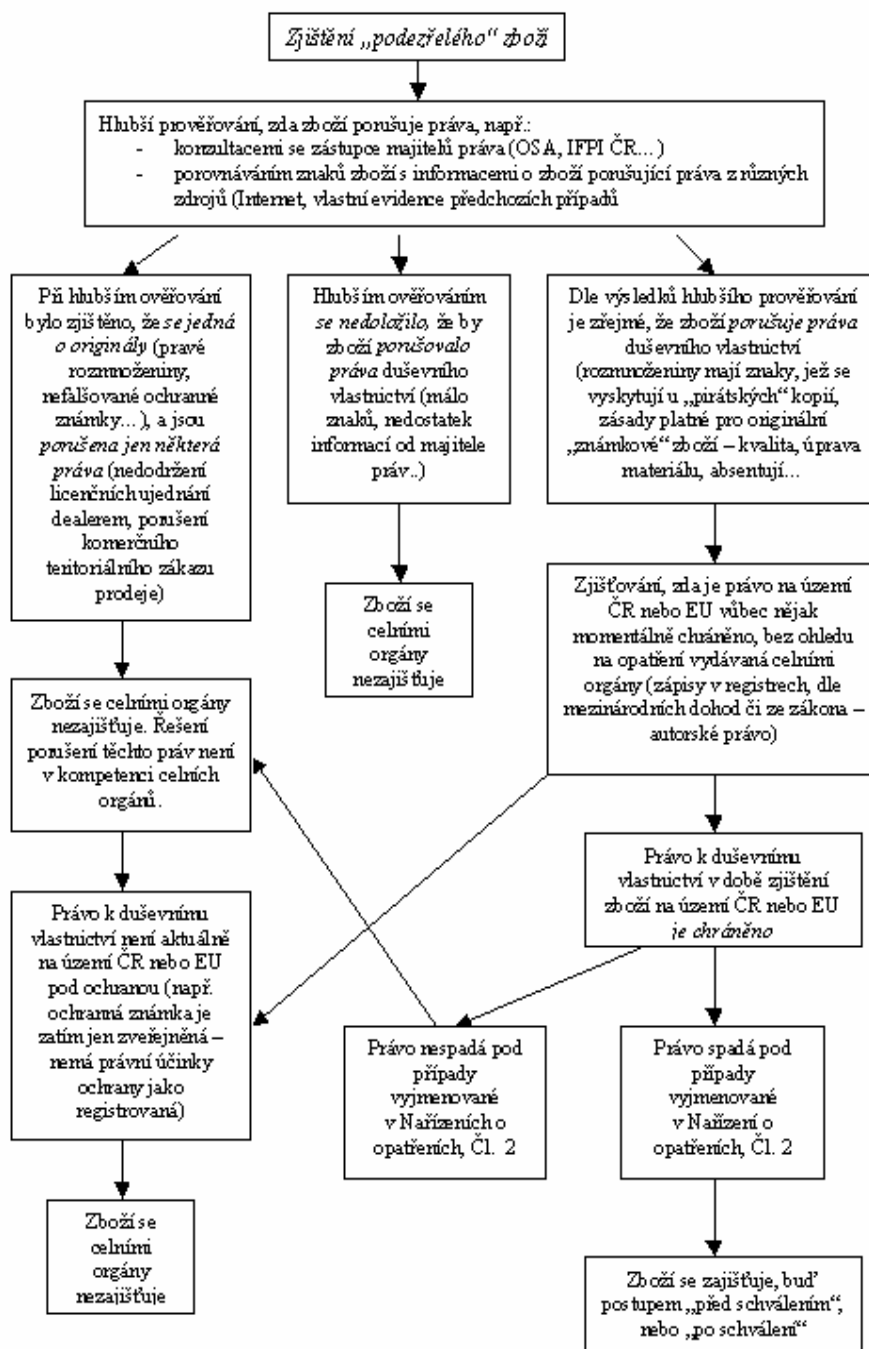
Tab. 2. Postup vedoucí k orientačnímu rozeznání padělků – nosič VHS

NOSIČ - VHS		
Je na videokazetě přímo vytištěn název titulu a čárový kód?	ANO	NE
Pokud ne, jsou na kazetě dvě polepky, hřbetní a lícová?	ANO	NE
Pasují polepky přesně do určených míst?	ANO	NE
Mají polepky zakulacené rohy?	ANO	NE
Je na VHS umístěn hologram?	ANO	NE
Je použit značkový nosič s označením stopáže (např. TDK E-120)?	NE	ANO
Má nosič vyložený jazýček proti přehrání?	ANO	NE

Tab. 3. Postup vedoucí k orientačnímu rozeznání padělků – nosič optické disky

NOSIČ – OPTICKÉ DISKY		
Je v krabičce více disků, než na kolik je krabička dimenzována, případně jsou disky přímo na sobě na jednom „držáku“?		ANO
Jde o video kompaktní disky (film je rozdělen na většinou dva disky)?		ANO
Je v krabičce DVD disk, jehož záznamová strana není studeň stříbrná, ale má nějaký barevný nádech?		ANO
Je v krabičce DVD disk či disky s nápisem CD v potisku?		ANO
Je potisk disku kvalitní? Ostrost, sůtisk barev		NE
Je potisk zjednodušený, jednobarevný?		ANO
Jsou v potisku či jinde na disku asijské znaky či azbuka?		ANO
Je v potisku uvedeno logo výrobce filmu?		NE
Je v potisku uveden warning - upozornění o autorských právech?		NE
Obsahuje středový kroužek hodně informací – Název titulu, typ nosiče, čárový kód, Master kód, kód matrice, formát obrazu a zvuku?	ANO	NE
Je v potisku k hollywoodskému filmu uvedeno logo regionu All?		ANO
Potisk DVD nebo středový kroužek u oboustranných DVD neobsahuje údaj o regionu	NE	ANO
Je vypleťán či jinak odstraněn Master kód?		ANO
Obsahuje přebal či jiný tištěný vložený „papír“ V ýběr scén (Chapter Selection, Chapter Index)?	ANO	NE
Pokud jde o oboustranné DVD (bez potisku), jsou nutné údaje uvedené v černém a průhledném středovém kroužku (Titul, copyright, region, Ifpi kód, kódy matrice, přístupnost, formát obrazu apod.)	ANO	NE

Postup CÚ – zjednodušené schéma

Obr. 4. Postup celního úřadu před realizací opatření - zjednodušeně

ochrany celními orgány totiž spočívá v tom, že majitel práva chráněného na území EU dle „necelních“ předpisů nejdříve stanoveným postupem požádá celní správu jakéhokoliv členského státu Společenství o ochranu, s uvedením států EU, kde chce tuto ochranu při dovozu/vývozu mít, a po schválení je pak na těchto územích po stanovenou dobu skutečně celníky EU bezplatně realizována. Informativní přehled o podaných žádostech u celních orgánů České republiky od doby účinnosti zákona o opatřeních je uveden v tabulkách (Tab.4, Tab.5).

Tab. 4. Statistické přehledy – Užitné vzory, Průmyslové vzory

Užitné vzory	Od účinnosti zákona č. 191/1999 Sb.	Rok 2002	Rok 2003	Rok 2004	Rok 2005
Doručené žádosti o přijetí opatření	0	0	0	0	0
Zamítnuté žádosti	0	0	0	0	0
Vydaná sdělení o přijetí opatření	0	0	0	0	0
Platná sdělení o přijetí opatření	x	0	0	0	0
Sdělení, která pozbyla platnosti	0	0	0	0	0

Průmyslové vzory	Od účinnosti zákona č. 191/1999 Sb.	Rok 2002	Rok 2004	Rok 2004	Rok 2005
Doručené žádosti o přijetí opatření	4	0	1	1	2
Zamítnuté žádosti	1	0	1	0	0
Vydaná sdělení o přijetí opatření	3	0	0	1	2
Platná sdělení o přijetí opatření	x	0	0	1	3
Sdělení, která pozbyla platnosti	0	0	0	0	0

PVS	Rok 2004	Rok 2005
Doručená rozhodnutí	1	1
Rozhodnutí, jejichž platnost skončila	-	-
Platná rozhodnutí	1	2

Tab. 5. Statistické přehledy – Patenty na vynálezy, Ochranné známky, Autorská práva

Patenty na vynálezy	Od účinnosti zákona č. 191/1999 Sb.	Rok 2002	Rok 2003	Rok 2004	Rok 2005
Doručené žádosti o přijetí opatření	3	0	2	0	0
Zamítnuté žádosti	0	0	0	0	0
Vydaná sdělení o přijetí opatření	3	0	2	0	0
Platná sdělení o přijetí opatření	x	0	1	1	0
Sdělení, která pozbyla platnosti	2	0	1	0	1

Ochranné známky	Od účinnosti zákona č. 191/1999 Sb.	Rok 2002	Rok 2003	Rok 2004	Rok 2005
Doručené žádosti o přijetí opatření	224	20	20	40	10
Zamítnuté žádosti	115	3	10	6	0
Vydaná sdělení o přijetí opatření	109	9	15	37	10
Platná sdělení o přijetí opatření	x	29	38	55	57
Sdělení, která pozbyla platnosti	44	5	6	20	8

Ochranné známky společnosti	Rok 2004	Rok 2005
Doručená rozhodnutí	24	28
Rozhodnutí, jejichž platnost skončila	-	4
Platná rozhodnutí	24	48

Autorská práva	Od účinnosti zákona č. 191/1999 Sb.	Rok 2002	Rok 2003	Rok 2004	Rok 2005
Doručené žádosti o přijetí opatření	1	0	1	0	0
Zamítnuté žádosti	0	0	0	0	0
Vydaná sdělení o přijetí opatření	1	0	1	0	0
Platná sdělení o přijetí opatření	x	0	0	0	0
Sdělení, která pozbyla platnosti	1	0	1	0	0

Součástí této ochrany je nejen zabránění porušování práv (zničení zboží apod.), ale i správní trestání porušitele práv celními orgány v přestupkově-deliktním jednání (pokuta, propadnutí zboží), u nás dle Zákona o opatřeních. Při odhalení takového případu pak zasahující celní úřad jedná s majitelem práva jako s účastníkem správního řízení, bez rozdílu, zda je to tuzemec nebo zahraniční osoba. V tomto případě se jedná o postup „po schválení žádosti“.

V případě ad hoc odhalení zboží porušující platnou právní ochranu duševního vlastnictví, kdy si majitel dosud nepožádal o celní ochranu – „před schválením žádosti“ – není ještě pro majitele práv nic ztraceno a účinné ochrany lze dosáhnout následujícím postupem: Po prověření, zda podezřelé zboží opravdu obsahuje známé znaky s kterými se vyznačují falzifikáty, nepovolené rozmnoženiny apod. musí celní orgán zjistit, zda je toto zboží z hlediska duševního vlastnictví u nás de jure chráněno, buď na základě zápisů do příslušných registrů (průmyslová práva ...) nebo bez formalit registračního principu (autorská a jim podobná práva). Rozdíly těchto ochran, ať už podle tuzemského či mezinárodního práva, byly popsány v úvodních kapitolách práce. V praxi se jedná o využití informací z předchozí činnosti celní správy, zjišťování v dostupných úředních registračních databázích, českých i mezinárodních, nebo součinnost s kolektivním správcem práv (autorská práva).

Při zjištění, zda je nehmotný statek vázící se k odhalenému zboží pod právní ochranou duševního vlastnictví je vždy identifikována i osoba majitele práva k tomuto statku (průmyslový výrobce, skladatel apod.). Tuto osobu, v praxi se téměř vždy jedná o majitele, který má právní zastoupení, musí celní úřad promptně nakontaktovat, aby si mohla podat písemnou žádost o zásah celní orgánů. Za tímto účelem je lze na tři dny, které lze výjimečně prodloužit, zadržet předmětné zboží.

Zadržení zboží se formálně provádí doručením písemného rozhodnutí celního úřadu o zajištění zboží, které se ve své výrokové části odkazuje na § 9 odst. 2 Zákona o opatřeních („zajištění před schválením“). Majitel práva smí od celníků dostat informace jen o zboží, nikoliv o osobě, u které bylo zboží zjištěno. Pokud si majitel práva, kterému bylo celníky sdělena skutečnost o porušení jeho práva do tří dnů nepožádá o schválení zásahu, zboží se vrací osobě již bylo zajištěno. V případě, že si požádá, pověřený národní celní orgán, u nás je pro schvalování za celou ČR pověřeno Celní ředitelství Hradec Králové, vydá zpravidla do tří dnů rozhodnutí o schválení žádosti o zásah celních orgánů.

Zboží zajišťující celní úřad je po té povinen dle Čl. 9 odst. 2 Nařízení o opatřeních o této skutečnosti uvědomí jak osobu již bylo zboží zajištěno, tak i majitele práva, kterému poskytne již údaje nejen o zboží, ale i osobě, která je z porušení práv podezřelá, aby majitel práva mohl své nároky ve lhůtě 10 dnů uplatnit u soudu. Nové rozhodnutí celního úřadu o zajištění zboží s odkazem na § 11 Zákona o opatřeních („zajištění po schválení“) se nevydává. Od tohoto momentu je další nakládání se zbožím shodné, jak kdyby bylo zajištěno již po schválení žádosti o zásah celních orgánů – viz obrázky (Obr.2., Obr.3.). Postup celního úřadu do tohoto momentu v případě zjištění zboží „po schválení žádosti“ je administrativně kratší, neboť celní úřad již oznámení o schválení žádosti o zásah pro konkrétní hmotný statek (známku Adidas, Boss apod.) již ve své evidenci má a zboží přímo zajistí svým rozhodnutím s odkazem na § 11 Zákona opatřeních.

Zboží zajišťující celní úřad je po té opět povinen dle Čl. 9 odst. 2 Nařízení o opatřeních o této skutečnosti uvědomí jak osobu již bylo zboží zajištěno, tak i majitele práva, kterému rovněž poskytne údaje o zboží a o i osobě, která je z porušení práv podezřelá, tak aby majitel práva mohl své nároky ve lhůtě 10 dnů uplatnit u soudu. Majiteli práva, pokud tyto informace zneužije, vzniká odpovědnost ze Zákona o opatřeních.¹⁹

K oběma těmito postupům je zapotřebí doplnit, že celní předpisy u nich umožňují legálně držitelům zboží, při zvýšení jejich finančních nákladů, zabránit fyzickému zadržení zboží. Při složení dostatečně velké kauce na náhradu škody pro případ, že by soud rozhodl, že došlo k porušení práv a jsou splněny podmínky dle Čl. 14 odst. 1 Nařízení o opatřeních (po odebrání důkazních vzorků) se zboží vrací osobě, které bylo zajištěno. Pokud však držitel nevyužil práva složit jistotu a zboží zůstává v moci celního úřadu je další postup, společný pro oba způsoby zajištění zboží, následující. Jestliže majitel práva

¹⁹ §4 odst. 3 věta 1. Zákona o opatřeních: „V případě, že řízení zahájené podle §11 bude přerušeno kvůli konání nebo opomenutí ze strany majitele práva, nebo v případě, že o předmětném zboží bude následně ověřeno, že není zbožím, jehož výrobou nebo úpravou byla porušena práva k duševnímu vlastnictví, anebo pokud majitel práva použije údaje uvedené v §11 odst. 1 k jiným účelům než k podání určovací žaloby podle občanského zákoníku nebo k uplatnění §14 odst. 1, přejímá majitel práva odpovědnost vůči osobám podílejícím se na zásahu a uhradí všechny náklady spojené s udržováním zboží pod celním dohledem.“

do deseti dnů neinformoval celní orgán o tom, že bylo zahájeno soudní řízení a ani nedoložil souhlas držitele zboží ke své žádosti o zničení zboží, zboží se vrací. Pokud doloží souhlas ke zničení zboží držitele zboží, je zboží na žádost majitele práva a na náklady držitele stanoveným postupem zničeno.

V případě, že majitel práv dodá do 10 dnů celnímu úřadu informaci o tom, že bylo zahájeno řízení před soudem, zpravidla se jedná o potvrzení soudu, že byla u něho byla podána žaloba proti porušení práv držitelem zboží, závisí další řízení před celními orgány od znění konečného rozsudku.

Pokud soud ve svém rozhodnutí rozhodl, že se jedná o zboží porušující práva duševního vlastnictví a ve výroku se o odstranění ochranných známek nezmínil (bude se týkat pochopitelně falzifikátů textilu, obuvi apod, nikoliv např. práv autorských), a zároveň bylo u tohoto zboží celním orgánem dle Zákona o opatřeních vysloveno rozhodnutí o zabránění či propadnutí zboží ve správním řízení o deliktu či přestupku, dojde ke zničení zboží. Celní předpisy stanoví, že se zničí na náklady pachatele deliktu (u právnických osob) či přestupku (u fyzických osob-nepodnikatelů). Pachatelem bude zpravidla držitel zboží. Jestliže nelze zboží zničit na náklady pachatele, přejímá tyto náklady ze zákona majitel práva.

Trochu jiná situace nastává v případě, že rozhodnutí o zabránění či sankci propadnutí zboží ve správním řízení vydáno nebylo, což teoreticky může rovněž nastat. Zboží se pak zničí na náklady držitele zboží, není-li znám, na náklady majitele práv. Pokud však soud ve svém určovacím rozsudku o zboží porušujícím práva duševního vlastnictví stanoví, že k odstranění ochranných známek postačí jejich fyzické odstranění, ničí se zboží pouze v případě, že bylo o zboží v řízení o přestupku nebo deliktu vysloveno zabránění a zároveň není známý pachatel či se ho nepodařilo postihnout. Náklady na zničení jdou k tíži majitele práva.

Podstatně příznivější situace pro společnost nastává, pokud majitel práva, jež obdržel rozsudek, že u zboží porušujícího právo duševního vlastnictví postačí fyzické odstranění ochranných známek, dá souhlas k bezúplatnému převodu zboží na humanitární organizaci. Nebylo-li pak celním orgánem dle Zákona o opatřeních vysloveno rozhodnutí o zabránění či propadnutí zboží ve správním řízení o deliktu či přestupku, je pak u převáděného zboží provedeno fyzické odstranění ochranných známek (na oděvu, obuvi ...)

a to na náklady držitele, případně přejímající humanitární organizaci. Náklady na odstranění známek jdou k tíži přejímající humanitární organizace rovněž pokud vysloveno rozhodnutí o propadnutí zboží v deliktním či přestupkovém řízení bylo. Celní úřad kontroluje provádění odstraňování ochranných známek i následně nezneužívání převedeného zboží u k humanitárním organizacím.

Výše uvedený proces, i přiložený obrázek, v kostce shrnuje právní úpravu a základní varianty řízení dle Nařízení i Zákona o opatřeních. Nejsou však vyloučeny jiné průběhy řízení, ke kterým může dojít jako například zamítnutí žádosti o zásah celních orgánů²⁰ nebo soudní řízení je zastaveno bez rozsudku, nebo, že majitel práva vůbec nevyužije právní ochranu dle Nařízení a Zákona o opatřeních a získá zrovna předběžné rozhodnutí soudu o zajištění zboží a další řízení se vede převážně dle občansko-obchodních norem.

Rovněž při samotné fázi vrácení zboží jeho držiteli, vyznačené barevně na obrázcích (Obr.2., Obr.3.), ke kterému může ve stanovených případech podle právního postupu dle Nařízení a Zákona o opatřeních dojít, musí celní úřady prověřovat oprávněnost ukončení o zadržování zboží. Je možné, že i když v průběhu řízení bylo zjištěno, že k porušení předpisů dle Zákona o opatření nedošlo, došlo k naplnění skutkové podstaty celního deliktu nebo celního přestupku dle Celního zákona [26], například zatajením dováženého množství zboží při přestupu hranic EU, a zboží má být zajištěno dle § 309 Celního zákona.

Obdobná povinnost celních úřadů prověřovat oprávněnost ukončení o zadržování zboží platí i pro možnost uplatňování institutu zajištění dle trestního práva. Podle § 8 trestního řádu [23], hned při zjištění podezření z porušení duševního vlastnictví informují celní úřady souběžně při výkonu svých opatření i příslušný odbor celních ředitelství, k provedení úkonů trestního prověřování věci trestných činů uvedených v § 150 až § 152 trestního zákona[22]. Orgány činné v trestním řízení totiž mohou (i bez návrhu poškozeného) potřebovat předmětné zboží zajistit ve smyslu trestních předpisů pro účely trestního řízení a jejich vydání by mohlo řízení před nimi zkomplikovat.

²⁰ *Přehled zamítnutých žádostí o přijetí (o zásah) opatření v tabulkách (Tab.4., Tab.5.)*

Tyto, vzhledem k Nařízení a Zákonu o opatřeních nestandardní postupy je nutné řešit individuálně, a zpravidla vedou k přerušení nebo ukončení řízení vedených dle celních předpisů.

4 PROJEKT NOVÉ PRÁVNÍ ÚPRAVY OCHRANY CELNÍMI ORGÁNY

4.1 Ochrana práv duševního vlastnictví v úpravě de lege ferenda

Snahy upravit u nás právní regulaci provádění opatření celních orgánů poprvé vyústily po téměř třech letech od nabytí účinnosti Zákona o opatřeních, a to nabytím účinnosti zákona číslo 260/2002 Sb.[19], jež měl změnami a doplňováním původního znění narovnat potíže, které se při praktické realizaci jeho ustanovení vyskytovaly. Nutno dodat, že původní znění bylo legislativně vytvářeno bez předchozích zkušeností celní praxe a bylo politickou snahou naplnit Čl. 67 Evropské Dohody tak, aby po vstupu ČR do EU byl přechod na provádění Nařízení Rady č. 3294/1994 i Nařízení Komise č. 1367/95 bezproblémový²¹.

Skutečnost našeho členství v EU reflektovala až poslední větší novela Zákona o opatřeních, provedená zákonem 255/2004 Sb.[20], účinná od 1.5.2004, která již používá pro tuto skutečnost poplatné pojmy jako „celní území Společenství“ a zejména, s účinností některých jeho ustanovení od 1.7.2004, vychází z Nařízení o opatřeních.

Jak bylo řečeno, první větší novela Zákona o opatřeních z roku 2002 [19] měla odstranit některé překážky, s kterými se řízení o opatřeních celních orgánů potýkalo. Například bylo vyřešen další postup při nakládání se zajištěným zbožím, pokud se majitel práva o něho nezajímal (zákonodárce vůbec s netečností poškozeného, s kterou se celní úřady setkávaly nepočítal). Nebo byl rovněž odstraněn stavu, kdy se řízení dle Zákona o opatřeních kvůli daňové mlčenlivosti celního úřadu jako správce daně dostávalo do slepé uličky¹⁹. U posledně provedené novelizace z roku 2004 [20] bylo zajímavé, že pod tlakem práva přirozeného, se podařilo prosadit a právně vyřešit jiné naložení se zbožím porušujícím práva k duševnímu vlastnictví než jeho zničení, kdy se za stanovených podmínek padělky předávají k charitativním účelům.

²¹ oba tyto předpisy Společenství pozbyly účinnosti k 30.6.2004

Přes všechny tyto změny a úpravy původního znění Zákona o opatřeních [Příloha PV.], kdy dokonce odpadla majitelům práv povinnost při podání žádosti o zásah skládat určitou kauci na náhradu možných nákladů, nelze současný stav v oblasti ochrany práv duševního vlastnictví *de lege lata* považovat za zcela vyřešený. Jednou ze Zákona o opatřeních přímo nevyřešenou situací je případ po schválení žádosti o zásah, kdy celní úřad objeví zboží porušující práva duševního vlastnictví při pátrání po zboží uniklém či odňatém celnímu dohledu²², např. při kontrole stánkového prodeje či dopravního prostředku u osoby, která má, nebo je pravděpodobné, že může mít u sebe zboží podléhající dohledu²³. V tomto případě se jedná o provádění dohledu ze strany celních orgánů v souladu s Článkem 4 odst. 13 Celního Kodexu Společenství[30].

Dle ustanovení § 9 odst. 1 Zákona o opatřeních, lze dovodit, že zboží se zajišťuje při provádění tohoto dohledu nejen po ukončení schvalovací procedury celních orgánů, ale i před schválením, kdy vlastně ještě není jisté, zda majitel chráněného práva požádá o zásah celní orgány. Jenže Zákon o opatřeních přímo neupravuje oprávnění celního úřadu k zajištění zboží odhaleného při provádění dohledu (zmiňovaný příklad stánkové kontroly či kontroly nákladu vozidla ve vnitrozemí) a Nařízení o opatřeních stanovuje oprávnění celních orgánů na zadržení zboží po schválení žádosti pouze v rámci celního řízení u zboží v souvislosti s přestupem celních hranic Společenství²⁴.

²² § 5 odst. 4 písm.e) zákona č. 185/2004 Sb., o Celní správě České republiky zní: „pátrá po zboží uniklém nebo odňatém dohledu celních orgánů“.

²³ § 48 odst.1 zákona č. 13/1993 Sb., Celní zákon zní: „Kdo má, nebo je pravděpodobné, že má zboží, které podléhá dohledu, může být podroben kontrole.“

²⁴ **Článek 1** Nařízení o opatřeních: „1. Toto nařízení stanoví podmínky, za kterých celní orgány přijímají opatření, existuje-li podezření, že zboží porušuje práva duševního vlastnictví v těchto případech: a) je navrženo k propuštění do volného oběhu, režimu vývozu nebo zpětného vývozu v souladu s článkem 61 nařízení Rady (EHS) č. 2913/92 ze dne 12.října 1992, kterým se vydává celní kodex Společenství; b) je odhaleno při provádění kontrol zboží vstupujícího na celní území Společenství nebo opouštějícího toto území v souladu s články 37 a 183 nařízení (EHS) č. 2913/92, umístěného v režimu s podmíněným osvobozením od cla ve smyslu čl. 84 odst. 1 písm.a) uvedeného nařízení, zpětně vyváženého, které podléhá oznamovací povinnosti podle čl. 182 odst. 2 uvedeného nařízení nebo umístění do svobodného pásma nebo celního skladu ve smyslu článku 166 uvedeného nařízení.“ **Článek 9** Nařízení o opatřeních: „1. Pokud má celní

Nelze tedy v takové právní situaci přímo vydat dle Zákona o opatřeních rozhodnutí celního úřadu o zajištění zboží (ustanovení § 11 odst. 1 Zákona o opatřeních používá pojem „který zajistil“, ale není upraveno oprávnění k zadržení – zajištění zboží). Protože se rovněž nedá ve výrokové části takového rozhodnutí ani opřít o Nařízení o opatření, řeší celní správa tento problém následovně. Za využití ustanovení § 31 písm. c) Zákona o opatřeních se vydá v souladu s ustanovení § 43 odst. 1 písmena b) správního řádu²⁵ rozhodnutí o předběžném opatření. Tím, že je zboží celním úřadem takto zajištěné - zadržené, je splněna podmínka pro zákonný postup dle § 11 odst. 1 zákona o opatřeních a majitel práva je oprávněn obdržet v souladu s tímto ustanovením informace o osobě, která je podezřelá z porušení práva a může se tak svých práv domáhat u příslušného soudu podáním občansko právní žaloby. Po rozsudku postupuje celní úřad dále, vč. naložení se zajištěným zbožím, dle znění § 14 Zákona o opatřeních²⁶.

V daném případě by bylo vhodné tento krkolomný postup, kdy celní úřad hledá pomoc v subsidiárních předpisech k Zákonu o opatřeních upravit jednoduchým způsobem, a to jeho následujícím doplněním. Vzhledem k tomu, že ve smyslu odst. 13 Čl. 4 Celního Kodexu Společenství [30] zahrnuje celní dohled obecné činnosti celních orgánů k dodržování předpisů vztahujících se ke zboží podléhající celnímu dohledu (tj. nejen činnosti celní řízení u předloženého dováženého/vyváženého zboží²⁴ a zároveň lze pátrání celního úřadu po zboží uniklého celnímu dohledu subsumovat pod naplňování předpisů vztahujících se na zboží podléhající celnímu dohledu (pátrá se po zboží, které podléhá celnímu dohledu, ale de jure mu uniklo nebo mu bylo protiprávně odňato), jeví se za neoptimálnější doplnit Zákon o opatřeních za slovem „který“, slovy „při provádění celního dohledu“.

úřad, kterému bylo – v případě nutnosti po poradě s žadatelem – zasláno rozhodnutí o schválení žádosti držitele práva podle článku 8, za prokázané, že zboží nacházející se v jedné se situací uvedených v čl.1 odst. 1 je podezřelé z porušování práva duševního vlastnictví zahrnutého do uvedeného rozhodnutí, pozastaví propuštění zboží nebo je zadrží.“

²⁵ Zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení[24] – bude od 1.1.2006 nahrazen novým zákonem č.500/2004Sb.

²⁶ na obrázku č. 1 tento administrativně komplikovanější způsob zajišťování zboží z důvodu zjednodušení vyjádřen není

Samozřejmě toto první doplnění by ještě nevyřešilo legitimitu celního úřadu k zajištění zboží jako takovou, ale jen blíže upřesňuje právní situaci, v které je zboží zajišťováno (po schválení žádosti a nejen u zboží řádně předkládaného k celnímu řízení). Protože právní normy v předpisech by měly být pro adresáty práva jasné a obsahově svým celkem vzájemně harmonické, jeví se jako nejvyváženější doplnění konce odst. 1 § 11 Zákona o opatřeních o tuto větu: „Pro zajišťování zboží platí § 9, odstavec 2 až 4.“ Tím by došlo k souladu úvodních odstavců u § 9 (před schválením žádosti) a u § 11 (po schválení žádosti), kterými se určují činnosti celního úřadu, který již zboží zajistil.

Samotná oprávnění k zajištění zboží při provádění celního dohledu (=„ve vnitrozemí“) by jak u případu „před schválením“ (používaný vzor rozhodnutí celního úřadu *de lege lata* o zajištění před schválením žádosti, viz příloha P VII), tak i „po schválení“ (použitelný vzor rozhodnutí *de lege ferenda* viz příloha P VIII) vycházela z odst. 2 § 9. Navrhované doplnění odst. 1 § 11 by krom výše uvedeného zároveň ujasnilo sled jednotlivých kroků a právní následky pro všechny účastníky řízení při procesu zajišťování zboží „po schválení žádosti“. Dosud toto řešeno nebylo a tímto doplněním by se upevnila právní jistota stejného zacházení celních orgánů vůči osobě, která zboží vydává, případně je jí odňato, bez ohledu, zda již žádost o zásah byla schválena (úřední záznam podepsaný dvěma celníky, uvedení množství a popisu zboží apod.).

Další oblastí vhodnou pro změnu v Zákoně o opatřeních je oblast správního trestání obsažená v jeho Hlavě I a II, části páté. Schvalovatelé tohoto obecného normativní aktu ze zcela nepochopitelného způsobili zbytečné rozčleňování deliktů - porušení práv dle tohoto zákona podle právních postavení osob, které je svým jednáním zavinili, a to na:

- přestupky fyzických osob a
- správní delikty podnikajících právnických osob a fyzických osob – podnikatelů.

Takové rozčlenění, které má vést k dodržování zákonů všemi subjekty práva sice v našem právním řádu není neobvyklé²⁷, ovšem v případě Zákona o opatřeních se jedná jen o bez

²⁷ např. srovnej Hlavu XIV. Celního zákona [26]

účelové zdvojení stejného textu a zbytečné rozšíření obsahu zákona. Navíc, touto úpravou je vyloučena odpovědnost právnické osoby, které by porušovala Zákon o opatřeních mimo svou podnikatelsko činnost (nadace, fondy apod. které nemají živnostenské oprávnění). Naproti tomu fyzická osoba (občan) při stejném, nepodnikatelském jednání, postihována je.

Při podrobném studování Zákona o opatřeních lze zjistit, že jediný rozdíl mezi porušením práv oběma druhy subjektů je v popisu skutkové podstaty deliktu u právnické osoby (fyzické osoby – podnikatele) v § 23 odst. 1 písm.c), kde se dodává „případně nedodrží podmínky pro nakládání se zbožím bezúplatně převedeným k humanitárním účelům“. To z toho důvodu, že Zákon o opatřeních taxativně ve svém § 14 odst. 7 vymezuje tyto charitativní instituce na právnické osoby.

Institut přestupku z § 15 Zákona o opatřeních není shodný s právním institutem přestupku z přestupkového práva [21], neboť s výjimkou stejného znaku pro přestupkové řízení (pachatelem může být jen fyzická osoba), se postupuje dle zásad správního řízení o deliktu právnické osoby nebo fyzické osoby-podnikatele. V ustanovení § 31c Zákona o opatřeních je totiž uvedeno, že pokud nestanoví tento zákon jinak, platí pro řízení před celními orgány správní řád. Protože ve věci správního trestání (přestupků a správních deliktů) tento zákon jiný procesní předpis nestanoví, platí pouze zásady správního řízení. Tzn., že zákon o přestupcích [21] se u přestupku projednávání nepoužije a tudíž se např. nezkoumá se zavinění pachatele přestupku (úmysl přímý a nepřímý, nedbalost vědomá či nevědomá) a nemůže dojít v řízení o přestupku k exkulpaci (vyvinění) osoby pachatele. K výroku celních orgánů, že určitý přestupek fyzická osoba spáchala, pak postačí prokázání její objektivní odpovědnosti (odpovědnost za výsledek) při příčinné souvislosti s jejím jednáním a škodlivým jednáním (kauzální nexus). Pokud nejsou v řízení celních orgánů proti pachateli přestupku dány důvody právního závěru liberace (zproštění odpovědnosti), např. z toho, že protože v době páchání přestupku se nacházel na jiném místě, než bylo místo činu přestupku, přestupek byl spáchán.

Všechny výše uvedené zásady řízení jsou shodné s principy pro postup dle Části páté, Hlavy II Zákona o opatřeních, tj. pro řízení o správních deliktech právnických osob a fyzických osob – podnikatelů, a i většiny obecně platných předpisů České republiky upravujících oblast správního trestání právnických osob (delikty právnických osob). Mohlo by se zdát, že důvodem pro obšírné zpracování části Zákona o opatřeních, tj. s rozdělení na přestupky a správní delikty zákonodárci volili z důvodu možnosti ukládání vyšších sankcí

pro firmy a nižších pro občany. Ale i sankce (nejen proces) ukládané podle tohoto zákona pro fyzické osoby a pro právnické osoby nebo fyzické osoby – podnikatele jsou ve stejné výši nebo stejného druhu.

Při zachování stávajících právních účinků zákona (s výjimkou rozšíření postihu na právnické osoby – nepodnikatele), tj. zejména objektivní odpovědnosti bez ohledu na právní status osoby porušitele zákona, není důvod proč neupravit tento předpis následujícím způsobem (projektová úprava). Obšrný text Hlavy I, Hlavy II a Hlavy III z části Páté Zákona o opatření lze *zjednodušit a zkrátit*

- zaprvé odstraněním členění na hlavy („zrušuje se text Hlava I, Hlava II, Hlava III v části Páté“). Koneckonců žádná z deseti částí Zákona o opatření rozdělení na hlavy nemá, s výjimkou právě části Páté.
- Zadruhé by bylo nutné jednu s „duplicitních úprav“ porušení předpisů v této části zákona odstranit celou. Buď obsah současné Hlavy I nebo Hlavy II.

Z důvodu zmiňované možnosti postihu humanitární organizace, pokud by např. neplnila podmínky pro nakládání s převáděnými padělkami, by bylo vhodnější volit zrušení celé Hlavy I („v části Páté se zrušuje se Hlava I „). Jelikož zbylá Hlava II ošetřuje pouze porušení zákona podnikajícími právnickými osobami nebo fyzickými osobami – podnikateli, je dále nutné, pokud chceme, aby právních účinky zákona *de lege ferenda* zůstaly shodné s účinky obsaženými v jeho pozitivně právní úpravě (s výjimkou rozšíření odpovědnosti i na nepodnikající právnické osoby), zahrnout mezi porušitele Zákona o opatření i fyzické osoby nepodnikatele.

Projektovaná úprava administrativně-právního řízení o porušení práva v Zákoně o opatřeních v diplomové práci má totiž jen eliminovat zbytečně velký a tím komplikovanější rozsah právní úpravy této oblasti. Dále má odstranit podmínku nerovnosti při odpovědnosti nepodnikajících fyzických osob a nepodnikajících právnických osob. Například právě zmiňované humanitární přejímající organizace nemusí být oprávněné k podnikání a pak mimo podnikatelskou činnost způsobit, byť nedbalostně, že přijaté padělkami k charitativním účelům se zase opět dostaly na trh. Nehledě na to, že taková právnická osoba může být i mimo svou nepodnikatelskou činnost v právním postavení např. deklaranta dováženého/vyváženého zboží porušující práva duševního vlastnictví. Z toho důvodu by stačilo vynechat podmínku podnikání pro fyzickou osobu a dále i

podmínku podnikatelské činnosti v Části páté § 23 odst.1 věta první Zákona o opatřeních (za slova „Právnícká a fyzická osoba“ se ruší „, která je podnikatelem,“ a za slovo „se“ se vypouští „při své podnikatelské činnosti“). Tyto změny aktuálního znění by však musely být ještě upraveny ve zbylých ustanoveních, kde se institut přestupku zůstal.

S ohledem na žádoucnost zachování stávajících Přechodných ustanovení v závěrečné části Zákona o opatřeních a dále na chybu v jeho § 24 odst. 4), kde má být uvedeno „správního deliktu“ nikoliv „přestupku“ (celá Hlava II pojednává o správních deliktech), by bylo nelepší řešení vložení nového paragrafu 31 d za § 31c se zněním „Kde se v tomto zákoně hovoří o přestupku považuje se za něho správní delikt“.

Jako další komplikovanou oblast právních vztahů založených zákonem o opatřeních, potřebnou k provedení novelizaci, je fáze řízení před celními orgány od doby, kdy bylo zahájeno soudní řízení k uplatnění práv majitele práv k duševnímu vlastnictví. Zde, oproti výše uvedeným dvou navrhovaným oblastem pro úpravu de lege ferenda, zaznamenala praxe celních úřadů největších komplikací. Řízení před celními orgány bylo zbytečně zdržováno a protahováno, nikoliv z veřejně známé zdlouhavosti řízení obecných soudů v tuzemsku (tuto oblast činnosti našich nezávislých soudů ani nehodlá diplomová práce řešit), ale z nemožnosti celního úřadu poznat v jaké fázi soudního řízení se věc nachází.

Závazný předpis majitelům práv pouze hrozí možností vrácení zboží osobě, jíž bylo zajištěno, pokud do deseti dnů neoznámí celnímu orgánu zahájení soudního řízení, ale nikde není stanovena informační povinnost majitele práva, resp. oprávnění celních orgánů požadovat od něho informace, o stavu soudního řízení. Jediné oprávnění celních orgánů požadovat informaci od majitelů práv se vztahuje na povinnost poskytnout celním orgánům informace k rozlišení padělků od originálů²⁸. Dalo by se předvídat, že je v zájmu majitele práva komunikovat s celním orgánem, který se stará o zajištěné zboží, které jeho práva porušuje. Zkušenosti s aplikací norem upravujících právní ochranu duševního vlastnictví celními orgány však prokázaly, že po sdělení o zahájení soudního řízení²⁹, zpravidla od

²⁸ Čl. 4 odst. 2 Nařízení o opatřeních

²⁹ Čl. 13 odst. 1 Nařízení o opatřeních zní: „1. Pokud celnímu úřadu uvedenému v čl. 9 odst. 1 nebylo do 10 pracovních dnů od přijetí oznámení o pozastavení propuštění nebo zadržení sděleno, že bylo zahájeno řízení,

advokátní kanceláře zastupující zahraničního vlastníka ochranné známky, zůstává často dále celní úřad v nevědomosti o věci a zadržuje tak zboží bez právního důvodu.

Zákon o opatřeních sice u osoby majitele práva (žalobce) otázku odpovědnosti a úhradu nákladů vzniklých kvůli jeho laxnímu jednání řeší¹⁹, ale i osoby vůči kterým se zasahuje do vlastnických práv zajištěním jejich zboží, mají právo na rychlé a efektivní administrativně-správní řízení, než na pozdější přepočítávání ušlého zisku a škody a jeho soudním vymáhání po odpovědné osobě majitele práva.

Často rovněž se stává, že majitelům práv, resp. jejím zástupcům činí potíže zformulovat žalobní petit tak, aby odpovídal Zákonu o opatřeních. Ověření žalobního petitu celním úřadem je totiž rozhodné mj. z toho důvodu, aby se posoudilo, zda je pořád naplněn právní titul pro zajištění zboží celním úřadem. Soud totiž rozhoduje jen o tom, co je uvedeno v návrhu žaloby – nerozhoduje nad rámec žalobního petitu – a celní předpisy přitom stanoví, že se musí jednat o soudní řízení s určením, zda bylo porušeno právo duševního vlastnictví.

Může se stát i taková kuriózní situace, jaká se stala na pracovišti, který nyní spadá pod celní úřad, kde je autorka diplomové práce v současnosti zaměstnána. Zástupce majitele práva podal pro jistotu u soudu žalobu na náhradu škody z důvodu porušení duševního vlastnictví na všechny osoby, které měly co dočinění se zbožím, jež celní úřad zajistil – na osobu deklaranta, na osobu příjemce, na osobu přepravní firmy i na samotný celní úřad!

Informovanost o stavu soudního řízení je pro celní úřad důležitá i průběžně. V praxi může dojít k situaci, kdy byla majitelem práva prokazatelně určovací žaloba u příslušného soudu podána (žalobce pošle její kopii i na celní úřad). Soud však pro formální nedostatky v jejím podání a podobně vrátil, nebo vyzval žalobce k jejímu doplnění, ale žalobce již novou žalobu nepodal nebo nedoplnil apod. Z logiky věci by měl majitel práva (žalobce) o

jež má stanovit, zda bylo porušeno právo duševního vlastnictví podle vnitrostátního práva v souladu s článkem 10, nebo pokud – tam, kde je to vhodné – tento úřad neobdržel souhlas držitele práva podle čl. 11 odst. 1, se podle potřeby povolí propuštění zboží nebo se jeho zadržení ukončí, s výhradou splnění všech celních formalit.“

těchto skutečnostech informovat celní úřad, ale není právní normy která by tuto povinnost žalobci či soudu ukládala. Pokud se nestane, že žalovanou osobou je přímo celní úřad, nemají celní orgány ani právo nahlédnout do soudního spisu. V dané situaci by tento problém pozitivní úpravy Zákona o opatřeních šel odstranit například těmito dvěma způsoby:

- Buď by byl celní úřad zákonem legitimován do postavení účastníka soudního řízení s rozsahem práv nahlížet do spisů,
- nebo, což by více korespondovalo s úpravou opatření celních orgánů de lege lata, stanovit tuto povinnost dokládat pravidelně stav soudního řízení celnímu úřadu, který zboží zajistil, s tím, že sankční částí takové právní normy by nebyla pokuta apod., ale opět hrozba vrácení padělků osobě, jíž bylo zboží odebráno.

Za současné právní úpravy by postačilo doplnit § 4 Zákona o opatřeních o další, čtvrtý odstavec, který by majiteli práva základní informační povinnost vůči celnímu orgánu nastínil, vč. uvedení právních následků neplnění. Tento odstavec by mohl znít následovně: ***„Majitel práva je povinen průběžně informovat celní úřad o všech skutečnostech soudního řízení rozhodných pro další řízení před celními orgány dle tohoto zákona. Nevyhoví-li výzvě celnímu úřadu k poskytnutí těchto informací, je celní úřad, po uplatnění eventuelních celních formalit, vrátit zboží osobě, které bylo zajištěno. Uplatní-li na toto zboží nárok jiná osoba, postupuje se obdobně jako v § 9 odst.5 tohoto zákona.“***

Další z oblastí, které by si z hlediska práva přirozeného určitě zasloužila další úpravy, je možnost rozšíření případů, kdy lze padělky, samozřejmě po odstranění ochranných známek, předat na charitativní účely. Takový postup je sice od účinnosti novely zákona č. 255/2004 [20] legální, ale pouze v případě, že o tom rozhodl pravomocně soud a ještě se nesmí jednat o zboží zabrané u pachatele, kterého se nepodařilo postihnout nebo je neznámý. Jinak se zboží zničí - mezinárodně uplatňované pravidlo je, že zboží ohrožující duševní vlastnictví nesmí být uvolněno pro volný trh a tak se provádí jeho zničení (rozdrcením CD disků, spálením textilu ve spalovnách ...). Podle současné zákonné i nadnárodní úpravy se „nehospodárně“ musí ničit i padělky, u nichž by postačilo odstranění ochranných známek, i v rámci tzv. zjednodušeného postupu mimo soudní řízení na návrh majitele práva a se souhlasem držitele zboží (Čl. 11 Nařízení o opatřeních).

Přitom, s výjimkou zjednodušeného postupu, Nařízení o opatřeních nevylučuje využití padělků pro charitativní účely. Naopak, Nařízení o opatřeních počítá, za určitých podmínek (zejména zabránění uvedení na volný trh) i s jiným naložením zboží než jeho zničení. Ve jeho Čl. 17 uvádí, že členské státy mají přijmout nezbytná opatření k tomu, aby příslušným orgánům (tj. nejen soudním, ale i celním) umožnily v souladu s příslušnými předpisy vnitrostátního práva zničit zboží, o kterém je zjištěno (= tzn. určujícím pravomocným rozsudkem), že porušuje právo duševního vlastnictví, nebo s ním naložit mimo obchodní toky tak, aby se zabránilo způsobení újmy držiteli práva, a to bez jakékoli náhrady a – pokud vnitrostátní právní předpisy nestanoví jinak – bez zatížení státní pokladny.

Ustanovení o výhradní možnosti zničení zboží v odst. 5 § 14 Zákona o opatřeních tedy nevychází z norem Nařízení o opatřeních a není důvod, proč by, tak jak u propadlého zboží se soudním výrokem o možnosti odstranění ochranných známek, nemohly být padělky převedeny na přejímající humanitární organizaci. Takový postup převodu zboží na humanitární organizaci by mohl být legalizován nahrazením současného znění odst. 5 § 14 Zákona o opatřeních následujícím textem: „*Není-li známa osoba, která se dopustila přestupku nebo správního deliktu podle tohoto zákona, nebo se ji nepodařilo postihnout, celní úřad zajistí za podmínek uvedených v § 14 odst. 7 písm. b), převedení zboží, u kterého celní úřad vyslovil zabránění, na humanitární přejímající organizaci obdobným postupem jak je uvedeno v následujícím odstavci.*“

Úpravě de lege ferenda by mohlo být podrobeno i zmiňované ustanovení o bezvýjimkovém zničení padělků v rámci tzv. zjednodušeném postupu v předpisu Společenství, tak aby i takové padělky mohly být využitelné pro humanitární účely. Vzhledem k tomu, že jedná o nařízení Společenství, postačila by pouze obecná úprava, s tím, že předpisy členského státu by otázku postupu dalšího nakládání se zbožím upravily blíže (způsob zabránění újmy majiteli práv uvedením padělků na trh).

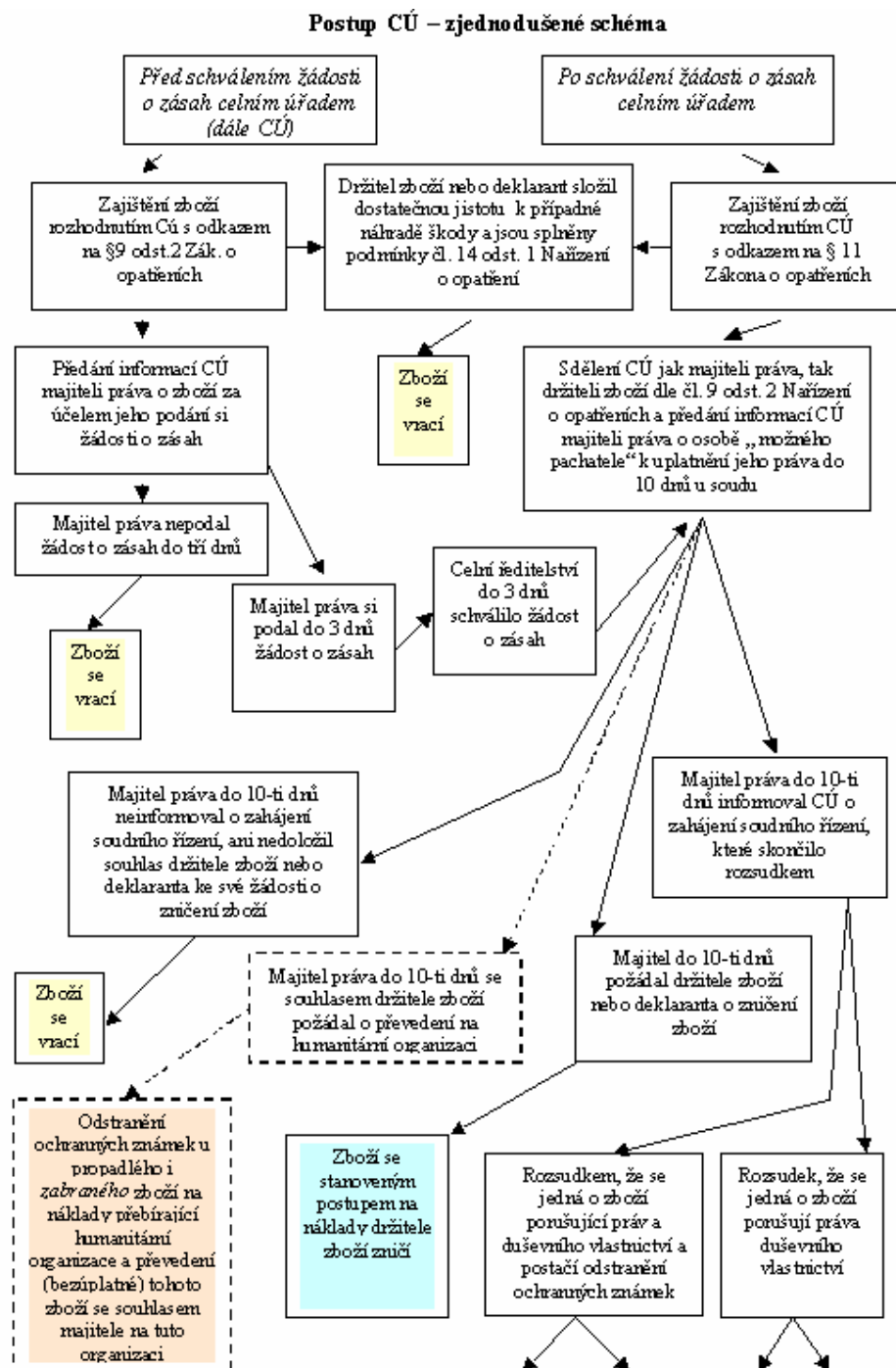
Prakticky by se jednalo o jednoduchou úpravu doplněním Článku 11 odst. 1 Nařízení o opatřeních, kdy by se v tomto odstavci za každé slovo „**zničení**“, celkem čtyřikrát, vložilo „*,nebo naložení se zbožím mimo obchodní toky, tak aby se zabránilo újmy držitele práva,*“. Tato úprava by byla v souladu s preambulí Nařízení o opatřeních a právní následky zůstávají shodné, jako v případě, kdy soudní řízení proběhne, nehledě na přirozeno-právní povahu takového postupu.

Pro dovršení legislativní úpravy předávání zboží na humanitární účely ve zkráceném řízení, by bylo ovšem třeba naplnit tuto navrhovanou úpravu Čl. 11 odst. 1 Nařízení o opatřeních v národní úpravě. V současnosti ji provádí zejména § 14 odst. 1 Zákona o opatřeních a bližší podmínky převodu zboží na humanitární organizaci v něm pochopitelně absentují. Tyto podmínky by se mohly provést (navrhované znění v rámci diplomového projektu) těmito úpravami: Obsah § 14 Zákona o opatřeních se doplňuje o odstavec 11, který zní:

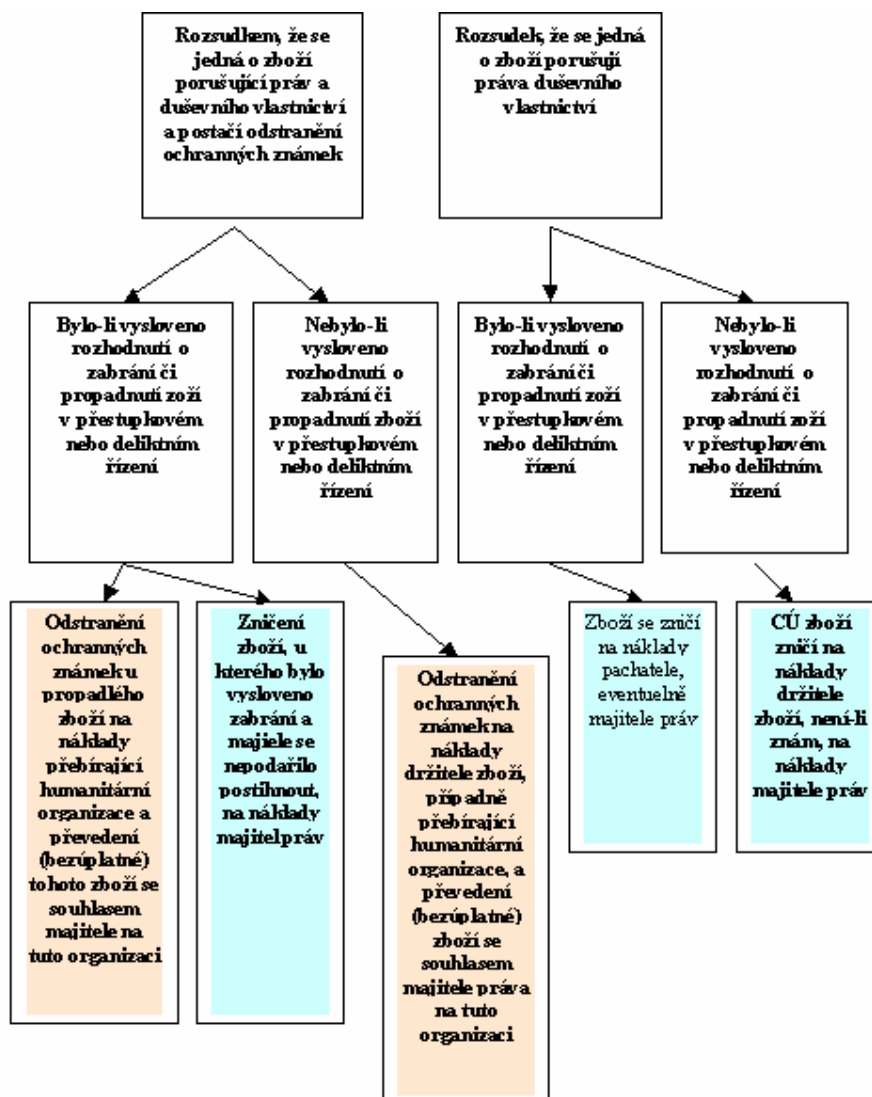
„Jestliže bylo zajištěno zboží, jehož výrobou nebo úpravou byla porušena práva majitele k duševnímu vlastnictví, zajistí na jeho žádost celní úřad přednostně před postupem dle odst. 1, za podmínek podobných jako jsou uvedeny v § 4 písm. b) převedení zboží na humanitární přejímající organizaci obdobným postupem uvedeným v § 14 odst. 6 za předpokladu, že

- a) majitel práva do deseti pracovních dnů, od sdělení, že bylo zajištěno zboží, informuje písemně nebo elektronicky celní úřad, že jde o zboží, jehož výrobou nebo úpravou je porušeno právo k duševnímu vlastnictví, a předá celnímu úřadu souhlas k takovému převodu zboží na humanitární organizaci od deklaranta, vlastníka nebo držitele zboží učiněný písemně nebo elektronicky: se souhlasem celního úřadu může deklarant, vlastník nebo držitel zboží předat tuto informaci písemně nebo elektronicky přímo celnímu úřadu. Nepodají-li tyto osoby v předepsané lhůtě námitky proti takovému převodu zboží na humanitární organizaci, považuje se tento souhlas za přijatý. Pokud to okolnosti vyžadují, může být tato lhůta prodloužena o dalších deset pracovních dnů,*
- b) před odstraněním ochranných známek se odeberou vzorky, které celní úřad uchová tak, aby mohly sloužit jako důkaz přípustný v případném soudním řízení*
a
- c) převedení se provede na náklady a odpovědnost deklaranta, vlastníka, držitele zboží nebo přejímající organizace“.*

Navrhované změny dle této projektové části diplomové práce vztahující se na nakládání se zbožím, u kterého celní úřad odhalil porušení práv k duševnímu vlastnictví jsou zvýrazněny na obrázcích (Obr.5, Obr.6) (srov. s úpravou de lege lata –obrázky (Obr.2, Obr.3).

Obr. 5. Nakládání se zbožím, u kterého celní úřad odhalil porušení práv k duševnímu vlastnictví, s návrhem, část 1.

Obr. 6. Nakládání se zbožím, u kterého celní úřad odhalil porušení práv k duševnímu vlastnictví, s návrhem – část 2. Obr.5.

Výše navrhovanou úpravou právních norem z Nařízení o opatřeních týkajících se převodu padělků na humanitární organizace v rámci všech zemí Evropské unie jsme se dostáváme k řešení problematiky opatření celních orgánů v mezinárodním kontextu.

4.2 Celní orgány a jejich opatření v mezinárodním kontextu

Právo Společenství zahrnuje poměrně rozsáhlou úpravu průmyslových, autorských a souvisejících práv (Příloha PIII), která je pojmána v dvojím smyslu. Zprv je to zejména oblast úpravy duševního vlastnictví jako takového – vzniku jednotlivých práv, jejich rozsahu, účinnosti atd. Tedy i Společenství mají vlastní právo patentové, autorské, známkové apod. se svou hmotně i procesně stanovenou úpravou, jak již bylo popsáno v části 2.1.2. Druhé pojetí práv duševního vlastnictví ve Společenství je regulace jednotného vnitřního trhu v rámci volné tržní soutěže, mezi které patří i opatření prováděná celními orgány.

V loňském roce 2004 byla Nařízením o opatřeních po deseti letech zrušena účinnost předpisu, dle kterého byly prováděny na území EU opatření celních orgánů proti zboží porušujícímu duševní vlastnictví – nařízení (ES) č. 3294/94²¹. Nově platné Nařízení o opatřeních přijala Rada z důvodu zlepšení fungování systému v této oblasti, vycházejících ze zkušeností s uplatňování předchozího nařízení, v souladu s se současným úsilím boje proti porušování práv duševního vlastnictví na mezinárodní úrovni. Je třeba připomenout, že tento předpis, nikoliv Zákon o opatřeních, taxativně ve svém Článku 2 odst.1 určuje přehled jednotlivých nehmotných statků, jejichž práva mají být celními orgány chráněna. Ne všechny práva k duševnímu vlastnictví totiž požívají ochranu na území Společenství (viz též teoretická část práce). Zkráceně se jedná o padělky (falešné „značkové“ zboží), nedovolené rozmnoženiny („pirátské“ kopie), další zboží ohrožující průmyslové a obdobné duševní vlastnictví (patent, chráněné zeměpisné označení apod.).

V této části práce by bylo vhodné zároveň uvést dosud nezmiňovanou okolnost výkladu, podstatnou pro uplatňování všech opatření celních orgánů, která vychází z nadnárodní úpravy. Dle vnitřní metodické pomůcky Celního ředitelství Hradec Králové, který měla autorka diplomové práce k dispozici a jež má informativně – doporučující charakter (tj. vnitřně pro celní správu nezávazný), se opatření celních orgánů uplatňovaná podle Zákona o opatřeních provádí pouze u zboží, které je pod tzv. celním dohledem nebo mu uniklo (bylo odňato).

Za takové zboží se v celnictví považuje takové, které je v souvislosti s dovozem nebo vývozem buď předkládáno k celnímu řízení anebo v rozporu s Celním kodexem[30] k takovému celnímu řízení předloženo nebylo ačkoli mělo (lidově „propašování“). Tj. netýká se zboží, které již bylo celnímu řízení podrobeno nebo např. bylo na území Společenství vyrobeno. Po prostudování Nařízení o opatřeních, z ohledem na obsah odstavce 1 jeho Čl.1, se ke stejnému názoru kloní i autorka práce, i když písmeno b) tohoto článku jednoznačně podmínku „propašování“ nestanoví.

Naopak v extenzivním směru si právní normy upravující opatření celních orgánů vykládá platný vnitřní předpis Generálního ředitelství cel, závazný pro všechny tuzemské celní úřady. Stanoví, že celní orgány jsou oprávněny zadržet zboží, u něhož během provádění celního dohledu prokazatelně zjistily, že dovozem, nabídkou, prodejem, skladováním, výrobou nebo úpravou byla porušena práva k duševnímu vlastnictví.

Právní názor autorky se rovněž opírá o obecně známé kompetence (i historicky známé) celních orgánů, jež se vztahují zejména na dovážené nebo vyvážené zboží. Mimo uvedené, oblast ochrany práv duševního vlastnictví u zboží vyrobených a nabízených na území Společenství zpravidla patří do kompetence dozorových orgánů v rámci spotřebitelského práva. Tak jsou v současnosti pojímány i součinnostní kontroly celních úřadů s Českou obchodní inspekcí, kde celní správa zabavuje zejména to zboží, které nebylo řádně dovezeno.

Z hlediska tvorby projektu diplomové práce by autorka v současné době nějakou zásadní úpravu Nařízení o opatřeních, s výjimkou v předchozí části rozšířené možnosti využití padělků pro charitu, nenavrhovala. Tento předpis platí ve státech Evropské unie jen rok a zkušenosti pro hlubší analýzu jsou malé. Nicméně z hlediska rozporuplnosti zmiňovaných výkladů, které neupřesňuje ani Nařízení komise (ES) č. 1981/2004, které Nařízení o opatření provádí, by bylo vhodné za účelem pro právní jistotu vymezit blíže podmínky pro uplatňování opatření celních orgánů.

Lze proto navrhnout negativní vymezení právních vztahů a to doplněním Čl. 1 o další třetí odstavec 3 s textem, který by tuto nejasnou oblast jednoznačně stanovil: „Celní orgány opatření dle tohoto nařízení u odhaleného zboží, které bylo na celním území Společenství vyrobené, upravené anebo bylo-li již podrobeno řádným celním formalitám, pokud není

v situacích uvedených v odst a) a b), nepřijímají“. Následná národní úprava zákonem by nebyla nutná, neboť nařízení Rady se na území ČR aplikují primárně.

5 SMĚRY VÝVOJE, RIZIKOVÉ FAKTORY

5.1 Vyhodnocení překážek

Navrhovaná úprava s sebou přirozeně nese rizika v podobě potenciálních překážek při procesu jejich zavádění a realizaci, nehledě že na takovou úpravu by musel být nejdříve dostatečný společenský tlak. Je třeba předeslat, že samotné schválení Zákona o opatřeních v roce 1999 nevycházelo, z obecné snahy občana být chráněn před klamáním „falešnými značkami“ apod., ale z nutnosti implementovat základní pravidla ochrany duševního vlastnictví celními orgány, která vycházela z mezinárodních dohod a zejména z přístupových jednání vstupu ČR do EU.

Naopak, často při zásazích celních úřadů se kontrolující v terénu setkávali s názorem spotřebitele „proč ty padělky zabavujete, vždyť lidé s obyčejnými příjmy na drahé originály nemají“. Tento příkladný přirozeně-právní argument spadá do jedné ze dvou rovin, které autorka práce vidí jako oblast možných překážek jakékoliv normotvorné činnosti s cílem zdokonalit boj proti padělkům.

V první řadě je to rovina je legislativní a poté je to rovina samotného provádění (administrace). V rámci roviny normotvorné se dá předpokládat, že pokud na právní ochraně duševního vlastnictví věcně zainteresovaní účastníci, jakými jsou např. organizace WIPO⁷, TRIPS⁸, neshledají potřebu dále upravit na evropském kontinentu stávající celní opatření, nebudou ani žádné další požadavky na úpravu příslušných norem vznášet.

V práci navrhované úpravy *de lege ferenda* jsou spíše v zájmu národních ekonomik (hospodárnější naložení s padělkami než ničení, menší komplikovanost administrativně-právního řízení zatěžující správní aparáty země) než majitelů práv, jejichž přirozeným zájmem je ochrana před odčerpáváním zisků padělatelstvím či pirátstvím. Není obecně známo, že v zájmu maximalizace zisku jsou někteří renomovaní držitelé ochranných známek, kterým paradoxně státní moc ve většině světových chrání nehmotné statky, jsou rezidenti daňových rájů (Bahamy apod.)

Legislativní snaha směřující ke zefektivnění procesů v ochraně duševního vlastnictví se tedy spíše může odvíjet od potřeby celních, soudních orgánů nebo humanitárních

organizací. Tvorba nových zákonů, respektive jejich novelizací jsou přirozeně odvislé i od plnění vládních programů. Vzhledem k nadcházejícím parlamentním volbám v příštím roce a současným přednostním zájmům nově jmenované vlády se ani nepředpokládá změna současných celních předpisů pro tuto oblast.

Ani autorka práce nepovažuje okamžitou novelizaci za optimální, neboť stávající nadnárodní předpisy (které měly odstranit nedostatky předchozích norem) platí teprve rok a zkušenosti jsou zatím s nimi strohé (některá soudní řízení dle nich nejsou ukončena apod.). V rámci efektivnosti by bylo vhodné ještě monitorovat situaci v těchto právních vztazích nejméně jeden rok (např. humanitární organizace dostaly padělky poprvé až letos) a na základě dlouhodobější analýzy v případě potřeby upravit zmiňovanou oblast komplexněji (nejen v navrhovaném rozsahu diplomového projektu).

Překážky právní ochrany lze často pozorovat i v rovině jejího samotného provádění. Nejen zmiňovaného zdlouhavého soudního řízení, ale i způsobem, jak je celními orgány tato oblast ošetřována. K nim patří již zmiňovaný roztržitý výklad některých ustanovení právních norem v rámci různých celních útvarů, dále i opožděnost vydávání vnitřních předpisů celní správy, které mají v základním směru sjednotit činnosti k nově účinným obecně platným předpisům (formuláře apod.).

Další bariérou opravdu účinného boje proti porušování práv duševního vlastnictví celními orgány se může stát nedostatečný personální potenciál státní správy. Při provádění ochrany jsou na kvalitu celního úředníka kladeny skutečně vysoké požadavky. Musí se flexibilně orientovat ve spleti právních předpisů, jak vnitrostátních, tak i mezinárodních či nadnárodních, umět vyhledávat správně v příslušných registrech, komunikovat s ostatními orgány a organizacemi, vyznat se základně v technických věcech (znaky padělků, nepovolených rozmnoženin apod.). Příklad nároků, které jsou kladeny na osobní, nejen odborně právní, schopnosti celního úředníka lze odvodit i úkonů, které má provést před realizací zajištění zboží znázorněné na obrázku (Obr.4). V neposlední řadě jsou potřebné i jazykové znalosti (angličtiny nebo řeči země majitele práv) pro přímou komunikaci celního úřadu s držitelem práv k duševnímu vlastnictví dle Nařízení o opatřeních. V potaz nutno brát i rizikovost například při razii na tržištích nebo při úkonech celního policejního orgánu při rozkrývání organizované trestné činnosti. Není tajemstvím, že soukromý sektor dokáže v současnosti schopným a erudovaným pracovníkům, nabídnout výhodnější zaměstnanecké podmínky. Stává se tak, že mnoho

kvalitních úředníků, jejichž základní příprava a vyškolení stojí nemalé prostředky ze státního rozpočtu, odchází pracovat právě do privátní sféry.

Zabránit tomuto human resources³⁰ deficitu měl od 1.1.2005 nový zákon o služebním poměru policistů, celníků, hasičů č. 361/2003 Sb., který měl nabídnout perspektivní kariérní růst, včetně platových výhod ve sboru celní správy. Bohužel jeho účinnost byla vloni horní komorou Parlamentu odložena na 1.1.2006 a není jisté, zda v rámci úsporných variant reformy veřejných financí nedojde k jeho změnám, či dalšímu odložení účinnosti.

Nejmenšími překážkami realizace projektu by byly asi jeho nákladové položky. Kromě uvedeného zákona o služebním poměru, s jehož souvisejícími výdaji je již stejně jako se schváleným obecným předpisem počítáno, není důvodu se obávat, že by v práci navrhovaná úprava de lege ferenda znamenala další výdaje pro společnost. Naopak pokud by došlo k navrhovanému rozšíření možností de jure pro převod padělků k charitativním účelům, které by jinak podléhaly zničení, jdou všechny náklady s tím spojené (převoz, odstranění ochranných známek...) k tíži pachatele, majitele, případně humanitární organizace, nikoliv k tíži státní pokladny.

Totéž platí i ostatní navrhované normotvorné úpravy, z kterých vychází zjednodušení, zprůhlednění, a tím hlavně urychlení právních řízení. Nejenom, že by se dosáhlo rychlejšího uspokojení majitele duševního vlastnictví (zpráva komise EU kritizuje zdlouhavost řízení a vymahatelnost práva v naší republice), případně urychlení vydání výroku sankce za porušení práv pachateli, ale zároveň by se těmito časovými i finančními úsporami, že celní správa jako taková by se mohla efektivně věnovat výkonu jiných kompetencí, které jsou jí svěřeny (vybírání dovozních poplatků, spotřební daně, kontroly legální zaměstnanosti, dálničních kupónů a přetíženosti vozidel apod.).

Je zřejmé, že zmíněné úspory v oblasti navrhovaných úprav právních vztahů nelze nějak jednoznačně kalkulačně vyčíslit, jako například příjmy z legislativních navýšení daní (dle procentuelního navýšení sazby) nebo předpokládané výdaje na zřízení nějakého úřadu novým zákonem (náklady na mzdy, provoz budov...). Avšak je jisté, že by provádění těchto navrhovaných právních úprav bylo aplikováno ze stávajících zdrojů státního aparátu

³⁰ *human resources = lidské zdroje*

(celní a policejní orgány, soudy...) a v žádném případě by neměly představovat extra výdaje ze státního rozpočtu.

Další těžko změřitelnou veličinou je nabývání povědomí zahraničních investorů o České republice jako o státu, kde jeho majetková práva k duševnímu vlastnictví (nejen „značkový textil“, ale i ochranné lékařské osvědčení, patenty, ...) budou účinně chráněna. Výsledky takové ochrany se pak projevují až dlouhodobě v rámci celkového zahraničního obchodu a investic.

5.2 Predikce vývoje

Katalyzátorem rozmachu nebývalého rozmachu porušování práv k duševnímu vlastnictví koncem 20. století se stal nový fenomén – globalizace. Dosažení vysokého stupně informačních, a s tím souvisejících komunikačních technologií, usnadnilo a usnadňuje mnohem účinněji těžit z porušování práv k duševnímu vlastnictví. Jestli se říká, že čas jsou peníze, tak v této nepříznivé statistice to platí dvojnásobně. Kdo dřív nabídne spotřebiteli nejčerstvější dílo (film, hudbu, knihu,...) nebo sofistikovanější výrobek (nejnovější typ mobilního telefonu nebo automobilu) vyhrává. A bez ohledu, zda se jedná o vlastní produkci nebo o ukradené duševní vlastnictví.

Padělatelé dnes dokážou neuvěřitelně zkracovat termíny od okopírování výrobků až po jeho distribuci. Samozřejmě s nulovými výdaji na vývoj a propagaci a s velkými zisky za nelegální vybavení takového výrobku padělanou značkou. Jelikož se jedná o kriminalitu, která je v současnosti založená na mezinárodním obchodu, bude se vliv celních orgánů v této oblasti jistě posilovat.

Z téhož důvodu byla v loni svolána poprvé v historii v Bruselu zasedání 1. Světového kongresu boje proti padělkům pořádané Světovou celní organizací (WCO)³¹ a Interpolem

³¹ WCO = World Customs Organization, založená v roce 1952 pod názvem Výbor pro celní spolupráci jako kooperující orgán světových celních správ. Na WCO přejmenována v roce 1994. Účelem této organizace je zvýšit účinnost a hospodárnost celních správ ze současných 165-ti členských států. V současnosti zabezpečuje více než 98% zahraničního obchodu. Sídlo je v Bruselu[33]

za spolupráce dalších organizací. Jako jedna z nejdůležitějších myšlenek společného prohlášení delegátů kongresu zazněla potřeba zavedení účinných opatření na národních, regionálních a světových úrovních vedoucí k posílení příslušné legislativy a zpřísnění příslušných postihů, které mohou ztížit aktivity organizovaného zločinu a omezit jejich zisky z této oblasti. Tímto směrem se bude odvíjet vývoj ochrany celními orgány duševního vlastnictví i na evropském kontinentu.

Velmi pravděpodobné je také rozšíření celního dohledu na nehmotné statky, které dosud celní kontrole nepodléhaly, a přitom dokážou vážně autorská či průmyslová práva poškozovat. Jedná se o posílání dat (filmů, programů ...) elektronickou cestou, nejčastěji Internetem. U některých zemí světa se již nákup dat zasílaných Internetem zpoplatňuje dovozními poplatky nebo daněmi. U nás však neustále platí zásada, že celnímu dohledu podléhá veškeré zboží movité a elektrická energie. Dokonce, když je v doprovodných dokladech odlišena cena programového vybavení (informační data) od ceny nosiče (CD disk), tak se dle celních předpisů vybírá dovozní clo jen z ceny nosiče.

Nicméně celní kontrolou nosičů lze aspoň odhalit, že obsahují nedovolené rozmnoženiny apod. a postupem dle Nařízení a Zákona o opatřeních mohou celní úřady takovým nepovoleným obchodům zabránit. V případě celní kontroly posílání „nul a jedniček“ Internetem by byly pravděpodobně vytvořeny speciální monitorující a analytické útvary napojené na internetovou síť se zaměřením na dodržování všech zákazů při dovozu a vývozu v rámci stávajících kompetencí celní správy. Tj. nejen ochrany práv duševního vlastnictví, ale i zahraniční obchod s nepovolenými technologiemi (vojenskými, biologickými), mezinárodní obchod s nepovolenou pornografií, zakázanými fašistickými artefakty aj.

Do budoucna se rovněž počítá s větší provázaností celních kontrolních opatření a vzájemných přístupů do svých databází s ostatními dozorujícími orgány na našem trhu, nejen Českou obchodní inspekcí (ČOI), ale i živnostenských a finančních úřadů, i orgánů samospráv v jejichž územní působnosti k porušování duševního vlastnictví dochází nejvíce (příhraniční oblasti). I když z reálných důvodů nepůjde problém pirátství a padělatelství vymýtít zcela, doufejme, že společným úsilím těchto orgánů, výrobců, majitelů práv i změněným přístupem veřejnosti se podaří vytvořit prostředí, které ozdraví naše hospodářství a odradí původce těchto protizákonných aktivit.

ZÁVĚR

Doposud byla práce koncipována z hlediska potřeby vlastnických práv, která je nutno samozřejmě chránit, bez ohledu na to, zda jsou povahy hmotné nebo nehmotné. Pokusme se ale na závěr diplomového projektu podívat na samotnou filosofii potřeby chránit tyto práva z opačné strany, nalézt prvky spravedlnosti, kterou má pozitivní právo v demokratické společnosti zajišťovat. Lze namítnout, že orgány celní správy jsou orgánem exekutivy a není v jejich kompetenci právo zkoumat a posuzovat, nicméně tato práce by nebyla úplná, pokud by zůstaly utajeny i negativní externality celosvětového boje proti porušování práv duševního vlastnictví.

Jedním z příkladů může být evropská legislativa v oblasti vnějších náhradních dílů na automobily. Jedná se o byznys s obratem více než 10 miliard ročně a dle principu otevřeného trhu by měl být přístupný všem, kdo chce v něm podnikat. Evropské servisy ale smí opravovat pouze z originálních náhradních dílů nebo používat díly jiných licenčně na automobilku vázaných producentů. Tím je zajištěn jakýsi monopol udělovaný automobilkami exkluzivně pro subdodavatele svých výrobků na trhu náhradních dílů. Přitom tyto komponenty jsou prodávány spotřebiteli, kterými jsou servisy a autoopravny až třikrát dražší, než stojí stejný díl pro výrobu celého auta. Náhradní díly jsou pak zdrojem nespravedlivých a nepřiměřených zisků. Komise má letos přes odpor výrobců aut (dokonce i českého Sdružení automobilového průmyslu) liberalizovat trh s autodíly (zatím aspoň s vnějšími jako jsou nárazníky, blatníky, světla, dveře) vyjmutím těchto autočástí z právě norem o ochraně duševního vlastnictví a designu. Nezávislí výrobci by ale nadále museli respektovat materiál a design originálního výrobku.

Dalším příkladem negativních doprovodných jevů v celosvětovém měřítku je, jak ho některé zájmové uskupení nazývají, biopirátství. Silným společností z průmyslových zemí se snaží prostřednictvím průmyslového práva registrovat objevené sekvence genů významných potravinářských rostlin (často strategicky důležitých pro obživu populace v regionech), které se nalézají ve volné přírodě a tím mají právo jako vlastník k duševnímu vlastnictví na něm neúměrně profitovat a navíc je tímto omezována biologická diverzita. V rámci Společenství se díky belgického předsednictví prováděním Konvence o biodiverzitě biopirátství na území EU nerozšířilo, i když ho jeden z článků dohody TRIPS umožňuje.

Kdo trochu sleduje problematiku patentování softwaru určitě zaznamenal počátkem letošního roku protesty stovek lidí v Bruselu požadujících odmítnutí vloni evidentně pod tlakem velkých firem navrženou směrnicí podle kterého je i software patentovatelný. Vlna odporu veřejnosti zapříčinila, že návrh směrnice byl ze zasedání stažen, proti se stavělo Polsko, ve Španělsku senát vyzval vládu k hlasování proti a obdobně se projeví i parlamenty v Německu a Nizozemí. O co tedy šlo? Na místě byla obava, aby patentová úprava, mj. obdobná v USA, jejichž firmám se na některých místech daří provozovat zmiňované biopirátství, nezpůsobila likvidaci malých firem z hlediska povinnosti podrobného zkoumání každého programového segmentu z pohledu eventuelní právní ochrany. Protestujícím nevadí pokud budou patentovány přístroje obsahující software, ale patentovat i běžný algoritmus by mohlo v důsledku znamenalo omezení používání i jednoduchého určitého sledu znaků, výrazů a dosáhnutí zisky pro ty, co si je stihly v maximální variaci a množství zaregistrovat. Zde se nabízí známý scénář z oblasti patentů, malá ale kvalitou silně konkurující firma, která je likvidována velkým podnikem disponujícím spoustou patentů. Protože vlastník základních algoritmů neumožní jednoduché použití konkurenci, dochází k její legální likvidaci. Směrnice se přesto bude dál řešit pravděpodobně jinými cestami, protože je nepopiratelné, že vývoj náročného a sofistikovaného softwaru je vždy spojen dlouhodobými vysokými náklady a určitý způsob ochrany si zaslouží.

Na uvedených příkladech se mohou opatření u statků duševního vlastnictví prováděná celních úřadů může zdát z hlediska obecných ochranných práv kontraproduktivní, nicméně základní společenský význam a jejich smysl zůstává zachován. Důležitou podmínkou je ale jejich efektivní, hospodárné a účinné provádění, kterými se tato práce zabývala. O některé prvky analýzy i návrhů z předkládaného diplomového projektu telefonicky projevil zájem i právní oddělení Celního ředitelství Hradec Králové (p. Richard Holenda), které za celou ČR provádí úkony národního administrátora přijatých opatření dle Nařízení o opatřeních a zároveň je konzultačním místem pro legislativní úpravu právních vztahů celní správy v oblasti duševního vlastnictví. V případě, že některé z podnětů budou zapracovány do další novelizace, předpoklad je spíše předpisu národního než nadnárodního, získá tato práce i význam, byť malý, historicky normotvorný.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] DĚDIČ Jan. *Učebnice práva pro ekonomy*. 2. vyd. Praha: Prospektrum, 1994. 912s. ISBN 80-85431-95-5
- [2] TÝČ Vladimír. *Základy práva Evropské unie pro ekonomy*. 3. vyd. Praha: Linde Praha a.s., 2001. 335s. ISBN 80-7201-296-7
- [3] ZOUBEK V.; PINZ J.; MIKULE V. *Základy práva*. 1. vyd. Pardubice: Universita Pardubice, 1996. 317s. ISBN 80-7196-053-4
- [4] MADAR Zdeněk. *Slovník českého práva: A-O & P-Z*. 1. vyd. Praha: Linde Praha a.s., 1995. 1390s. ISBN 80-85647-62-1
- [5] *Clo Douane*. Praha: Vltava-Labe-Press a.s., 2003-2005, roč. 37, 38. ISSN 0323-0023
- [6] Celní správa ČR. Dostupná na WWW:
< <http://www.cs.mfcr.cz>
- [7] Intranet Celní správy ČR
- [8] Interní materiály Celní správy ČR
- [9] Zákon č. 527/1990 Federálního shromáždění, o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích
- [10] Zákon č. 478/1992 Federálního shromáždění, o užitných vzorech
- [11] Zákon č. 529/1991 Federálního shromáždění, o ochraně topografií polovodičových výrobků
- [12] Zákon č. 441/2003 Parlamentu ČR, o ochranných známkách a o změně zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů, (zákon o ochranných známkách)
- [13] Zákon č. 452/2001 Parlamentu ČR, o ochraně označení původu a zeměpisných označení a o změně zákona o ochraně spotřebitele

[14] Zákon č. 206/2000 Parlamentu ČR, o ochraně biotechnologických vynálezů a o změně zákona č. 132/1989 Sb., o ochraně práv k novým odrudám rostlin a plemenům zvířat, ve znění zákona č. 93/1996 Sb.

[15] Zákon č. 408/2000, Parlamentu ČR, o ochraně práv k odrudám rostlin a o změně zákona č. 92/1996 Sb., o odrudách, osivu a sadbě pěstovaných rostlin, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o ochraně práv k odrudám)

[16] Zákon 121/2000, Parlamentu ČR, o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon)

[17] Zákon č. 634/1992 Parlamentu ČR, o ochraně spotřebitele

[18] Zákon č. 191/1999 Parlamentu ČR, o opatřeních týkajících se dovozu, vývozu a zpětného vývozu zboží porušujícího některá práva duševního vlastnictví a o změně některých dalších zákonů

[19] Zákon č. 260/2002, Parlamentu ČR, kterým se mění zákon č. 191/1999 Sb., o opatřeních týkajících se dovozu, vývozu a zpětného vývozu zboží porušujícího některá práva duševního vlastnictví a o změně některých dalších zákonů, ve znění zákona č. 121/2000 Sb., zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 569/1991 Sb., o pozemkovém fondu České republiky, ve znění pozdějších předpisů

[20] Zákon č. 255/2004 Parlamentu ČR, kterým se mění zákon č. 191/1999 Sb., o opatřeních týkajících se dovozu, vývozu a zpětného vývozu zboží porušujícího některá práva duševního vlastnictví a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů

[21] Zákon č. 200/1990 České národní rady, o přestupcích

[22] Zákon č. 140/1961 Národního shromáždění, trestní zákon

[23] Zákon č. 141/1961 Národního shromáždění, o trestním řízení soudním (trestní řád)

[24] Zákon č. 71/1967 Národního shromáždění, o správním řízení (správní řád)

[25] Zákon č. 185/2004 Parlamentu ČR, o Celní správě České republiky

[26] Zákon č. 13/1993 České národní rady, celní zákon

- [27] Zákon č. 513/1991 Sb. České národní rady, obchodní zákoník
- [28] Zákon č. 40/1964 Sb. Federálního shromáždění, občanský zákoník
- [29] Nařízení Rady (ES) č. 1383/2003, o přijímání opatření celních orgánů proti zboží podezřelému z porušení určitých práv duševního vlastnictví a o opatřeních, která mají být přijata proti zboží, o kterém bylo zjištěno, že tato práva porušilo
- [30] Nařízení Rady (EHS) č. 2913/1992, kterým se vydává celní kodex Společenství
- [31] Slovník pojmů. Dostupný z WWW:
<<http://business.center.cz/business/pojmy/pojem.aspx?>
- [32] Úřad průmyslového vlastnictví. Dostupný z WWW:
<<http://isdvapl.upv.cz/>
- [33] Portál Evropské unie. Dostupný z WWW:
<http://europa.eu.int/index_cs.htm
- [34] Světová obchodní organizace. Dostupná na WWW:
<<http://www.wcoomd.org/>
- [35] Komora patentových zástupců České republiky. Dostupná na WWW:
<<http://www.patent-agents.cz/>
- [36] Asociace inovačního podnikání České republiky. Dostupná na WWW:
<<http://www.aipc.cz>
- [37] ČERMÁK, Karel. Prosazování práv k duševnímu vlastnictví. *Právní rádce*.2005, č.2. Dostupný z WWW:
<<http://www.ipravnik.cz/ipravnik/ipravnik.nsf/0/BC8558C60991DEB8C1256FB20049672C>
- [38] KUX, Jan. Správní orgány pokulhávají za autorským právem. *Veřejná správa*.1997, č.27,s.12
- [39] KUX, Jan. Rezervy ve znalosti správního řádu. *Veřejná správa*.1999, č.10,s.11
- [40] Sbírka zákonů. Dostupná na WWW:
< <http://www.mvcr.cz/sbirka/>

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1. Členění nehmotných statků dle systému jejich právní úpravy.....	11
Obr. 2. Nakládání se zbožím, u kterého celní úřad odhalil porušení práv k duševnímu vlastnictví, část 1.	36
Obr. 3. Nakládání se zbožím, u kterého celní úřad odhalil porušení práv k duševnímu vlastnictví, část 2. Obr.2.	37
Obr. 4. Postup celního úřadu před realizací opatření - zjednodušeně.....	40
Obr. 5. Nakládání se zbožím, u kterého celní úřad odhalil porušení práv k duševnímu vlastnictví, s návrhem, část 1.....	59
Obr. 6. Nakládání se zbožím, u kterého celní úřad odhalil porušení práv k duševnímu vlastnictví, s návrhem – část 2. Obr.5.	60

SEZNAM TABULEK

Tab. 1. Postup vedoucí k orientačnímu rozeznání padělků audiovizuálních nosičů	38
Tab. 2. Postup vedoucí k orientačnímu rozeznání padělků – nosič VHS	39
Tab. 3. Postup vedoucí k orientačnímu rozeznání padělků – nosič optické disky.....	39
Tab. 4. Statistické přehledy – Užité vzory, Průmyslové vzory	41
Tab. 5. Statistické přehledy – Patenty na vynálezy, Ochranné známky, Autorská práva	42

SEZNAM PŘÍLOH

- P I Přehled národních zákonů a vyhlášek týkající se duševního vlastnictví
- P II Přehled mezinárodních dohod týkající se duševního vlastnictví
- P III Přehled pramenů komunitárního práva týkající se duševního vlastnictví
- P IV Smluvní státy úmluvy EPÚ
- P V Zákon o opatřeních –aktuální znění
- P VI Nařízení o opatřeních –aktuální znění
- P VII Vzor rozhodnutí zajištění zboží nalezeného při provádění celního dohledu (např. ve vnitrozemí) před schválením žádosti de lege lata
- P VIII Vzor rozhodnutí zajištění zboží nalezeného při provádění celního dohledu (např. ve vnitrozemí) po schválení žádosti de lege ferenda

PŘÍLOHA P I: PŘEHLED NÁRODNÍCH ZÁKONŮ A VYHLÁŠKY TÝKAJÍCÍCH SE DUŠEVNÍHO VLASTNICTVÍ

- zákon č. 14/1993 Sb., o opatřeních na ochranu průmyslového vlastnictví
- zákon č. 527/1990 Sb., o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích
- vyhláška č. 550/1990 Sb., o řízení ve věcech vynálezů a průmyslových vzorů
- zákon č. 478/1992 Sb., o užitných vzorech
- zákon č. 529/1991 Sb., o ochraně topografií polovodičových výrobků
- zákon č. 132/1989 Sb., o ochraně nových odrůd rostlin a plemen zvířat
- vyhláška č. 133/1989 Sb., k provedení zákona č. 132/1989 Sb.
- vyhláška č. 331/1991 Sb., o ochraně nových způsobů prevence a diagnostiky a léčení nemocí lidí a zvířat
- zákon č. 237/1991 Sb., o patentových zástupcích
- zákon č. 137/1995 Sb., o ochranných známkách
- vyhláška č. 213/1995 Sb., k provedení zákona o ochranných známkách
- zákon č. 159/1973 Sb., o ochraně označení původu výrobků
- vyhláška č. 160/1973 Sb., o řízení ve věcech označení původu výrobků
- zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník (obchodní jméno, obchodní tajemství, nekalá soutěž, licenční smlouva) - naposled ve znění zákona č. 142/1996 Sb.
- zákon č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 305/1997 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích
- zákon č. 175/1996 Sb., o dílech literárních, vědeckých a uměleckých (autorský zákon) - úplné znění po změnách a doplňcích zákona č. 35/1965 Sb.
- zákon č. 237/1995 Sb., o hromadné správě autorských práv a práv autorskému právu příbuzných a o změně a doplnění některých zákonů

- zákon č. 468/1991 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 318/1993 Sb., kterým se upravuje změna postavení kulturních fondů a mění zákon č. 35/1965 Sb., o dílech literárních, vědeckých a uměleckých (autorský zákon), ve znění zákona č. 89/1990 Sb. a zákona č. 468/1991 Sb.
- vyhláška ministerstva kultury ČR č. 55/1978 Sb., kterou se stanoví výjimky z povinností sjednávat písemně smlouvy o šíření literárních, vědeckých a uměleckých děl
- vyhláška Ministerstva kultury ČR č. 115/1991 Sb., o úpravě odměn a náhrad oprávněným subjektům za užití předmětů podle autorského zákona pořízením zvukové nebo zvukově obrazové rozmnoženiny a veřejným půjčováním snímků pro osobní potřebu
- vyhláška Ministerstva kultury ČR č. 261/1996 Sb., o odměnách autorům děl, která lze vzhledem k jejich povaze rozmnožovat pro vlastní potřebu na podkladě tiskovin nebo jejich rozmnoženin přenesením pomocí technického zařízení na jiný hmotný podklad
- zákon č. 318/1993 Sb., kterým se upravuje změna postavení kulturních fondů a mění zákon č. 35/1965 Sb., o dílech literárních, vědeckých a uměleckých (autorský zákon), ve znění zákona č. 89/1990 Sb. a zákona č. 468/1991 Sb.
- zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád)

PŘÍLOHA P II: PŘEHLED MEZINÁRODNÍCH DOHOD TÝKAJÍCÍCH SE DUŠEVNÍHO VLASTNICTVÍ:

- Budapešťská smlouva o mezinárodním uznávání uložení mikroorganismů k účelům patentového třídění (1977)
- Dohoda o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví - TRIPS Trade Related Aspects of Intellectual Property Rights (1994)
- Bernská úmluva o ochraně literárních a uměleckých děl (1886)
- Smlouva o mezinárodní registraci audiovizuálních děl (1989)
- Římská úmluva o ochraně výkonných umělců, výrobců zvukových záznamů a rozhlasových organizací (1961)
- Ženevská úmluva o ochraně výrobků zvukových záznamů proti nedovolenému kopírování jejich záznamů (1971)
- Smlouva o autorském právu (1996)
- Úmluva o udělování Evropských patentů z roku 1973 (Evropská patentová úmluva)
- Úmluva o zřízení Světové organizace duševního vlastnictví (WIPO) podepsaná ve Stockholmu dne 14.7.1967, změněná dne 2.10.1979 (vyhl. č. 69/1975 Sb. ve znění vyhl. č. 80/1985 Sb.)
- Pařížská úmluva na ochranu průmyslového vlastnictví (Pařížská unijní úmluva) ze dne 20.3.1883, revidovaná v Bruselu dne 14.12.1900, ve Washingtonu dne 2.6.1911, ve Haagu dne 6.11.1925, v Londýně dne 2.6.1934, v Lisabonu dne 31.10.1958 a ve Stockholmu dne 14.7.1967 a změněná dne 2.10.1979 (vyhl. č. 64/1967 Sb., ve znění vyhl. č. 81/1985 Sb.)
- Madridská dohoda o potlačování falešných nebo klamavých údajů o původu zboží ze dne 14.4.1891, revidovaná ve Washingtonu dne 2.6.1911, v Haagu dne 6.11.1925, v Londýně 2.6.1934 a v Lisabonu dne 31.10.1958 (vyhl. č. 64/1963 Sb.)
- Madridská dohoda o mezinárodním zápisu továrních nebo obchodních známek ze dne 14.4.1891, revidovaná v Bruselu dne 14.12.1900, ve Washingtonu dne 2.6.1911, v

Haagu dne 6.11.1925, v Londýně dne 2.6.1934, v Nice dne 15.6.1957 a ve Stockholmu dne 14.7.1967 a změněná v roce 1979 (vyhl. č. 65/1975 Sb., ve znění vyhl. č. 78/1985 Sb.)

- Protokol k Madridské dohodě o mezinárodním zápisu ochranných známek sjednaný v Madridu dne 27.6.1989 (sděl. č. 248/1996 Sb.)
- Smlouva o známkovém právu (TLT), sjednaná v Ženevě dne 27.10.1994 (sděl. č. 199/1996 Sb.)
- Smlouva o patentové spolupráci (PCT), přijatá ve Washingtonu dne 19.6.1970, změněná dne 28.9.1979, dne 3.2.1984 a dne 3.10.2001 (sděl. č. 296/1991 Sb. ve znění pozdějších změn)
- Lisabonská dohoda na ochranu označení původu a o jejich mezinárodním zápisu ze dne 31.10.1958, revidovaná ve Stockholmu dne 14.7.1967, změněná dne 28.9.1979 (vyhl. č. 67/1975 Sb., ve znění vyhl. č. 79/1985 Sb.)
- Niceská dohoda o mezinárodním třídění výrobků a služeb pro účely zápisu známek ze dne 15.6.1957, revidovaná ve Stockholmu dne 14.7.1967 a v Ženevě dne 13.5.1977, změněná dne 2.10.1979 (vyhl. č. 118/1979 Sb., ve znění vyhl. č. 77/1985 Sb.)
- Budapešťská smlouva o mezinárodním uznávání uložení mikroorganismů k účelům patentového třídění přijatá na Budapešťské diplomatické konferenci dne 28.4.1979, změněná v roce 1980 (vyhl. č. 212/1989 Sb.)
- Štrasburská dohoda o mezinárodním patentovém třídění ,ze dne 24.3.1971, změněná dne 28.9.1979 (vyhl. č. 110/1978 Sb., ve znění vyhl. č. 86/1985 Sb.)
- Locarnská dohoda o zřízení mezinárodního třídění průmyslových vzorů a modelů podepsaná v Locarnu dne 8.10.1968 a změněná dne 28.9.1979 (vyhl.č. 28/1981 Sb., ve znění vyhl.č. 85/1985 Sb.)
- Haagská dohoda o mezinárodním přihlašování průmyslových vzorů a modelů ze dne 6.11.1925, revidovaná v Londýně dne 2.6.1934 a v Haagu dne 28.11.1960 (Česká republika není smluvní stranou)
- Ženevský akt Haagské dohody o mezinárodním zápisu průmyslových vzorů přijatý v Ženevě dne 2.7.1999 (Česká republika není smluvní stranou)

- Vídeňská dohoda o zřízení mezinárodního třídění obrazových prvků ochranných známek
přijata ve Vídni dne 12.6.1973 a doplněná dne 1.10.1985 (Česká republika není smluvní stranou)
- Smlouva o ochraně duševního vlastnictví u integrovaných obvodů
přijata ve Washingtonu dne 26.5.1989 (dosud nevstoupila v platnost)
- Smlouva o patentovém právu (PLT), přijata v Ženevě dne 1.6.2000 (dosud nevstoupila v platnost)
- Bilaterální Smlouva mezi Rakouskem a ČSSR o ochraně údajů o původu, označení původu a jiných označení týkajících se původu zemědělských a průmyslových výrobků (vyhl.č. 19/1981 Sb.)
- Bilaterální Smlouva mezi vládou Portugalska a vládou ČSSR o ochraně údajů o původu, označení původu a jiných zeměpisných označení (vyhl.č. 63/1987 Sb.)
- Bilaterální Smlouva mezi Švýcarskem a ČSSR o ochraně údajů o původu, označení původu a jiných zeměpisných označení (vyhl.č. 13/1976 Sb.)

PŘÍLOHA P III: OSTATNÍ - KOMUNITÁRNÍ PRÁVO:

31987L0054 - Směrnice Rady 87/54/EHS ze dne 16. prosince 1986o právní ochraně topografií polovodičových výrobků **WORD** *first published on OJ L 24 1987 p.36-40 (first delivered on: 27/02/2004 and last uploaded on: 27/02/2004)*

31989L0104 - První Směrnice Rady 89/104/EHS ze dne 21. prosince 1988,kterou se sbližují právní předpisy členských států o ochranných známkách **WORD** *first published on OJ L 40 1989 p.1-7 (first delivered on: 27/02/2004 and last uploaded on: 27/02/2004)*

31989D0196 - 89/196/EHS, Euratom, ESUO: Rozhodnutí Komise ze dne 3. března 1989, kterým se stanoví prováděcí pravidla pro odtajnění dokumentů chráněných služebním nebo obchodním tajemstvím **WORD** *first published on OJ L 73 1989 p.52-52 (first delivered on: 27/02/2004 and last uploaded on: 27/02/2004)*

31990D0631 - 90/631/Euratom, ESUO, EHS: Rozhodnutí Komise ze dne 30. listopadu 1990, kterým se mění rozhodnutí 89/196/EHS, Euratom, ESUO, kterým se stanoví prováděcí pravidla pro odtajnění dokumentů chráněných služebním nebo obchodním tajemstvím **WORD** *first published on OJ L 340 1990 p.24-24 (first delivered on: 27/02/2004 and last uploaded on: 27/02/2004)*

31991L0250 - Směrnice Rady 91/250/EHS ze dne 14. května 1991 o právní ochraně počítačových programů **WORD** *first published on OJ L 122 1991 p.42-46 (first delivered on: 27/02/2004 and last uploaded on: 27/02/2004)*

31992D0010 - 92/10/EHS: Rozhodnutí Rady ze dne 19. prosince 1991,kterým se odkládá termín uvedení v účinnost vnitrostátních předpisů uplatňujících směrnici 89/104/EHS, kterou se sbližují právní předpisy členských států o ochranných známkách **WORD** *first published on OJ L 6 1992 p.35-35 (first delivered on: 27/02/2004 and last uploaded on: 27/02/2004)*

31992L0100 - Směrnice Rady 92/100/EHS ze dne 19. listopadu 1992o právu na pronájem a půjčování a o některých právech v oblasti duševního vlastnictví souvisejících s autorským právem **WORD** *first published on OJ L 346 1992 p.61-66 (first delivered on: 27/02/2004 and last uploaded on: 27/02/2004)*

31993D0016 - 93/16/EHS: Rozhodnutí Rady ze dne 21. prosince 1992o rozšíření právní ochrany topografií polovodičových výrobků na osoby ze Spojených států amerických a

určitých území **WORD** *first published on OJ L 11 1993 p.20-21 (first delivered on: 27/02/2004 and last uploaded on: 27/02/2004)*

31993D0520 - 93/520/EHS: Rozhodnutí Rady ze dne 27. září 1993, kterým se mění rozhodnutí 93/16/EHS o rozšíření právní ochrany topografií polovodičových výrobků na osoby ze Spojených států amerických a určitých území **WORD** *first published on OJ L 246 1993 p.31-32 (first delivered on: 27/02/2004 and last uploaded on: 27/02/2004)*

31993L0083 - Směrnice Rady 93/83/EHS ze dne 27. září 1993 o koordinaci určitých předpisů týkajících se autorského práva a práv s ním souvisejících při družicovém vysílání a kabelovém přenosu **WORD** *first published on OJ L 248 1993 p.15-21 (first delivered on: 27/02/2004 and last uploaded on: 27/02/2004)*

31993L0098 - Směrnice Rady 93/98/EHS ze dne 29. října 1993 o harmonizaci doby ochrany autorského práva a určitých práv s ním souvisejících **WORD** *first published on OJ L 290 1993 p.9-13 (first delivered on: 27/02/2004 and last uploaded on: 27/02/2004)*

31994D0001 - 94/1/ES, ESUO: Rozhodnutí Rady a Komise ze dne 13. prosince 1993 o uzavření Dohody o Evropském hospodářském prostoru mezi Evropskými společenstvími, jejich členskými státy a Rakouskou republikou, Finskou republikou, Islandskou republikou, Lichtenštejnským knížectvím, Norským královstvím, Švédským královstvím a Švýcarskou konfederací **WORD** *first published on OJ L 1 1994 p.1-1 (first delivered on: 13/02/2004 and last uploaded on: 13/02/2004)*

31994R0040 - Nařízení Rady (ES) č. 40/94 ze dne 20. prosince 1993 o ochranné známce Společenství **WORD** *first published on OJ L 11 1994 p.1-36 (first delivered on: 27/02/2004 and last uploaded on: 27/02/2004)*

31994R2100 - NAŘÍZENÍ RADY (ES) č. 2100/94 ze dne 27. července 1994 o odrůdových právech Společenství **WORD** *first published on OJ L 227 1994 p.1-30 (first delivered on: 19/09/2003 and last uploaded on: 19/09/2003)*

31994D0700 - 94/700/ES: Rozhodnutí Rady ze dne 24. října 1994 o rozšíření právní ochrany topografií polovodičových výrobků na osoby z Kanady **WORD** *first published on OJ L 284 1994 p.61-62 (first delivered on: 27/02/2004 and last uploaded on: 27/02/2004)*

31994R3288 - Nařízení Rady (ES) č. 3288/94 ze dne 22. prosince 1994, kterým se mění nařízení (ES) č. 40/94 o ochranné známce Společenství za účelem provedení dohod uzavřených v rámci Uruguayského kola **WORD** *first published on OJ L 349 1994 p.83-84 (first delivered on: 27/02/2004 and last uploaded on: 27/02/2004)*

31994D0824 - 94/824/ES: Rozhodnutí Rady ze dne 22. prosince 1994o rozšíření právní ochrany topografií polovodičových výrobků na osoby z členských zemí Světové obchodní organizace **WORD** *first published on OJ L 349 1994 p.201-202 (first delivered on: 27/02/2004 and last uploaded on: 27/02/2004)*

21995D0420(01) - Rozhodnutí Rady EHP č. 1/95 ze dne 10. března 1995 o vstupu Dohody o Evropském hospodářském prostoru v platnost pro Lichtenštejnské knížectví **WORD** *first published on OJ L 86 1995 p.58-84 (first delivered on: 11/03/2005 and last uploaded on: 11/03/2005)*

31995R1238 - NAŘÍZENÍ KOMISE (ES) č. 1238/95ze dne 31. května 1995,kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 2100/94, pokud jde o poplatky, které je třeba zaplatit Odrůdovému úřadu Společenství **WORD** *first published on OJ L 121 1995 p.31-36 (first delivered on: 19/09/2003 and last uploaded on: 19/09/2003)*

31995R1239 - NAŘÍZENÍ KOMISE (ES) č. 1239/95ze dne 31. května 1995,kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 2100/94, pokud jde o řízení před Odrůdovým úřadem Společenství **WORD** *first published on OJ L 121 1995 p.37-59 (first delivered on: 19/09/2003 and last uploaded on: 19/09/2003)*

31995R1367 - NAŘÍZENÍ KOMISE (ES) č. 1367/95ze dne 16. července 1995,kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 3295/94, kterým se stanoví opatření s cílem zakázat propouštění padělků a nedovolených napodobenin do volného oběhu, režimu vývozu, zpětného vývozu nebo do některého režimu s podmíněným osvobozením od cla **WORD** *first published on OJ L 133 1995 p.2-3 (first delivered on: 27/10/2003 and last uploaded on: 27/10/2003)*

31995R1768 - NAŘÍZENÍ KOMISE (ES) č. 1768/95ze dne 24. července 1995,kterým se stanoví prováděcí pravidla pro odchylku podle čl. 14 odst. 3 nařízení (ES) č. 2100/94 o odrůdových právech Společenství **WORD** *first published on OJ L 173 1995 p.14-21 (first delivered on: 19/09/2003 and last uploaded on: 19/09/2003)*

31995R2506 - NAŘÍZENÍ RADY (ES) č. 2506/95 ze dne 25. října 1995, kterým se mění nařízení (ES) č. 2100/94 o odrůdových právech Společenství *first published on OJ L 258 1995 p.3-4 (first delivered on: 19/09/2003 and last uploaded on: 19/09/2003)*

31995R2868 - Nařízení Komise (ES) č. 2868/95 ze dne 13. prosince 1995, kterým se provádí nařízení Rady (ES) č. 40/94 o ochranné známce Společenství *first published on OJ L 303 1995 p.1-32 (first delivered on: 27/02/2004 and last uploaded on: 27/02/2004)*

31996R0216 - Nařízení Komise (ES) č. 216/96 ze dne 5. února 1996, kterým se stanoví jednací řád odvolacích senátů Úřadu pro harmonizaci ve vnitřním trhu (ochranné známky a vzory) *first published on OJ L 28 1996 p.11-13 (first delivered on: 27/02/2004 and last uploaded on: 27/02/2004)*

31996L0009 - Směrnice Evropského parlamentu a Rady 96/9/ES ze dne 11. března 1996 o právní ochraně databází *first published on OJ L 77 1996 p.20-28 (first delivered on: 19/12/2003 and last uploaded on: 19/12/2003)*

31996R1610 - NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1610/96 ze dne 23. července 1996 o zavedení dodatkových ochranných osvědčení pro přípravky na ochranu rostlin *first published on OJ L 198 1996 p.30-35 (first delivered on: 05/12/2003 and last uploaded on: 05/12/2003)*

31996D0644 - 96/644/ES: Rozhodnutí Rady ze dne 11. listopadu 1996 o rozšíření právní ochrany topografií polovodičových výrobků na osoby z ostrova Man *first published on OJ L 293 1996 p.18-19 (first delivered on: 27/02/2004 and last uploaded on: 27/02/2004)*

31996R2470 - NAŘÍZENÍ RADY (ES) č. 2470/96 ze dne 17. prosince 1996, kterým se pro brambory prodlužuje doba platnosti odrůdového práva Společenství *first published on OJ L 335 1996 p.10-10 (first delivered on: 19/09/2003 and last uploaded on: 19/09/2003)*

31998L0044 - Směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/44/ES ze dne 6. července 1998 o právní ochraně biotechnologických vynálezů *first published on OJ L 213 1998 p.13-21 (first delivered on: 27/02/2004 and last uploaded on: 27/02/2004)*

31998L0071 - Směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/71/ES ze dne 13. října 1998 o právní ochraně (průmyslových) vzorů **WORD** *first published on OJ L 289 1998 p.28-35 (first delivered on: 27/02/2004 and last uploaded on: 27/02/2004)*

31998R2605 - NAŘÍZENÍ KOMISE (ES) č. 2605/98 ze dne 3. prosince 1998, kterým se mění nařízení (ES) č. 1768/95, kterým se stanoví prováděcí pravidla pro odchylku podle čl. 14 odst. 3 nařízení (ES) č. 2100/94 o odrůdových právech Společenství **WORD** *first published on OJ L 328 1998 p.6-7 (first delivered on: 19/09/2003 and last uploaded on: 19/09/2003)*

31999R2549 - NAŘÍZENÍ KOMISE (ES) č. 2549/1999 ze dne 2. prosince 1999, kterým se mění nařízení (ES) č. 1367/95, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 3295/94, kterým se stanoví opatření s cílem zakázat propouštění padělků a nedovolených napodobenin do volného oběhu, režimu vývozu, zpětného vývozu nebo do některého režimu s podmíněným osvobozením od cla **WORD** *first published on OJ L 308 1999 p.16-22 (first delivered on: 27/10/2003 and last uploaded on: 27/10/2003)*

32000R0329 - NAŘÍZENÍ KOMISE (ES) č. 329/2000 ze dne 11. února 2000, kterým se mění nařízení (ES) č. 1238/95, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 2100/94, pokud jde o poplatky, které je třeba zaplatit Odrůdovému úřadu Společenství **WORD** *first published on OJ L 37 2000 p.19-20 (first delivered on: 19/09/2003 and last uploaded on: 19/09/2003)*

32000D0278 - Rozhodnutí Rady (2000/278/ES) ze dne 16. března 2000 o schválení Smlouvy Světové organizace duševního vlastnictví o právu autorském a Smlouvy Světové organizace duševního vlastnictví o výkonech výkonných umělců a o zvukových záznamech (*) jménem Evropského společenství **WORD** *first published on OJ L 89 2000 p.6-7 (first delivered on: 15/10/2004 and last uploaded on: 15/10/2004)*

22000A0411(01) - Smlouva Světové organizace duševního vlastnictví o právu autorském - Dohodnutá prohlášení **WORD** *first published on OJ L 89 2000 p.8-14 (first delivered on: 25/11/2004 and last uploaded on: 25/11/2004)*

22000A0411(02) - Smlouva Světové organizace duševního vlastnictví o výkonech výkonných umělců a o zvukových záznamech (WPPT) - Dohodnutá prohlášení **WORD** *first published on OJ L 89 2000 p.15-23 (first delivered on: 25/11/2004 and last uploaded on: 25/11/2004)*

32001L0029 - Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES ze dne 22. května 2001 o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti **WORD** *first published on OJ L 167 2001 p.10-19 (first delivered on: 27/02/2004 and last uploaded on: 27/02/2004)*

32001L0084 - Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/84/ES ze dne 27. září 2001 o právu na opětný prodej ve prospěch autora originálu uměleckého díla **WORD** *first published on OJ L 272 2001 p.32-36 (first delivered on: 27/02/2004 and last uploaded on: 27/02/2004)*

32002R0006 - Nařízení Rady (ES) č. 6/2002 ze dne 12. prosince 2001 o (průmyslových) vzorech Společenství **WORD** *first published on OJ L 3 2002 p.1-24 (first delivered on: 27/02/2004 and last uploaded on: 27/02/2004)*

32002R2181 - NAŘÍZENÍ KOMISE (ES) č. 2181/2002 ze dne 6. prosince 2002, kterým se mění nařízení (ES) č. 1239/95, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 2100/94, pokud jde o řízení před Odrůdovým úřadem Společenství **WORD** *first published on OJ L 331 2002 p.14-15 (first delivered on: 10/10/2003 and last uploaded on: 10/10/2003)*

32002R2245 - Nařízení Komise (ES) č. 2245/2002 ze dne 21. října 2002, kterým se provádí nařízení Rady (ES) č. 6/2002 o (průmyslových) vzorech Společenství **WORD** *first published on OJ L 341 2002 p.28-53 (first delivered on: 27/02/2004 and last uploaded on: 27/02/2004)*

32002R2246 - Nařízení Komise (ES) č. 2246/2002 ze dne 16. prosince 2002 o poplatcích placených Úřadu pro harmonizaci ve vnitřním trhu (ochranné známky a vzory) pokud jde o zápis (průmyslových) vzorů Společenství **WORD** *first published on OJ L 341 2002 p.54-59 (first delivered on: 27/02/2004 and last uploaded on: 27/02/2004)*

32003R0569 - NAŘÍZENÍ KOMISE (ES) č. 569/2003 ze dne 28. března 2003, kterým se mění nařízení Komise (ES) č. 1238/95, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 2100/94, pokud jde o poplatky, které je třeba zaplatit Odrůdovému úřadu Společenství **WORD** *first published on OJ L 82 2003 p.13-16 (first delivered on: 21/05/2004 and last uploaded on: 21/05/2004)*

32003D0239 - ROZHODNUTÍ RADY ze dne 18. února 2003 o uzavření dohody ve formě výměny dopisů mezi Spojeným královstvím Velké Británie a Severního Irska jménem ostrova Man a Evropským společenstvím, kterou se na ostrov Man rozšiřuje právní ochrana databází stanovená v kapitole III směrnice 96/9/ES(2003/239/ES) **WORD** *first published on OJ L 89 2003 p.11-15 (first delivered on: 17/09/2004 and last uploaded on: 17/09/2004)*

22003A0405(01) - DOHODA VE FORMĚ VÝMĚNY DOPISŮ mezi Spojeným královstvím Velké Británie a Severního Irska jménem ostrova Man a Evropským společenstvím, kterou se na ostrov Man rozšiřuje právní ochrana databází stanovená v kapitole III směrnice 96/9/ES **WORD** *first published on OJ L 89 2003 p.12-15 (first delivered on: 06/10/2004 and last uploaded on: 06/10/2004)*

32003R0807 - Nařízení Rady (ES) č. 807/2003 ze dne 14. dubna 2003 o přizpůsobení ustanovení týkajících se výborů, které jsou nápomocny Komisi při výkonu jejích prováděcích pravomocí, stanovených v právních aktech Rady přijatých konzultačním postupem (jednomyslnost), ustanovením rozhodnutí 1999/468/ES **WORD** *first published on OJ L 122 2003 p.36-62 (first delivered on: 05/03/2004 and last uploaded on: 05/03/2004)*

32003R1650 - NAŘÍZENÍ RADY (ES) č. 1650/2003 ze dne 18. června 2003, kterým se mění nařízení (ES) č. 2100/94 o odrůdových právech Společenství **WORD**

32003R1653 - Nařízení Rady (ES) č. 1653/2003 ze dne 18. června 2003, kterým se mění nařízení (ES) č. 40/94 o ochranné známce Společenství **WORD**

32003R1992 - Nařízení Rady (ES) č. 1992/2003 ze dne 27. října 2003, kterým se mění nařízení (ES) č. 40/94 o ochranné známce Společenství, aby nabylo účinku přistoupení Evropského společenství k Protokolu k Madridské dohodě o mezinárodním zápisu ochranných známek přijatému v Madridu dne 27. června 1989 **WORD**

32003D0793 - Rozhodnutí Rady (2003/793/ES) ze dne 27. října 2003, kterým se schvaluje přistoupení Evropského společenství k Protokolu k Madridské dohodě o mezinárodním zápisu ochranných známek přijatému v Madridu dne 27. června 1989 **WORD** *first published on OJ L 296 2003 p.20-21 (first delivered on: 28/05/2004 and last uploaded on: 28/05/2004)*

22003A1114(01) - Protokol k Madridské dohodě o mezinárodním zápisu ochranných známek přijatý v Madridu dne 27. června 1989 - Prohlášení **WORD** *first published on OJ L 296 2003 p.22-30 (first delivered on: 27/08/2004 and last uploaded on: 7/08/2004)*

32004R0422 - Nařízení Rady (ES) č. 422/2004 ze dne 19. února 2004, kterým se mění nařízení (ES) č. 40/94 o ochranné známce Společenství (Text s významem pro EHP) **WORD** *first published on OJ L 70 2004 p.1-7 (first delivered on: 05/09/2004 and last uploaded on: 05/09/2004)*

[33]

PŘÍLOHA P IV: SMLUVNÍ STÁTY ÚMLUVY

- o udělování evropských patentů (Evropské patentové úmluvy)

<i>Stát</i>	<i>Datum vstupu úmluvy v platnost</i>
Belgie	7.10.1997
Bulharsko	1.7.2002
Česká republika	1.7.2002
Dánsko (nevztahuje se na Grónsko a Faerské ostrovy)	1.1.1990
Estonsko	1.7.2002
Finsko	1.3.1996
Francie (platí rovněž pro fr. Území Mayotte a pro zámořská teritoria)	7.10.1977
Irsko	1.8.1992
Island	1.11.2004
Itálie	1.12.1978
Kypř	1.4.1998
Lichtenštejnsko	1.4.1980
Litva	1.12.2004
Lucembursko	7.10.1977
Maďarsko	1.1.2003
Monako	1.12.1991
Německo	7.10.1977
Nizozemí (není uplatnitelné na území nizozemských Antil a Aruby)	7.10.1977
Polsko	1.3.2004
Portugalsko	1.1.1992
Rakousko	1.5.1979
Rumunsko	1.3.2003
Řecko	1.10.1986
Slovensko	1.7.2002
Slovinsko	1.12.2002
Spojené království (vztahuje se i na ostrov Man)	7.10.1977
Španělsko	7.10.1986
Švédsko	1.5.1978
Švýcarsko	7.10.1977
Turecko	1.11.2000

- o rozšíření ochrany poskytované evropskými patenty

<i>Stát</i>	<i>Datum vstupu úmluvy v platnost</i>
Albánie	1.2.1996
Bosna a Hercegovina	1.12.2004
Chorvatsko	1.4.2004
Lotyšsko	1.5.1995
Makedonie (bývalá Jugoslávská republika)	1.11.1977
Srbsko a Černá Hora	1.11.2004

PŘÍLOHA P V: ZÁKON O OPATŘENÍCH – AKTUÁLNÍ ZNĚNÍ

SBÍRKA ZÁKONŮ ČESKÉ REPUBLIKY

Profil aktualizovaného znění:

Titul původního předpisu:

Zákon o opatřeních týkajících se dovozu, vývozu a zpětného vývozu zboží porušujícího některá práva duševního vlastnictví a o změně některých dalších zákonů

Citace pův. předpisu: **191/1999 Sb.**

Částka: 64/1999 Sb.

Datum přijetí: 29. července 1999

Rozeslána dne: 2. září 1999

Datum účinnosti: 1. prosince 1999

Změny a doplňky předpisu:

provedené	číslo	s účinností dnem	Úplné znění
zákonem	<u>121/2000 Sb.</u>	<u>1. prosince 2000</u>	
zákonem	<u>260/2002 Sb.</u>	<u>1. září 2002</u>	<u>459/2002 Sb.</u>
zákonem	<u>255/2004 Sb.</u>	1. května 2004	<u>358/2004 Sb.</u>

Text aktualizovaného znění předpisu:
(Poslední změny vyznačeny podtržením)

ZÁKON

o opatřeních týkajících se dovozu, vývozu a zpětného vývozu zboží porušujícího některá práva duševního vlastnictví a o změně některých dalších zákonů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

ÚVODNÍ USTANOVENÍ

§ 1

(1) Tento zákon stanoví podmínky, za kterých se provádí zásah celního úřadu proti osobám, které vlastní, drží, skladují nebo prodávají zboží, jehož výrobou nebo úpravou byla porušena práva k duševnímu vlastnictví na celním území Evropských společenství (dále jen "Společenství") podle bezprostředně závazného právního předpisu Společenství.¹⁾

(2) Tento zákon rovněž stanoví podmínky, za kterých je celní úřad oprávněn
a) zajistit zboží, o němž má důvodné podezření, že jeho výrobou nebo úpravou byla porušena práva k duševnímu vlastnictví,

b) zajistit zničení zboží,

c) vyřadit zboží z obchodování a jiného nakládání se zbožím, které bylo soudem uznáno za zboží, jehož výrobou nebo úpravou byla porušena práva k duševnímu vlastnictví, nebo

d) projednávat přestupky a správní delikty při porušení tohoto zákona.

§ 2

Vymezení pojmů

Pro účely tohoto zákona se rozumí

a) zásahem celního úřadu úkony prováděné celním úřadem podle tohoto zákona,

b) humanitárními účely činnosti prováděné s cílem zajistit základní potřeby obyvatelstva, které se ocitlo v tíživé životní situaci nebo bylo postiženo mimořádnou událostí, kdy je opodstatněno využití mimořádných materiálních zdrojů.

§ 3

zrušen zákonem č. 255/2004 Sb.

ČÁST DRUHÁ

PODÁVÁNÍ ŽÁDOSTI O ZÁSAH CELNÍHO ÚŘADU

§ 4

Podání žádosti o zásah celního úřadu a náhrada nákladů

(1) Majitel práva²⁾ podává žádost o zásah celního úřadu (dále jen "žádost") Celnímu ředitelství Hradec Králové (dále jen "celní ředitelství"), které rozhoduje o schválení nebo zamítnutí žádosti. Celní ředitelství neprodleně informuje při schválení žádosti příslušný celní úřad, který má zásah provést, a toto rozhodnutí, stejně jako rozhodnutí, kterým žádost zamítně, zašle majiteli práva.

(2) Žádost se podává na předepsaném formuláři.³⁾

(3) V případě, že řízení zahájené podle § 11 bude přerušeno kvůli konání nebo opomenutí ze strany majitele práva, nebo v případě, že o předmětném zboží bude následně ověřeno, že není zbožím, jehož výrobou nebo úpravou byla porušena práva k duševnímu vlastnictví, anebo pokud majitel práva použije údaje uvedené v § 11 odst. 1 k jiným účelům než k podání určovací žaloby podle občanského zákoníku nebo k uplatnění § 14 odst. 1, přejímá majitel práva odpovědnost vůči osobám podílejícím se na zásahu⁴⁾ a uhradí všechny náklady spojené s udržováním zboží pod celním dohledem. Bylo-li zjištěno podle věty první, že předmětné zboží je zbožím, jehož výrobou nebo úpravou byla porušena práva k duševnímu vlastnictví, uhradí tyto náklady při dovozu dovozce, při vývozu nebo zpětném vývozu vývozce, v ostatních případech vlastník nebo držitel zboží. Celní ředitelství zašle majiteli práva

písemně, nebo pokud o to majitel práva požádá, elektronicky sdělení podepsané podle zvláštního zákona,⁵⁾ (dále jen "elektronicky") s uvedením částky, kterou je povinen uhradit na základě prohlášení⁶⁾ učiněného písemně nebo elektronicky, s uvedením čísla účtu, na který má být _____ částka _____ uhrazena.

§ 5 až 8

zrušeny zákonem č. 255/2004 Sb.

ČÁST TŘETÍ

ODHALENÍ ZBOŽÍ, JEHOŽ VÝROBOU NEBO ÚPRAVOU BYLA PORUŠENA PRÁVA K DUŠEVNÍMU VLASTNICTVÍ, PŘI PROVÁDĚNÍ CELNÍHO DOHLEDU

§ 9

(1) Celní úřad, který zajistil zboží při provádění celního dohledu⁷⁾ v době, kdy ještě nebyla podána žádost, sdělí bezodkladně majiteli práva, pokud je mu znám, písemně nebo elektronicky, zjištěnou skutečnost o možném porušení jeho práva, aby mohl podat žádost podle § 4, a údaje pouze o skutečném nebo předpokládaném množství zboží a jeho povaze. Obdobně postupuje v případě, kdy je celnímu úřadu předáno zboží jiným orgánem podle zvláštního právního předpisu.⁸⁾

(2) Celní úřad může zajistit zboží podle odstavce 1 osobě, u které bylo zjištěno, bez ohledu na práva třetích osob. Celní úřad vydá o zajištění zboží rozhodnutí a doručí je osobě, které bylo zboží zajištěno. Proti rozhodnutí o zajištění zboží se může osoba, které bylo zboží zajištěno, odvolat ve lhůtě uvedené v rozhodnutí, na kterou bylo zajištěno, ode dne doručení.

(3) Zajištěné zboží může celní úřad ponechat osobě, které bylo zboží rozhodnutím zajištěno a uložit jí, že zboží nesmí používat, zcizit nebo s ním jiným způsobem nakládat. Úkony, kterými byl tento zákaz porušen, jsou neplatné.

(4) Osoba, které bylo doručeno rozhodnutí o zajištění zboží, je povinna toto zboží celnímu úřadu vydat. Není-li zajištěné zboží na výzvu celnímu úřadu vydáno, může být tomu, kdo je má u sebe, odňato. O vydání, popřípadě odnětí zboží se vyhotoví úřední záznam podepsaný dvěma celníky a osobou, která zboží vydala, popřípadě které bylo zboží odňato, a uvede se v něm též množství a popis zboží. Osobě, která zboží vydala, popřípadě které bylo zboží odňato, předá celní úřad druhopis úředního záznamu.

(5) Nelze-li u zajištěného zboží uložit sankci propadnutí nebo ochranné opatření zabráním zboží v řízení o přestupku nebo v řízení o správním deliktu, nebo rozhodnout o jeho zničení podle § 14, vrátí se osobě, které bylo zajištěno. Uplatní-li na toto zajištěné zboží právo jiná osoba a celní úřad má pochybnosti o tom, zda tato osoba nebo osoba, které bylo zboží zajištěno, je vlastníkem zboží, navrhne těmto osobám, aby svůj nárok uplatnily u soudu ve lhůtě, kterou jim k tomu poskytne.

§ 10

zrušen zákonem č. 255/2004 Sb.

ČÁST ČTVRTÁ

PODMÍNKY PRO ZÁSAH CELNÍHO ÚŘADU

§ 11

(1) Celní úřad, kterému celní ředitelství doručilo rozhodnutí o schválení žádosti, a který zajistil zboží, zašle majiteli práva na jeho žádost písemně nebo elektronicky sdělení obsahující jméno, popřípadě jména, příjmení a adresu místa trvalého pobytu nebo název nebo obchodní firmu

a sídlo, jméno, popřípadě jména podnikající fyzické osoby a adresu místa trvalého pobytu, deklaranta, vlastníka nebo držitele zboží, a pokud jsou mu známa, i jméno, příjmení a adresu místa trvalého pobytu nebo název nebo obchodní firmu a sídlo příjemce a odesílatele, jakož i údaje o původu a místě odeslání zboží, jehož výrobou nebo úpravou byla porušena práva k duševnímu vlastnictví, aby mohl uplatnit ochranu svého práva.⁹⁾

(2) Celní úřad může odebrané vzorky předat nebo zaslat majiteli práva na jeho výslovnou žádost pouze za účelem analýzy a usnadnění dalšího řízení.¹⁰⁾

(3) Majitel práva je povinen neprodleně písemně nebo elektronicky informovat celní úřad, že bylo zahájeno řízení o určení, zda jde o zboží, jehož výrobou nebo úpravou byla porušena práva k duševnímu vlastnictví.¹¹⁾

§ 12

zrušen zákonem č. 255/2004 Sb.

§ 13

(1) Má-li být uskladněno zajištěné zboží do jeho propuštění do navrženého celního režimu,¹²⁾ uplatní se obdobně podmínky pro dočasné uskladnění zboží.¹³⁾

(2) Má-li být složena jistota,¹⁴⁾ lze jistotu složit v hotovosti na účet celního úřadu nebo nahradit bankovní zárukou.¹⁵⁾ Předložení šeku, jehož proplacení je zaručeno bankou, se považuje za složení hotovosti na účet celního úřadu.

§ 14

Nakládání se zbožím, jehož výrobou nebo úpravou byla porušena práva k duševnímu vlastnictví

(1) Jestliže bylo zajištěno zboží, jehož výrobou nebo úpravou byla porušena práva majitele k duševnímu vlastnictví, celní úřad na jeho žádost rozhodne o zničení zboží a zajistí zničení pod dohledem tří celníků. O zničení se vyhotoví úřední záznam, který podepíší všichni tři celníci a v němž se uvede též množství a popis zboží, aniž by bylo třeba dále ověřovat, zda bylo právo k duševnímu vlastnictví porušeno,¹⁶⁾ za předpokladu, že a) majitel práva do deseti pracovních dnů nebo do tří pracovních dnů, jde-li o zboží podléhající rychlé zkáze, od sdělení, že bylo zajištěno zboží, informuje písemně nebo elektronicky celní úřad, že jde o zboží, jehož výrobou nebo úpravou je porušeno jeho právo k duševnímu vlastnictví, a předá celnímu úřadu souhlas deklaranta,¹⁷⁾ vlastníka nebo držitele zboží učiněný písemně nebo elektronicky se zničením zboží; se souhlasem celního úřadu může deklarant, vlastník nebo držitel zboží předat tuto informaci písemně nebo elektronicky přímo celnímu úřadu. Nepodá-li deklarant, vlastník nebo držitel zboží v předepsané lhůtě námitky proti zničení, považuje se tento souhlas za přijatý. Pokud to okolnosti vyžadují, může být tato lhůta prodloužena o dalších deset pracovních dnů.

b) před zničením se odeberou vzorky, které celní úřad uchová tak, aby mohly sloužit jako důkaz přípustný v případném soudním řízení, a

c) zničení se provede na náklady a odpovědnost deklaranta, vlastníka nebo držitele zboží.

(2) Rozhodne-li pravomocně soud, že se jedná o zboží, jehož výrobou nebo úpravou byla porušena práva k duševnímu vlastnictví,¹⁸⁾ nebo jde-li o zboží, jehož výrobou nebo úpravou byla porušena práva k duševnímu vlastnictví, a které bylo přenecháno ve prospěch státu, a deklarant, vlastník nebo držitel je sám nezničil,¹⁹⁾ a nebylo-li rozhodnuto o propadnutí nebo zabrání tohoto zboží, celní úřad zajistí zničení tohoto zboží na náklady deklaranta, vlastníka nebo držitele zboží. Není-li celnímu úřadu vlastník nebo držitel zboží, jehož výrobou nebo úpravou byla porušena

práva k duševnímu vlastnictví, znám, nebo není-li zjištěn, zajistí celní úřad jejich zničení na náklady majitele práva.

(3) Rozhodne-li pravomocně soud, že před dalším nakládáním s padělk²⁰⁾ postačí z nich odstranit ochranné známky,²¹⁾ celní úřad zajistí jejich odstranění a zničení na náklady deklaranta, vlastníka nebo držitele zboží. Bylo-li v takovém případě vysloveno propadnutí nebo zabrání padělk²²⁾, celní úřad zajistí odstranění ochranných známek za podmínek uvedených v odstavci 4 písm. a) a jejich zničení podle odstavce 4 písm. c).

(4) Celní úřad na náklady pachatele přestupku nebo správního deliktu zajistí a) se souhlasem majitele práva učiněným písemně nebo elektronicky odstranění ochranných známek z propadlých nebo zabraných padělk²³⁾ podle rozhodnutí soudu, a to tak, aby s nimi bylo možno nakládat jiným způsobem než jejich prodejem,

b) se souhlasem majitele práva učiněným písemně nebo elektronicky⁵⁾ provedení jiných úprav na propadlých nebo zabraných padělcích, pokud se tím nezmění povaha zboží, a to tak, aby s ním bylo možno nakládat jiným způsobem než jejich prodejem, nebo

c) zničení propadlého nebo zabraného zboží, jehož výrobou nebo úpravou byla porušena práva k duševnímu vlastnictví, ochranných známek odstraněných podle písmene a), odpadu a zbytků vzniklých při jiných úpravách podle písmene b).

(5) Není-li známa osoba, která porušila zákon některým ze způsobů uvedených v § 15 a 23, nebo se ji nepodařilo postihnout, celní úřad zajistí zničení zboží, jehož výrobou nebo úpravou byla porušena práva k duševnímu vlastnictví a u něhož bylo v řízení o přestupku, popřípadě v řízení o správním deliktu vysloveno zabrání, na náklady majitele práva.

(6) Celní ředitelství podle údajů celního úřadu, na základě pravomocného rozhodnutí o propadnutí nebo zabrání padělk²⁴⁾ a za předpokladu, že majitel práva vysloví souhlas s využitím padělk²⁵⁾ upravených podle odstavce 4 pro humanitární účely písemně nebo elektronicky, rozhodne, které pravomocně propadlé nebo zabrané padělk²⁶⁾ jsou vhodné pro zajištění humanitárních potřeb, a které lze za podmínek stanovených tímto zákonem a zvláštními předpisy bezúplatně převést²⁷⁾ k humanitárním účelům na přejímající organizaci uvedenou v odstavci 7. K humanitárním účelům nelze bezúplatně převést padělk²⁸⁾, které jsou zjevně zdravotně závadné. Padělk²⁹⁾ se bezúplatně převádějí podle účelu i využití nebo naléhavosti potřeb, s přihlédnutím k pořadí došlých žádostí.

(7) Přejímajícími organizacemi mohou být a) organizační složky a příspěvkové organizace státu nebo územních samosprávných celků, zřízené za účelem poskytování sociální péče nebo působící v oblasti zdravotnictví nebo školství,²³⁾ nebo

b) jiné právnické osoby,²⁴⁾ pokud splňují tyto podmínky:

1. nebyly zřízeny za účelem podnikání,

2. předmětem jejich činnosti je pouze činnost v oblastech uvedených v písmenu a),

3. poskytují humanitární pomoc nejméně 2 roky a

4. doloží potvrzením příslušného orgánu ne starším než 3 měsíce, že nemají nedoplatky na daních, splatné nedoplatky na pojistném na sociálním zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, včetně penále, splatné nedoplatky na pojistném na veřejné zdravotní pojištění, včetně penále.²⁵⁾ Splatným nedoplatkem na pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti se pro účely tohoto zákona rozumí též nedoplatek na pojistném včetně penále, k jehož úhradě bylo povoleno podle zvláštního právního předpisu²⁶⁾ jeho splácení ve splátkách.

(8) Přejímající organizace je povinna

a) přijmout opatření k zabránění zneužití padělk²⁷⁾ a jejich opětovnému uvedení do obchodního styku,

b) za podmínek stanovených celním ředitelstvím a na své náklady zajistit odstranění ochranných známek podle odstavce 4 písm. a) nebo provedení jiných úprav způsobem uvedeným v odstavci 4 písm. b) a zničení odstraněných ochranných známek, odpadu a zbytků po těchto úpravách podle odstavce 4 písm. c),

c) zajistit označení všech upravených padělků nápisem "humanita" neodstranitelnou barvou takovým způsobem, aby nápis nebyl přímo patrný a tím nebyla snižována důstojnost osob, které tyto padělky používají,

d) evidovat a archivovat doklady o příjmu padělků a způsobu, jak s nimi bylo naloženo, a to po dobu 3 let od okamžiku bezúplatného převodu; tím nejsou dotčena ustanovení zvláštních právních předpisů upravující evidenci a archivaci stanovených dokladů.²⁷⁾

(9) O bezúplatném převodu padělků k humanitárním účelům uzavře Generální ředitelství cel a přejímající organizace podle odstavce 7 písemnou smlouvu, která musí kromě obvyklých podstatných náležitostí obsahovat vždy druh a množství bezúplatně převedených padělků, podmínky celního ředitelství podle odstavce 8 písm. b) a dále ustanovení o smluvní pokutě²⁸⁾ pro případ porušení závazku o bezúplatném převodu padělků výhradně pro humanitární účely a konkrétní účel, k jakému přejímající organizace padělky použije.

(10) Celní úřad je oprávněn kontrolovat u přejímající organizace plnění povinností, k nimž se přejímající organizace smluvně zavázala. O výsledku kontroly informuje celní ředitelství.

§ 14a

(1) Stát neodpovídá za škodu,²⁹⁾ která vznikla

a) majiteli práva tím, že celním úřadem nebylo odhaleno zboží, jehož výrobou nebo úpravou byla porušena práva k duševnímu vlastnictví nebo toto zboží bylo propuštěno, anebo nebylo přijato opatření za účelem jeho zajištění,³⁰⁾ nejde-li o škodu, u níž se odpovědnost státu řídí zvláštním právním předpisem,³¹⁾

b) osobám, jichž se úkony při zásahu celního úřadu týkají, jestliže při kontrole prováděné celním úřadem při celním řízení a před podáním nebo po přijetí žádosti došlo ke ztrátě nebo škodě, nejde-li o škodu způsobenou nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem celního úřadu.

(2) Občanskoprávní odpovědnost majitele práva se řídí občanským zákoníkem.

ČÁST PÁTÁ

HLAVA I

PŘESTUPKY

§ 15

(1) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

a) podá celní prohlášení na propuštění zboží, jehož výrobou nebo úpravou byla porušena práva k duševnímu vlastnictví, do volného oběhu³²⁾ nebo režimu vývozu,³³⁾

b) podá žádost na propuštění zboží, jehož výrobou nebo úpravou byla porušena práva k duševnímu vlastnictví, ke zpětnému vývozu nebo požádá o jeho umístění do svobodného celního pásma nebo svobodného celního skladu,³⁴⁾

c) dosáhne porušením celních předpisů propuštění zboží, jehož výrobou nebo úpravou byla porušena práva k duševnímu vlastnictví, do volného oběhu, do režimu vývozu nebo ke zpětnému vývozu³⁵⁾ nebo do některého z režimů s podmíněným osvobozením od cla,³⁶⁾ nebo jeho umístění ve svobodném celním pásmu nebo svobodném celním skladu,

d) přepraví na celní území Společenství, vlastní, drží, skladuje nebo prodává na území České republiky zboží, které uniklo celnímu dohledu a jehož výrobou nebo úpravou byla porušena práva k duševnímu vlastnictví, nebo

e) nedodrží podmínky pro nakládání se zbožím zajištěným podle tohoto zákona.

(2) Za přestupek lze uložit tyto sankce:

a) pokutu,

b) propadnutí zboží.

(3) K řízení o přestupku je v prvním stupni příslušný celní úřad, v jehož územním obvodu byl přestupek zjištěn.

§ 16

Přestupky

(1) Za přestupek podle § 15 odst. 1 písm. a) a b) lze uložit pokutu do 100 000 Kč. Za přestupek podle § 15 odst. 1 písm. e) lze uložit pokutu do 1 000 000 Kč.

(2) Za přestupek podle § 15 odst. 1 písm. c) a d) lze uložit pokutu a) do 1 000 000 Kč,

b) do 5 000 000 Kč, porušil-li pachatel povinnosti ve větším rozsahu,

c) do 20 000 000 Kč, porušil-li pachatel povinnosti ve značném rozsahu.

(3) O porušení povinnosti ve větším rozsahu se jedná v případě, že celní hodnota zboží, jehož výrobou nebo úpravou byla porušena práva k duševnímu vlastnictví, přesahuje částku 1 000 000 Kč, a jde-li o zboží vyvážené nebo zpět vyvážené, přesahuje-li statistická hodnota zboží uplatněná podle zvláštního právního předpisu³⁷⁾ částku 1 000 000 Kč. O porušení povinnosti ve značném rozsahu se jedná v případě, že celní hodnota zboží, jehož výrobou nebo úpravou byla porušena práva k duševnímu vlastnictví, přesahuje částku 5 000 000 Kč, a jde-li o zboží vyvážené nebo zpět vyvážené, přesahuje-li statistická hodnota uplatněná podle zvláštního právního předpisu³⁷⁾ částku 5 000 000 Kč.

(4) Pokutu za přestupek podle § 15 odst. 1 lze uložit do jednoho roku ode dne, kdy se celní úřad příslušný k projednání přestupku dozvěděl o porušení tohoto zákona, nejpozději však do 6 let ode dne, kdy k porušení nebo nesplnění povinnosti došlo.

(5) Sankci propadnutí zboží lze uložit samostatně nebo společně se sankcí pokuty.

§ 17 a 18

zrušeny zákonem č. 255/2004 Sb.

§ 19

Propadnutí zboží

- (1) Vedle pokuty nebo i samostatně lze též uložit propadnutí zboží, které náleží pachateli a
- a) bylo ke spáchání přestupku užito nebo určeno, nebo
- b) bylo přestupkem získáno nebo bylo nabyto za zboží přestupkem získané.

(2) Propadnutí zboží lze uložit, i když je jeho hodnota v nápadném nepoměru k povaze a závažnosti přestupku.

(3) Propadnutí zboží se uloží jen ve lhůtách uvedených v § 16 odst. 4.

§ 20

Zabrání zboží

(1) Nebyla-li za přestupek uložena sankce propadnutí zboží, rozhodne celní úřad, že se takové zboží zabírá, jestliže

a) náleží pachateli, kterého nelze za přestupek stíhat,

b) nenáleží pachateli přestupku nebo mu nenáleží zcela, a vyžaduje-li to bezpečnost osob nebo majetku nebo jiný obecný zájem.

(2) Celní úřad rozhodne, že se zboží zabírá, není-li známa osoba, která porušila zákon některým ze způsobů uvedených v § 15 odst. 1.

(3) O zabrání zboží nelze rozhodnout, jestliže od spáchání přestupku uplynulo 6 let.

§ 21 a 22

zrušeny zákonem č. 255/2004 Sb.

HLAVA II

SPRÁVNÍ DELIKTY

§ 23

Správní delikty

(1) Právníká osoba a fyzická osoba, která je podnikatelem, se při své podnikatelské činnosti dopustí správního deliktu tím, že

a) podá celní prohlášení na propuštění zboží, jehož výrobou nebo úpravou byla porušena práva k duševnímu vlastnictví, do režimu volného oběhu nebo režimu vývozu,

b) podá žádost o propuštění zboží, jehož výrobou nebo úpravou byla porušena práva k duševnímu vlastnictví, ke zpětnému vývozu nebo požádá o jeho umístění do svobodného celního pásma nebo svobodného celního skladu,

c) dosáhne porušením celních předpisů propuštění zboží, jehož výrobou nebo úpravou byla porušena práva k duševnímu vlastnictví, do volného oběhu, do režimu vývozu nebo ke zpětnému vývozu nebo do některého z režimů s podmíněným osvobozením od cla, nebo jeho umístění ve svobodném celním pásmu nebo svobodném celním skladu,

d) přepraví na celní území Společenství, vlastní, drží, skladuje nebo prodává na území České republiky zboží, které uniklo celnímu dohledu a jehož výrobou nebo úpravou byla porušena práva k duševnímu vlastnictví, nebo

e) nedodrží podmínky pro nakládání se zbožím zajištěným podle tohoto zákona, popřípadě nedodrží podmínky pro nakládání se zbožím bezúplatně převedeným k humanitárním účelům.

(2) Za správní delikt lze uložit tyto sankce:

a) pokutu,

b) propadnutí zboží.

(3) K řízení o správním deliktu je v prvním stupni příslušný celní úřad, v jehož územním obvodu byl správní delikt zjištěn.

§ 24

(1) Za správní delikt podle § 23 odst. 1 písm. a) a b) lze uložit pokutu do 100 000 Kč. Za správní delikt podle § 23 odst. 1 písm. e) lze uložit pokutu do 1 000 000 Kč.

(2) Za správní delikt podle § 23 odst. 1 písm. c) a d) lze uložit pokutu

a) do 1 000 000 Kč,

b) do 5 000 000 Kč porušil-li pachatel povinnosti ve větším rozsahu,

c) do 20 000 000 Kč porušil-li pachatel povinnosti ve značném rozsahu.

(3) O porušení povinností ve větším rozsahu se jedná v případě, že celní hodnota zboží, jehož výrobou nebo úpravou byla porušena práva k duševnímu vlastnictví, přesahuje částku 1 000 000 Kč, a jde-li o zboží vyvážené nebo zpět vyvážené, přesahuje-li statistická hodnota uplatněná podle zvláštního právního předpisu³⁵⁾ částku 1 000 000 Kč.

(4) O porušení povinností ve značném rozsahu se jedná v případě, že celní hodnota zboží, jehož výrobou nebo úpravou byla porušena práva k duševnímu vlastnictví, přesahuje částku 5 000 000 Kč, a jde-li o zboží vyvážené nebo zpět vyvážené, přesahuje-li statistická hodnota uplatněná podle zvláštního právního předpisu částku 5 000 000 Kč.

(5) Pokutu za správní delikt podle § 23 odst. 1 lze uložit do jednoho roku ode dne, kdy se celní úřad příslušný k projednání přestupku dozvěděl o skutečnostech porušujících tento zákon, nejpozději však do 6 let ode dne, kdy k porušení nebo nesplnění povinnosti došlo.

(6) Sankci propadnutí zboží lze uložit samostatně nebo společně se sankcí pokuty.

§ 25 a 26

zrušeny zákonem č. 255/2004 Sb.

§ 27

Propadnutí zboží

(1) Propadnutí zboží, které náleží pachateli, lze uložit, pokud

a) bylo ke spáchání správního deliktu užito nebo určeno, nebo

b) bylo správním deliktem získáno nebo bylo nabyto za zboží správním deliktem získané.

(2) Propadnutí zboží lze uložit, i když je jeho hodnota v nápadném nepoměru k povaze a závažnosti správního deliktu.

(3) Propadnutí zboží se uloží jen ve lhůtách uvedených v § 24 odst. 5.

§ 28

Zabrání zboží

(1) Nebyla-li za správní delikt uložena sankce propadnutí zboží, rozhodne celní úřad, že se takové zboží zabírá, jestliže

a) náleží pachateli, kterého nelze za správní delikt stíhat, nebo

b) nenáleží pachateli správního deliktu nebo mu nenáleží zcela a vyžaduje-li to bezpečnost osob nebo majetku nebo jiný obecný zájem.

(2) Celní úřad rozhodne, že se zboží zabírá, není-li známa osoba, která porušila zákon některým ze způsobů uvedených v § 23 odst. 1.

(3) O zabrání zboží nelze rozhodnout, jestliže od spáchání správního deliktu uplynulo 6 let.

HLAVA III

SPOLEČNÁ USTANOVENÍ

§ 28a

(1) Vlastníkem propadlého a zabraného zboží se stává stát.

(2) Pokuty vybírá a vymáhá celní úřad, který je uložil. Příjem z pokut a z prodeje propadlého a zabraného zboží je příjmem státního rozpočtu.

(3) Pokuta uložená za přestupek nebo správní delikt podle tohoto zákona je splatná do 30 dnů ode dne, kdy nabylo právní moci rozhodnutí, jímž byla uložena.

§ 29 a 29a

zrušeny zákonem č. 255/2004 Sb.

§ 30

zrušen zákonem č. 255/2004 Sb.

ČÁST ŠESTÁ

SPOLEČNÁ USTANOVENÍ

§ 31

(1) Náklady podle § 4 odst. 3 jsou splatné do 30 dnů ode dne doručení sdělení celního ředitelství o jejich výši. Není-li ve lhůtě předepsaná částka sdělená podle § 4 odst. 3 uhrazena, celní ředitelství ji majiteli práva předepíše rozhodnutím k úhradě.³⁸⁾

(2) Náklady podle § 14 odst. 1 až 5 jsou splatné do 30 dnů ode dne doručení rozhodnutí.

(3) Náklady lze předepsat ve vztahu ke zboží a osobám uvedeným v ustanoveních, na něž odkazují odstavce 1 a 2, rozhodnutím pouze do 3 let od konce kalendářního roku, ve kterém se celní ředitelství nebo celní úřad dozvěděl o
a) pravomocném rozhodnutí soudu, že výrobou nebo úpravou zboží byla porušena práva k duševnímu vlastnictví,

b) přijetí předběžného opatření soudu ke zničení zboží,

c) posledních nákladech, vzniklých celnímu úřadu s udržováním zboží pod celním dohledem a se zničením zboží a jiným nakládáním se zbožím, které vznikly ve vztahu k danému zboží.

§ 31a

(1) Odvolání proti rozhodnutí celních orgánů podle tohoto zákona nemá odkladný účinek. To neplatí pro odvolání podané proti rozhodnutí o přestupcích a o správních deliktech.

(2) Odvolací orgán v rozhodnutí, kterým se zamítá odvolání proti rozhodnutí podle tohoto zákona, uvede v poučení rovněž lhůtu, ve které je možno podat soudu žalobu o přezkoumání tohoto rozhodnutí.³⁹⁾

§ 31b

(1) Smluvní pokuty podle § 14 odst. 9 jsou příjmem státního rozpočtu.

(2) Ve věcech vybírání a vymáhání náhrad nákladů účelně vynaložených celními úřady, vyplývajících z povinnosti mít zboží pod celním dohledem, a nákladů na odnětí a zničení zboží postupují celní úřady obdobně podle zvláštního právního předpisu o správě daní a poplatků.⁴⁰⁾

§ 31c

Nestanoví-li tento zákon jinak, platí pro řízení před celními orgány správní řád.⁴¹⁾

§ 32 až 36

zrušeny zákonem č. 255/2004 Sb.

§ 37

zrušen zákonem č. 121/2000 Sb.

ČÁST SEDMÁ

Změna zákona

o ochranných známkách

§ 38

V zákoně č. 137/1995 Sb., o ochranných známkách, se v § 14 odstavec 3 zrušuje.
Dosavadní odstavec 4 se označuje jako odstavec 3.

ČÁST OSMÁ

Změna trestního řádu

§ 39

Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění zákona č. 57/1965 Sb., zákona č. 58/1969 Sb., zákona č. 149/1969 Sb., zákona č. 48/1973 Sb., zákona č. 29/1978 Sb., zákona č. 43/1980 Sb., zákona č. 159/1989 Sb., zákona č. 178/1990 Sb., zákona č. 303/1990 Sb., zákona č. 558/1991 Sb., zákona č. 25/1993 Sb., zákona č. 115/1993 Sb., zákona č. 292/1993 Sb., zákona č. 154/1994 Sb., nálezů Ústavního soudu České republiky č. 214/1994 Sb., nálezů Ústavního soudu České republiky č. 8/1995 Sb., zákona č. 152/1995 Sb., zákona č. 150/1997 Sb.,

zákona č. 209/1997 Sb., zákona č. 148/1998 Sb. a zákona č. 166/1998 Sb., se mění takto:

V § 12 odst. 2 písm. g) se tečka na konci nahrazuje čárkou a doplňují se písmena h), i) a j), která znějí:

"h) porušování práv k ochranné známce, obchodnímu jménu a chráněnému označení původu podle § 150 trestního zákona, pokud čin byl spáchán v souvislosti s dovozem, vývozem nebo průvozem zboží,

i) porušování průmyslových práv podle § 151 trestního zákona, pokud byl čin spáchán v souvislosti s dovozem, vývozem nebo průvozem zboží,

j) porušování autorského práva podle § 152 trestního zákona, pokud byl čin spáchán v souvislosti s dovozem, vývozem nebo průvozem zboží.".

ČÁST DEVÁTÁ

Změna trestního zákona

§ 40

V zákoně č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění zákona č. 120/1962 Sb., zákona č. 53/1963 Sb., zákona č. 56/1965 Sb., zákona č. 81/1966 Sb., zákona č. 148/1969 Sb., zákona č. 45/1973 Sb., zákona č. 43/1980 Sb., zákonného opatření Předsednictva Federálního shromáždění č. 10/1989 Sb., zákona č. 159/1989 Sb., zákona č. 47/1990 Sb., zákona č. 84/1990 Sb., zákona č. 175/1990 Sb., zákona č. 457/1990 Sb., zákona č. 545/1990 Sb., zákona č. 490/1991 Sb., zákona č. 557/1991 Sb., nálezů Ústavního soudu České a Slovenské Federativní Republiky ze dne 4. září 1992 publikovaného v částce 93/1992 Sb., zákona č. 290/1993 Sb., zákona č. 38/1994 Sb., nálezů Ústavního soudu České republiky č. 91/1994 Sb., zákona č. 152/1995 Sb., zákona č. 19/1997 Sb., nálezů Ústavního soudu České republiky č. 103/1997 Sb., zákona č. 253/1997 Sb., zákona č. 92/1998 Sb., zákona č. 112/1998 Sb., zákona č. 148/1998 Sb., zákona č. 167/1998 Sb. a zákona č. 96/1999 Sb., se v § 150 odst. 1 za slovo "kdo" vkládají slova "doveze, vyveze nebo".

ČÁST DESÁTÁ

ÚČINNOST

§ 41

Tento zákon nabývá účinnosti prvním dnem třetího kalendářního měsíce následujícího po dni jeho vyhlášení.

1) Nařízení Rady (ES) č. 3295/94 ze dne 22. prosince 1994, kterým se stanoví opatření s cílem zakázat propouštění padělků a nedovolených napodobenin do volného oběhu, režimu vývozu, zpětného vývozu nebo do některého režimu s podmíněným osvobozením od cla, publikované v Úředním věstníku ES L 341 ze dne 30. 12. 1994, str. 8 - 13, ve znění nařízení Rady (ES) č. 241/1999, publikovaného v Úředním věstníku ES L 027 2. 2. 1999, str. 1 - 5. Nařízení Rady (ES) č. 1383/2003 ze dne 22. července 2003 týkající se celního zásahu proti zboží podezřelému z porušování určitých práv duševního vlastnictví a opatření, jež mají být přijata proti zboží, které prokazatelně taková práva porušilo, publikované v Úředním věstníku ES L 196, str. 7 - 14.

2) Čl. 2 odst. 2 nařízení Rady (ES) č. 1383/2003.

3) Čl. 5 odst. 5 nařízení Rady (ES) č. 1383/2003.

4) Čl. 6 odst. 1 nařízení Rady (ES) č. 1383/2003.

- 5) Zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů (zákon o elektronickém podpisu), ve znění pozdějších předpisů.
- 6) Článek 6 nařízení Rady (ES) č. 1383/2003.
- 7) Čl. 4 bod 13 nařízení Rady (EHS) č. 2913/92 ze dne 12. října 1992, kterým se vydává celní kodex Společenství, v platném znění.
- 8) Například § 23 odst. 8 zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů.
- 9) Čl. 9 odst. 3, články 10, 11 a čl. 13 odst. 1 nařízení Rady (ES) č. 1383/2003.
- 10) Čl. 9 odst. 3 druhý pododstavec nařízení Rady (ES) č. 1383/2003.
- 11) Čl. 10 druhý pododstavec nařízení Rady (ES) č. 1383/2003.
- 12) Čl. 14 odst. 1 a článek 15 nařízení Rady (ES) č. 1383/2003.
- 13) Články 50 až 53 nařízení Rady (EHS) č. 2913/92.
- 14) Čl. 14 odst. 2 nařízení Rady (ES) č. 1383/2003.
- 15) § 313 až 322 obchodního zákoníku.
- 16) Článek 11 nařízení Rady (ES) č. 1383/2003.
- 17) Čl. 4 bod 18 nařízení Rady (EHS) č. 2913/92, ve znění pozdějších předpisů.
- 18) Článek 17 nařízení Rady (ES) č. 1383/2003.
- 19) Článek 182 nařízení Rady (EHS) č. 2913/92.
- 20) Čl. 2 odst. 1 nařízení Rady (ES) č. 1383/2003.
- 21) Článek 17 nařízení Rady (ES) č. 1383/2003.
- 22) Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů.
- 23) Například zákon č. 114/1988 Sb., o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, zákon č. 170/2002 Sb., o válečných veteránech.
- 24) Například zákon č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů (zákon o nadacích a nadačních fondech), ve znění zákona č. 210/2002 Sb., zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů (zákon o církvích a náboženských společnostech), ve znění nálezu Ústavního soudu uveřejněného pod č. 4/2003 Sb., zákon č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o azylu), ve znění pozdějších předpisů.
- 25) Zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů. Zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů. Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, ve znění pozdějších předpisů. Zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů.
- 26) § 20a zákona č. 589/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- 27) Například zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 337/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

28) § 544 a 545 občanského zákoníku.

29) Článek 19 nařízení Rady (ES) č. 1383/2003.

30) Článek 19 nařízení Rady (ES) č. 1383/2003.

31) Zákon č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů.

32) Články 79 až 83 nařízení Rady (EHS) č. 2913/92.

33) Články 161 a 162 nařízení Rady (EHS) č. 2913/92.

34) Články 166 až 182 nařízení Rady (EHS) č. 2913/92.

35) Čl. 182 odst. 1 první odrážka nařízení Rady (EHS) č. 2913/92.

36) Čl. 84 odst. 1 písm. a) nařízení Rady (EHS) č. 2913/92.

37) Body 16 až 21 v části I přílohy k vyhlášce č. 200/2004 Sb., o statistice vyváženého a dováženého zboží a způsobu sdělování údajů o obchodu mezi Českou republikou a ostatními členskými státy Evropských společenství.

38) Čl. 6 odst. 2 nařízení Rady (ES) č. 1383/2003.

39) Občanský soudní řád, soudní řád správní.

40) § 59, 73 a 73a zákona č. 337/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

41) Zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů.

Čl. II zákona č. 260/2002 Sb.

Čl. II

Přechodná ustanovení

1. Řízení o posouzení žádosti o přijetí opatření celního úřadu, která nebyla dokončena ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona, ukončí Celní ředitelství Hradec Králové podle tohoto zákona.

2. Opatření celních úřadů přijímaná na základě rozhodnutí příslušných celních ředitelství podle stávajících právních předpisů přijímají celní úřady do konce lhůty stanovené v těchto rozhodnutích; informace podle § 9 odst. 1 a 2 a podle § 11 odst. 1 a 2 poskytují celní úřady ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona pouze Celnímu ředitelství Hradec Králové.

Čl. II zákona č. 255/2004 Sb.

Čl. II

Přechodná ustanovení

1. Řízení zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se ukončí podle dosavadních právních předpisů, s výjimkou nakládání se zbožím, jehož výrobou nebo úpravou byla porušena práva k duševnímu vlastnictví podle ustanovení § 14 zákona č. 191/1999 Sb., o opatřeních týkajících se dovozu, vývozu a zpětného vývozu zboží porušujícího některá práva duševního

vlastnictví a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 260/2002 Sb., které se dokončí podle tohoto zákona.

2. Pokud došlo k porušení právních předpisů z oblasti ochrany práv duševního vlastnictví přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, v řízení o přestupku a v řízení o správním deliktu se postupuje podle právních předpisů platných v době, kdy byly porušeny.

3. Při uplatňování ustanovení § 4 odst. 3 zákona č. 191/1999 Sb., o opatřeních týkajících se dovozu, vývozu a zpětného vývozu zboží porušujícího některá práva duševního vlastnictví a o změně některých zákonů, ve znění čl. I bodu 8 tohoto zákona, se za prohlášení majitele práva považuje do 31. prosince 2004 jistota složená v hotovosti podle dosavadních právních předpisů.

4. Při uplatňování ustanovení § 13 odst. 2 zákona č. 191/1999 Sb., o opatřeních týkajících se dovozu, vývozu a zpětného vývozu zboží porušujícího některá práva duševního vlastnictví a o změně některých zákonů, ve znění čl. I bodu 25 tohoto zákona, se jistota složená v hotovosti na ochranu práv majitele práva podle dosavadních právních předpisů považuje za jistotu složenou v hotovosti podle tohoto zákona.

5. V období ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona do 1. července 2004 se ustanovení § 14 odst. 1 zákona č. 191/1999 Sb., o opatřeních týkajících se dovozu, vývozu a zpětného vývozu zboží porušujícího některá práva duševního vlastnictví a o změně některých zákonů, ve znění čl. I bodu 26 tohoto zákona, nepoužije.

6. V období ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona do 1. července 2004 se žádost podle § 4 odst. 2 a 3 zákona č. 191/1999 Sb., o opatřeních týkajících se dovozu, vývozu a zpětného vývozu zboží porušujícího některá práva duševního vlastnictví a o změně některých zákonů, ve znění čl. I bodu 8 tohoto zákona, podává na formuláři stanoveném v nařízení Komise (ES) č. 1367/95. Náležitosti stanoví čl. 3 odst. 2 a 3 nařízení Rady (ES) č. 3295/94 a články 2, 2a a 3 nařízení Komise (ES) č. 1367/95.

PŘÍLOHA P VI: NAŘÍZENÍ O OPATŘENÍCH – AKTUÁLNÍ ZNĚNÍ

NAŘÍZENÍ RADY (ES) č. 1383/2003

ze dne 22. července 2003

o přijímání opatření celních orgánů proti zboží podezřelému z porušení určitých práv duševního vlastnictví a o opatřeních, která mají být přijata proti zboží, o kterém bylo zjištěno, že tato práva porušilo

RADA EVROPSKÉ UNIE

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na článek 133 této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Aby se zlepšilo fungování systému týkajícího se vstupu zboží porušujícího některá práva duševního vlastnictví do Společenství a zpětného vývozu takového zboží ze Společenství, zavedeného nařízením Rady (ES) č. 3295/94 ze dne 22. prosince 1994, kterým se stanoví opatření s cílem zakázat propouštění padělků a nedovolených napodobenin do volného oběhu, režimu vývozu, zpětného vývozu nebo do některého režimu s podmíněným osvobozením od cla^[1], je třeba vyvodit závěry ze zkušeností s jeho uplatňováním. V zájmu jasnosti je třeba zrušit a nahradit nařízení (ES) č. 3295/94.

(2) Uvádění padělků a nedovolených napodobenin a veškerého zboží porušujícího práva duševního vlastnictví na trh způsobuje značnou škodu výrobcům a obchodníkům dodržujícím právní předpisy a držitelům práv a klame spotřebitele a v některých případech ohrožuje jejich zdraví a bezpečnost. Takovému zboží by měl být pokud možno zamezen přístup na trh a měla by být přijata opatření, která by účinně zabránila této protiprávní činnosti, aniž by tím byla ohrožena svoboda právně dovoleného obchodu. Tento cíl je v souladu se současným úsilím na mezinárodní úrovni.

(3) V případech, kdy padělky, nedovolené napodobeniny a obecněji zboží porušující právo duševního vlastnictví pochází nebo je dováženo ze třetích zemí, je třeba zakázat jeho uvedení na celní území Společenství včetně jeho překládky, propuštění do volného oběhu ve Společenství, umístění do režimu s podmíněným osvobozením od cla a umístění do svobodného celního pásma nebo svobodného celního skladu a je třeba zahájit příslušné řízení, které by umožnilo celním orgánům tento zákaz co možná nejúčinněji prosazovat.

(4) Celní orgány by rovněž měly mít možnost zasáhnout proti padělkům, nedovoleným napodobeninám a zboží porušujícímu některá práva duševního vlastnictví, které jsou v daném okamžiku předmětem vývozu, zpětného vývozu nebo opouštějí celní území Společenství.

(5) Opatření celních orgánů by mělo po dobu nezbytnou ke zjištění, zda podezřelé zboží představuje skutečně padělky, nedovolené napodobeniny nebo zboží porušující některá práva duševního vlastnictví, spočívat v pozastavení propuštění do volného oběhu, vývozu a zpětného vývozu nebo v zadržení tohoto zboží, pokud bylo umístěno do režimu s

podmíněným osvobozením od cla, umístěno do svobodného celním pásma nebo svobodného celního skladu, nebo je v daném okamžiku předmětem zpětného vývozu podléhajícího oznamovací povinnosti, nebo zboží uvedeného na celní území nebo opouštějící toto území.

(6) Údaje v žádosti o přijetí opatření, jako je jeho doba platnosti a forma, musí být vymezeny a harmonizovány ve všech členských státech. Totéž se týká určení podmínek pro přijetí žádosti celními orgány a určení oddělení určeného k jejich přijímání, projednání a registraci.

(7) Členské státy by měly být oprávněny po určitou dobu zadržovat zboží, i před přijetím nebo schválením žádosti, aby držitelům práv bylo umožněno podat u celních orgánů žádost o přijetí opatření.

(8) Řízení zahájené s cílem zjistit, bylo-li podle vnitrostátního práva porušeno nějaké právo duševního vlastnictví, se vede s ohledem na kritéria používaná ke stanovení, zda zboží vyrobené v dotyčném členském státě porušuje práva duševního vlastnictví. Tímto nařízením nejsou dotčeny předpisy členských států o pravomoci soudů a řízeních před nimi.

(9) Aby se pro celní správy i pro držitele práv usnadnilo uplatňování tohoto nařízení, je třeba stanovit pružnější postup umožňující zničení zboží porušujícího některá práva duševního vlastnictví, aniž by vznikla povinnost zahájit řízení ke zjištění, zda bylo podle vnitrostátních předpisů porušeno právo duševního vlastnictví.

(10) Je třeba stanovit opatření, která se budou vztahovat na zboží, o němž bylo zjištěno, že je padělkem či nedovolenou napodobeninou nebo obecně zbožím, které porušuje určitá práva duševního vlastnictví. Tato opatření by měla nejen připravit ty, kdo jsou odpovědní za obchodování s tímto zbožím, o hospodářský zisk z takového obchodu a postihnout je, ale rovněž vytvořit účinný odrazující prostředek proti dalším obchodům tohoto druhu.

(11) Aby se zabránilo narušení celního odbavování zboží převáženého v osobních zavazadlech cestujících, je vhodné - s výjimkou případů, kdy se podle určitých věcných náznaků jedná o obchodní přepravu - vyloučit z působnosti tohoto nařízení zboží, které může být padělkem, nedovolenou napodobeninou nebo zbožím, které porušuje určitá práva duševního vlastnictví, je-li dováženo ze třetích zemí v rámci limitů povolených předpisy Společenství o osvobození od cla.

(12) V zájmu účinnosti tohoto nařízení je důležité zajistit jednotné používání společných pravidel stanovených tímto nařízením a posílit vzájemnou pomoc mezi členskými státy a mezi členskými státy a Komisí, zejména s odvoláním na nařízení Rady (ES) č. 515/97 ze dne 13. března 1997 o vzájemné pomoci mezi správními orgány členských států a jejich spolupráci s Komisí k zajištění řádného používání celních a zemědělských předpisů[2].

(13) Vzhledem ke zkušenostem získaným při provádění tohoto nařízení je třeba mimo jiné zvážit možnost rozšířit seznam práv duševního vlastnictví, na která se toto nařízení vztahuje.

(14) Opatření nezbytná k provádění tohoto nařízení by měla být přijata podle rozhodnutí Rady 1999/468/ES ze dne 28. června 1999 o postupech pro výkon prováděcích pravomocí svěřených Komisi (1999/468/ES)[3].

(15) Nařízení (ES) č. 3295/94 by mělo být zrušeno,

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

KAPITOLA I

PŘEDMĚT A OBLAST PŮSOBNOSTI

Článek 1

1. Toto nařízení stanoví podmínky, za kterých celní orgány přijímají opatření, existuje-li podezření, že zboží porušuje práva duševního vlastnictví v těchto situacích:

a) je navrženo k propuštění do volného oběhu, režimu vývozu nebo zpětného vývozu v souladu s článkem 61 nařízení Rady (EHS) č. 2913/92 ze dne 12. října 1992, kterým se vydává celní kodex Společenství[4];

b) je odhaleno při provádění kontrol zboží vstupujícího na celní území Společenství nebo opouštějícího toto území v souladu s články 37 a 183 nařízení (EHS) č. 2913/92, umístěného v režimu s podmíněným osvobozením od cla ve smyslu čl. 84 odst. 1 písm. a) uvedeného nařízení, zpětně vyváženého, které podléhá oznamovací povinnosti podle čl. 182 odst. 2 uvedeného nařízení nebo umístěného do svobodného pásma nebo celního skladu ve smyslu článku 166 uvedeného nařízení.

2. Toto nařízení rovněž stanoví opatření, která přijmou příslušné orgány, zjistí-li se, že zboží uvedené v odstavci 1 porušuje práva duševního vlastnictví.

Článek 2

1. Pro účely tohoto nařízení se "zbožím porušujícím právo duševního vlastnictví" rozumí:

a) "padělky", totiž:

i) zboží včetně jeho obalu označené neoprávněně ochrannou známkou, která je totožná s ochrannou známkou platně zapsanou pro stejný druh zboží, nebo která nemůže být od této ochranné známky ve svých podstatných znacích odlišena, a tím porušuje práva držitele příslušné ochranné známky podle práva Společenství, jak stanoví nařízení Rady (ES) č. 40/94 ze dne 20. prosince 1993 o ochranné známce Společenství[5], nebo podle právních předpisů členského státu, ve kterém je podána žádost o přijetí opatření celních orgánů;

ii) jakýkoli symbol ochranné známky (včetně loga, etikety, nálepky, letáku, návodu k použití nebo záručního listu opatřených takovým symbolem), a to i tehdy, je-li předkládán samostatně, za stejných podmínek jako zboží zmíněné v bodu i);

iii) obalové materiály označené ochrannými známkami padělků uvedenými samostatně, za stejných podmínek jako zboží uvedené v bodu i);

b) "nedovolené napodobeniny", totiž zboží, které představuje nebo obsahuje kopie pořízené bez souhlasu držitele autorského práva nebo práva s ním souvisejícího nebo práva k (průmyslovému) vzoru, bez ohledu na to, je-li zapsáno podle vnitrostátních právních předpisů, nebo bez souhlasu osoby oprávněné držitelem práva v zemi výroby, pokud výroba těchto kopií porušuje příslušné právo podle nařízení Rady (ES) č. 6/2002 ze dne 12.

prosince 2001 o (průmyslových) vzorech Společenství[6] nebo podle právních předpisů členského státu, ve kterém je podána žádost o přijetí opatření celních orgánů;

c) zboží, které v členském státě, v němž je podána žádost o přijetí opatření celních orgánů, porušuje:

i) patent podle právních předpisů dotyčného členského státu;

ii) dodatkové ochranné osvědčení, jako jsou osvědčení stanovená v nařízení Rady (EHS) č. 1768/92[7] nebo v nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1610/96[8];

iii) národní odrůdové právo podle právních předpisů dotyčného členského státu nebo odrůdové právo Společenství, jako je právo stanovené v nařízení Rady (ES) č. 2100/94[9];

iv) označení původu nebo zeměpisná označení podle právních předpisů dotyčného členského státu nebo nařízení Rady (EHS) č. 2081/92[10] a (ES) č. 1493/1999[11];

v) zeměpisná označení, jako jsou označení stanovená v nařízení Rady (EHS) č. 1576/89[12].

2. Pro účely tohoto nařízení se "držitelem práva" rozumí:

a) držitel ochranné známky, autorského práva nebo práva s ním souvisejícího, práva k (průmyslovému) vzoru, patentu, dodatkového ochranného osvědčení, odrůdového práva, chráněného označení původu, chráněného zeměpisného označení a obecněji kteréhokoli z práv uvedených v odstavci 1; nebo

b) jakákoli jiná osoba oprávněná užívat kterékoli z práv duševního vlastnictví uvedených v písmenu a) nebo zástupce držitele práva nebo oprávněného uživatele.

3. Každá šablona nebo matrice, která je zvlášť určena nebo přizpůsobena pro výrobu zboží porušujícího právo duševního vlastnictví, se považuje za takové zboží, porušuje-li používání těchto šablon nebo matric práva držitele tohoto práva podle práva Společenství nebo právních předpisů členského státu, ve kterém je podána žádost o přijetí opatření celních orgánů.

Článek 3

1. Toto nařízení se nevztahuje na zboží označené ochrannou známkou se souhlasem držitele této ochranné známky nebo na zboží opatřené chráněným označením původu či chráněným zeměpisným označením nebo na zboží chráněné patentem nebo dodatkovým ochranným osvědčením, autorským právem nebo právem s ním souvisejícím nebo právem k (průmyslovému) vzoru nebo odrůdovým právem a které bylo vyrobeno se souhlasem držitele práva, ale bez jeho souhlasu se ocitlo v některé ze situací uvedených v čl. 1 odst. 1.

Rovněž se nevztahuje na zboží uvedené v prvním pododstavci, které bylo vyrobeno nebo je chráněno jiným právem duševního vlastnictví uvedeným v čl. 2 odst. 1 za jiných podmínek než jaké byly dohodnuty s držitelem příslušných práv.

2. Pokud osobní zavazadlo cestujícího obsahuje zboží neobchodní povahy v rámci limitů osvobození od cla a neexistují-li věcné náznaky, že zboží je součástí obchodní přepravy, považují členské státy takové zboží za zboží vyloučené z oblasti působnosti tohoto nařízení.

KAPITOLA II

ŽÁDOSTI O PŘIJETÍ OPATŘENÍ CELNÍCH ORGÁNŮ

Oddíl 1

Opatření předcházející žádosti o přijetí opatření celních orgánů

Článek 4

1. Pokud během přijímání opatření v některé ze situací uvedených v čl. 1 odst. 1 a předtím, než držitel práva podal žádost nebo než byla žádost přijata, celní orgány získají dostatečné důvody pro podezření, že zboží porušuje právo duševního vlastnictví, mohou pozastavit propuštění zboží nebo je zadržet po dobu tří pracovních dnů od okamžiku obdržení oznámení držitelem práva a deklarantem nebo držitelem zboží, pokud jsou dva posledně jmenovaní známi, aby umožnily držiteli práva podat žádost o přijetí opatření v souladu s článkem 5.

2. V souladu s předpisy platnými v dotyčném členském státě mohou celní orgány bez sdělení jakýchkoli informací kromě informací o skutečném či předpokládaném počtu položek a o jejich povaze a před informováním držitele práva o možném protiprávním jednání, požádat držitele práva, aby jim poskytl informace, které mohou potřebovat pro potvrzení svých podezření.

Oddíl 2

Podání a projednání žádostí o přijetí opatření celních orgánů

Článek 5

1. V každém členském státě může držitel práva podat u příslušného celního útvaru písemnou žádost o přijetí opatření celních orgánů, ocitne-li se zboží v některé ze situací uvedených v čl. 1 odst. 1 (žádost o přijetí opatření).

2. Každý členský stát určí celní útvar příslušný k přijímání a projednání žádostí o přijetí opatření.

3. Pokud existují systémy elektronické výměny dat, vyzve členský stát držitele práv, aby žádosti podávali elektronickou cestou.

4. Pokud je žadatel držitelem ochranné známky Společenství nebo (průmyslového) vzoru Společenství, odrůdového práva Společenství nebo označení původu či zeměpisného označení chráněného Společenstvím, může se v žádosti kromě požadavku na přijetí opatření celních orgánů členského státu, v němž je žádost podána, požadovat přijetí opatření celních orgánů jednoho nebo více dalších členských států.

5. Žádost o přijetí opatření se podává na formuláři vypracovaném v souladu s postupem uvedeným v čl. 21 odst. 2 a musí obsahovat veškeré potřebné informace, aby dotyčné zboží mohlo být celními orgány snadno rozpoznáno, a to zejména:

- i) přesný a podrobný technický popis zboží;
- ii) zvláštní informace, které držitel práva může mít ohledně druhu nebo charakteru podvodu;
- iii) jméno a adresu kontaktní osoby jmenované držitelem práva.

Žádost o přijetí opatření musí též obsahovat prohlášení žadatele požadované podle článku 6 a důkaz, že žadatel je držitelem práva k dotyčnému zboží.

V situaci popsané v odstavci 4 žádost o přijetí opatření musí označovat členský stát nebo členské státy, v kterých se žádá o přijetí opatření celních orgánů, jakož i jména a adresy držitele práva v každém z dotčených členských států.

Držitelé práva by měli pro orientaci sdělit, jsou-li jim známy, jakékoli další informace, které mají, jako např.:

- a) hodnotu původního zboží před zdaněním na legálním trhu v zemi, kde je podána žádost o přijetí opatření;
- b) místo, kde se zboží nachází, nebo předpokládané místo určení;
- c) podrobnosti ke zjištění totožnosti zásilky nebo obalů;
- d) plánované datum dodání nebo odeslání zboží;
- e) použité dopravní prostředky;
- f) totožnost dovozce, vývozce nebo držitele zboží;
- g) zemi nebo země výroby a trasy použité dopravy;
- h) technické rozdíly, pokud jsou známy, mezi pravým a podezřelým zbožím.

6. Mohou též být požadovány údaje, které jsou specifické pro druh práva duševního vlastnictví uvedeného v žádosti o přijetí opatření.

7. Po obdržení žádosti o přijetí opatření projedná příslušný celní útvar tuto žádost a uvědomí žadatele písemně o svém rozhodnutí do 30 pracovních dnů od jejího obdržení.

Držiteli práva se neukládá poplatek za úhradu správních nákladů na vyřízení žádosti.

8. Pokud žádost neobsahuje povinné informace uvedené v odstavci 5, může příslušný celní útvar rozhodnout, že se žádost o přijetí opatření neprojedná; v takovém případě své rozhodnutí odůvodní a připojí informace o odvolacím postupu. Žádost může být znovu podána pouze tehdy, byla-li řádně doplněna.

Článek 6

1. K žádosti o přijetí opatření je třeba připojit prohlášení držitele práva, které lze předložit buď v písemné nebo elektronické formě v souladu s vnitrostátními předpisy, že přijímá odpovědnost vůči osobám, které jsou dotčeny situací uvedenou v čl. 1 odst. 1 v případě, že postup zahájený podle čl. 9 odst. 1 je přerušen v důsledku jednání nebo opomenutí držitele

práva, nebo v případě, že se dodatečně zjistí, že dotyčné zboží neporušuje právo duševního vlastnictví.

V prohlášení musí též držitel práva vyjádřit souhlas s tím, že ponese veškeré náklady vzniklé podle tohoto nařízení v souvislosti s tím, že je zboží drženo pod celním dohledem v souladu s článkem 9, případně v souladu s článkem 11.

2. Pokud je žádost předložena podle čl. 5 odst. 4, držitel práva se v prohlášení zaváže k tomu, že pořídí a uhradí každý překlad k tomu potřebný; toto prohlášení je platné v každém členském státě, ve kterém je rozhodnutí o schválení žádosti použitelné.

Článek 7

Články 5 a 6 se použijí obdobně na žádosti o prodloužení.

Oddíl 3

Přijetí žádosti o přijetí opatření

Článek 8

1. Je-li žádost o přijetí opatření schválena, příslušný celní útvar stanoví lhůtu, během níž mají celní orgány opatření přijmout. Tato lhůta nepřesáhne jeden rok. Po uplynutí uvedené lhůty a s výhradou předchozí úhrady veškerých dluhů ze strany držitele práva podle tohoto nařízení, může útvar, který přijal původní rozhodnutí, na žádost držitele práva zmíněnou lhůtu prodloužit.

Držitel práva vyrozumí příslušný celní útvar uvedený v čl. 5 odst. 2, jestliže jeho právo již není platně zapsáno nebo uplynula ochranná doba.

2. Rozhodnutí o schválení žádosti držitele práva o přijetí opatření se okamžitě odešle celním úřadům členského státu nebo členských států, které mohou být dotčeny zbožím, o němž se v žádosti tvrdí, že porušuje právo duševního vlastnictví.

Je-li žádost o přijetí opatření předložená v souladu s čl. 5 odst. 4 schválena, stanoví se lhůta v délce jednoho roku, během níž mají celní orgány opatření přijmout; po uplynutí uvedené lhůty může na písemnou žádost držitele práva útvar, který vyřizoval původní žádost, tuto lhůtu prodloužit. Čl. 250 první odrážka nařízení (EHS) č. 2913/92 platí obdobně pro rozhodnutí o schválení žádosti a pro rozhodnutí o prodloužení nebo zrušení žádosti.

Je-li žádost o přijetí opatření schválena, je na žadateli, aby uvedené rozhodnutí, spolu s dalšími informacemi a překlady, které mohou být nezbytné, zaslal příslušnému celnímu útvaru členského státu nebo členských států, ve kterých žadatel požádal o přijetí opatření celních orgánů. S žadatelovým souhlasem však může celní útvar, který rozhodnutí přijal, zaslat toto rozhodnutí přímo.

Na žádost celních orgánů dotyčných členských států poskytne žadatel dodatečné informace nezbytné k provedení rozhodnutí.

3. Lhůta uvedená v odst. 2 druhém pododstavci začíná dnem přijetí rozhodnutí o schválení žádosti. Rozhodnutí nevstoupí v příjímajícím členském státě nebo členských státech v platnost dříve, než bude zasláno v souladu s odst. 2 druhým pododstavcem a než držitel práva splní formality uvedené v článku 6.

Rozhodnutí se poté neprodleně odešle vnitrostátním celním úřadům, které mohou být pověřeny, aby se zbožím podezřelým z porušování práv duševního vlastnictví zabývaly.

Tento odstavec se použije obdobně pro rozhodnutí o prodloužení původního rozhodnutí.

KAPITOLA III

PODMÍNKY PŘIJETÍ OPATŘENÍ CELNÍMI ORGÁNY A ORGÁNEM PŘÍSLUŠNÝM VYDAT ROZHODNUTÍ

Článek 9

1. Pokud má celní úřad, kterému bylo - v případě nutnosti po poradě s žadatelem - zasláno rozhodnutí o schválení žádosti držitele práva podle článku 8, za prokázané, že zboží nacházející se v jedné ze situací uvedených v čl. 1 odst. 1 je podezřelé z porušování práva duševního vlastnictví zahrnutého do uvedeného rozhodnutí, pozastaví propuštění zboží nebo je zadrží.

Celní úřad o tom okamžitě uvědomí příslušný celní útvar, který žádost projednával.

2. Příslušný celní útvar nebo celní úřad uvedený v odstavci 1 uvědomí držitele práva a deklaranta nebo držitele zboží ve smyslu článku 38 nařízení (EHS) č. 2913/92 o svém opatření a je oprávněn je informovat o skutečném nebo odhadovaném množství a skutečné nebo předpokládané povaze zboží, jehož propuštění bylo pozastaveno, nebo které bylo zadrženo, aniž by sdělením uvedených informací byli vázáni oznámit příslušnému orgánu, aby vydal rozhodnutí ve věci.

3. S cílem zjistit, zda bylo porušeno právo duševního vlastnictví podle vnitrostátního práva a v souladu s vnitrostátními předpisy o ochraně osobních údajů, obchodního, a průmyslového a profesního tajemství, celní úřad nebo útvar, který žádost projedná, oznámí držiteli práva - na jeho žádost a pokud jsou známy - jména a adresy příjemce, odesílatele, deklaranta nebo držitele zboží a původu místo, odkud bylo dovezeno, zboží podezřelého z porušení práva duševního vlastnictví.

Celní úřad poskytne žadateli a osobám dotčeným některou ze situací uvedených v čl. 1 odst. 1 možnost zkontrolovat zboží, jehož propuštění bylo pozastaveno nebo které bylo zadrženo.

Při přezkoumávání zboží může celní úřad odebrat vzorky a podle předpisů platných v dotyčném členském státě předat nebo zaslat tyto vzorky držiteli práva na jeho výslovnou žádost výhradně za účelem analýzy a pro usnadnění dalšího postupu. Pokud to okolnosti dovolí - případně s výhradou požadavků čl. 11 odst. 1 druhé odrážky - musí být vzorky po dokončení technické analýzy vráceny a tam, kde je to vhodné, dříve než je zboží propuštěno nebo jeho zadržení ukončeno. Každá analýza těchto vzorků se provádí na výhradní odpovědnost držitele práva.

Článek 10

Při rozhodování o tom, zda bylo podle vnitrostátního práva porušeno právo duševního vlastnictví, se použijí právní předpisy platné v členském státě, na jehož území je umístěno zboží nacházející se v některé ze situací uvedených v čl. 1 odst. 1.

Tyto právní předpisy se rovněž použijí pro účely neprodleného oznámení celnímu útvaru nebo úřadu uvedenému v čl. 9 odst. 1 toho, že byl zahájen postup podle článku 13, pokud nebyl postup zahájen uvedeným útvarem nebo úřadem.

Článek 11

1. Pokud celní orgány zadržely nebo pozastavily propuštění zboží podezřelého z porušení práva duševního vlastnictví v některé ze situací uvedených v čl. 1 odst. 1, mohou členské státy v souladu se svými vnitrostátními předpisy stanovit zjednodušený postup použitelný se souhlasem držitele práva, jenž celním orgánům umožní převzetí takového zboží ke zničení pod celním dohledem, aniž by bylo nutné zjistit, zda bylo porušeno právo duševního vlastnictví podle vnitrostátního práva. Za tímto účelem použijí členské státy v souladu se svými vnitrostátními předpisy tyto podmínky:

- držitel práva do 10 pracovních dnů nebo v případě zboží podléhajícího zkáze do tří pracovních dnů vyrozumí písemně celní orgány o obdržení oznámení podle článku 9, že zboží, jehož se týká postup, porušuje právo duševního vlastnictví uvedené v čl. 2 odst. 1, a předá zmíněným orgánům písemný souhlas deklaranta, držitele nebo vlastníka zboží s předáním zboží ke zničení. Se souhlasem celních orgánů může deklarant, držitel nebo vlastník zboží tuto informaci předat přímo celníci. Nevznese-li deklarant, držitel nebo vlastník zboží v předepsané lhůtě výslovné námitky proti zničení, považuje se tento souhlas za přijatý. Pokud to okolnosti vyžadují, může být tato lhůta prodloužena o dalších deset pracovních dnů,

- pokud vnitrostátní předpisy nestanoví jinak, zničení se provede na náklady a odpovědnost držitele práva a systematicky mu předchází odebrání vzorků, které celní orgány uchovávají v takovém stavu, aby představovaly důkaz přípustný v soudních řízeních v členském státě, který by je mohl požadovat.

2. Ve všech ostatních případech, například pokud deklarant, držitel nebo vlastník vznese námitku proti zničení zboží nebo ho zpochybní, se použije postup stanovený v článku 13.

Článek 12

Držitel práva, který obdržel údaje uvedené v čl. 9 odst. 3 prvním pododstavci, je použije pouze pro účely stanovené v člancích 10, 11 a čl. 13 odst. 1.

Jakékoli jiné použití nedovolené vnitrostátními předpisy členského státu, ve kterém situace vznikla, může na základě právních předpisů členského státu, ve kterém je dotyčné zboží umístěno, mít za následek občanskoprávní odpovědnost držitele práva a vést k pozastavení žádosti o přijetí opatření na zbývající dobu platnosti před obnovením v členském státě, ve kterém k události došlo.

V případě dalšího porušení tohoto pravidla může příslušný celní útvar odmítnout obnovení žádosti. V případě žádosti uvedené v čl. 5 odst. 4 musí též uvědomit ostatní členské státy uvedené ve formuláři.

Článek 13

1. Pokud celnímu úřadu uvedenému v čl. 9 odst. 1 nebylo do 10 pracovních dnů od přijetí oznámení o pozastavení propuštění nebo o zadržení sděleno, že bylo zahájeno řízení, jež má stanovit, zda bylo porušeno právo duševního vlastnictví podle vnitrostátního práva v

souladu s článkem 10, nebo pokud - tam, kde je to vhodné - tento úřad neobdržel souhlas držitele práva podle čl. 11 odst. 1, se podle potřeby povolí propuštění zboží nebo se jeho zadržení ukončí, s výhradou splnění všech celních formalit.

Ve vhodných případech může být tato lhůta prodloužena nejvýše o 10 pracovních dnů.

2. V případě zboží podléhajícího zkáze podezřelého z porušení práva duševního vlastnictví je lhůta uvedená v odstavci 1 tři pracovní dny. Tuto lhůtu nelze prodloužit.

Článek 14

1. V případě zboží podezřelého z porušení práv k (průmyslovým) vzorům, patentům, dodatkovým ochranným osvědčením nebo odrůdových práv může deklarant, vlastník, dovozce, držitel nebo příjemce zboží dosáhnout propuštění zboží nebo ukončení jeho zadržení poskytnutím jistoty, za předpokladu, že:

a) celnímu úřadu nebo útvaru uvedenému v čl. 9 odst. 1 bylo v souladu s čl. 13 odst. 1 oznámeno, že byl zahájen postup ve lhůtě stanovené v čl. 13 odst. 1 s cílem zjistit, zda bylo porušeno právo duševního vlastnictví podle vnitrostátního práva;

b) orgán zmocněný k tomuto účelu neuložil předběžná opatření před uplynutím lhůty stanovené v čl. 13 odst. 1;

c) byly splněny všechny celní formality.

2. Jistota stanovená v odstavci 1 musí být dostatečně vysoká, aby ochránila zájmy držitele práva.

Poskytnutím jistoty nejsou dotčeny ostatní opravné prostředky, které má držitel práva k dispozici.

Pokud byl postup, kterým se má zjistit, zda bylo porušeno právo duševního vlastnictví podle vnitrostátního práva, zahájen jinak než z podnětu držitele práva k (průmyslovému) vzoru, patentu, dodatkového ochranného osvědčení nebo odrůdového práva, jistota se uvolní, nevyužije-li osoba, která iniciovala uvedený postup, svého práva zahájit soudní řízení do 20 pracovních dnů ode dne, kdy obdržela oznámení o pozastavení propuštění nebo o zadržení.

V případě, že se použije čl. 13 odst. 1 druhý pododstavec, může být tato lhůta prodloužena nejvýše na 30 pracovních dnů.

Článek 15

Podmínky skladování zboží během doby pozastavení propuštění nebo zadržení stanoví každý členský stát sám, avšak tyto podmínky nedávají vzniknout nákladům na straně celních správ.

KAPITOLA IV

USTANOVENÍ VZTAHUJÍCÍ SE NA ZBOŽÍ, O KTERÉM BYLO ZJIŠTĚNO, ŽE PORUŠUJE PRÁVO DUŠEVNÍHO VLASTNICTVÍ

Článek 16

Zboží, o kterém bylo na konci postupu uvedeného v článku 9 zjištěno, že porušuje právo duševního vlastnictví nemůže být:

- uvedeno na celní území Společenství,
- propuštěno do volného oběhu,
- odstraněno z celního území Společenství,
- vyvezeno,
- zpětně vyvezeno,
- propuštěno do režimu s podmíněným osvobozením od cla,
- umístěno do svobodného celního pásma nebo svobodného celního skladu.

Článek 17

1. Aniž jsou dotčeny ostatní opravné prostředky, které má držitel práva k dispozici, přijmou členské státy opatření nezbytná k tomu, aby příslušným orgánům umožnily:

- a) v souladu s příslušnými předpisy vnitrostátního práva zničit zboží, o kterém bylo zjištěno, že porušuje právo duševního vlastnictví, nebo s ním naložit mimo obchodní toky tak, aby se zabránilo způsobení újmy držiteli práva, a to bez jakékoli náhrady a - pokud vnitrostátní právní předpisy nestanoví jinak - bez finančního zatížení státní pokladny;
- b) s ohledem na takové zboží přijmout jakákoli jiná opatření účinně zbavující dotyčné osoby hospodářského zisku plynoucího z operace.

Kromě výjimečných případů se pouhé odstranění ochranných známek, které byly neoprávněně umístěny na padělky, nepovažuje za účinné zbavení dotyčné osoby hospodářského zisku plynoucího z operace.

2. Zboží, o kterém bylo zjištěno, že porušuje právo duševního vlastnictví, může propadnout ve prospěch státu. V takovém případě se použije odst. 1 písm. a).

KAPITOLA V

SANKCE

Článek 18

Každý členský stát stanoví sankce, které se použijí v případech porušení tohoto nařízení. Tyto sankce musejí být účinné, přiměřené a odrazující.

KAPITOLA VI

ODPOVĚDNOST CELNÍCH ORGÁNŮ A DRŽITELE PRÁVA

Článek 19

1. Pokud není stanoveno jinak právními předpisy členského státu, ve kterém byla žádost podána, nebo - v případě žádosti podle čl. 5 odst. 4 - právními předpisy členského státu, ve kterém zboží porušující právo duševního vlastnictví nebylo celním úřadem odhaleno,

přijetí žádosti neopravňuje držitele práva k náhradě, není-li takové zboží odhaleno celním úřadem a je propuštěno nebo není-li přijato žádné opatření k jeho zadržení v souladu s čl. 9 odst. 1.

2. Výkon pravomocí celního úřadu nebo jiného řádně pověřeného orgánu svěřených jim za účelem boje proti zboží porušujícímu právo duševního vlastnictví je nečiní odpovědnými vůči osobám dotčeným situacemi uvedenými v čl. 1 odst. 1 nebo osobám dotčeným opatřeními stanovenými v článku 4 za škody, které utrpěly v důsledku zásahu orgánu, s výjimkou případů stanovených právními předpisy členského státu, ve kterém byla podána žádost, nebo v případě žádosti podle čl. 5 odst. 4, právními předpisy členského státu, ve kterém došlo ke ztrátě či škodě.

3. Občanskoprávní odpovědnost držitele práva se řídí právními předpisy členského státu, ve kterém se dotyčné zboží ocitlo v jedné ze situací uvedených v čl. 1 odst. 1.

KAPITOLA VII

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 20

Opatření nezbytná k provedení tohoto nařízení se přijmou v souladu s postupem uvedeným v čl. 21 odst. 2.

Článek 21

1. Komisi je nápomocen Výbor pro celní kodex.

2. V případě odkazů na tento odstavec se použijí články 4 a 7 rozhodnutí 1999/468/ES.

Lhůta uvedená v čl. 4 odst. 3 rozhodnutí 1999/468/ES se stanoví na tři měsíce.

Článek 22

Členské státy sdělí Komisi veškeré důležité informace o provádění tohoto nařízení.

Komise tyto informace předá ostatním členským státům.

Ustanovení nařízení (ES) č. 515/97 se použijí přiměřeně.

Pravidla postupu pro výměnu informací se stanoví podle prováděcích pravidel v souladu s postupem uvedeným v čl. 21 odst. 2.

Článek 23

Na základě informací uvedených v článku 22 Komise každoročně předkládá Radě zprávu o provádění tohoto nařízení. K této zprávě může být v případě potřeby připojen návrh na změnu nařízení.

Článek 24

Nařízení (ES) č. 3295/94 se zrušuje s účinkem ode dne 1. července 2004.

Odkazy na zrušené nařízení se považují za odkazy na toto nařízení.

Článek 25

Toto nařízení vstupuje v platnost sedmým dnem po vyhlášení v Úředním věstníku Evropské unie.

Použije se ode dne 1. července 2004.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne 22. července 2003.

Za Radu

předseda

G. ALEMANNO

[1] Úř. věst. L 341, 30.12.1994, s. 8. Nařízení naposledy pozměněné nařízením (ES) č. 806/2003 (Úř. věst. L 122, 16.5.2003, s. 1).

[2] Úř. věst. L 82, 22.3.1997, s. 1. Nařízení naposledy pozměněné nařízením (ES) č. 807/2003 (Úř. věst. L 122, 16.5.2003, s. 36).

[3] Úř. věst. L 184, 17.7.1999, s. 23.

[4] Úř. věst. L 302, 19.10.1992, s. 1. Nařízení naposledy pozměněné nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2700/2000 (Úř. věst. L 311, 12.12.2000, s. 17).

[5] Úř. věst. L 11, 14.01.1994, s. 1. Nařízení naposledy pozměněné nařízením (ES) č. 807/2003.

[6] Úř. věst. L 3, 5.1.2002, s. 1.

[7] Úř. věst. L 182, 2.7.1992, s. 1

[8] Úř. věst. L 198, 8.8.1996, s. 30.

[9] Úř. věst. L 227, 1.9.1994, s. 1. Nařízení naposledy pozměněné nařízením (ES) č. 807/2003.

[10] Úř. věst. L 208, 24.7.1992, s. 1. Nařízení naposledy pozměněné nařízením (ES) č. 806/2003.

[11] Úř. věst. L 179, 14.7.1999, s. 1. Nařízení naposledy pozměněné nařízením (ES) č. 806/2003.

[12] Úř. věst. L 160, 12.6.1989, s. 1. Nařízení naposledy pozměněné nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 3378/94 (Úř. věst. L 366, 31.12.1994, s. 1).

[33]

PŘÍLOHA P VII: VZOR ROZHODNUTÍ ZAJIŠTĚNÍ ZBOŽÍ NALEZENÉHO PŘI PROVÁDĚNÍ CELNÍHO DOHLEDU (NAPŘ. VE VNITROZEMÍ) PŘED SCHVÁLENÍM ŽÁDOSTI DE LEGE LATA

Celní úřad XY

Adresát

Váš dopis zn./ze dne

Naše zn.

Vyřizuje/linka

místo

Rozhodnutí o zadržení zboží

Celní úřad _____ zjistil zboží, které je podezřelé z porušování práv duševního vlastnictví ve smyslu článku 2 odst. 1 písmena a) nařízení Rady (ES) č. 1383/2004 ze dne 22. července 2004, o přijímání opatření celních orgánů proti zboží podezřelému z porušení některých práv k duševnímu vlastnictví a opatřeních, která mají být přijata vůči zboží, o kterém bylo zjištěno, že tato práva porušilo (dále jen „NR 1383/2003“). V souvislosti s uvedeným zjištěním, vydává celní úřad toto

r o z h o d n u t í :

Celní úřad _____, **zadržuje** podle článku 9 odst. 2 NR 1383/2003 s přihlédnutím k ustanovení § 11 odst. 1 zákona č. 191/1999 Sb., o opatřeních týkajících se dovozu vývozu a zpětného vývozu zboží porušujícího některá práva duševního vlastnictví a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon o opatřeních"), zboží - _____ (*uvede se popis zboží, množství zboží apod.*), které (*uvede se situace popsaná v článku 1 odst. 1 nařízení o opatřeních*), které je označeno registrovanou ochrannou známkou _____, nebo způsobem s citovanou ochrannou známkou zaměnitelným. Uvedené zboží bude zajištěno (*uvede se místo zajištění - např. ve skladu Celního úřadu* _____).

O d ů v o d n ě n í :

Zde se uvede kdy a jakým způsobem celní úřad zadržel zboží, o kterém lze mít důvodně za to, že se jedná o padělek (nedovolenou napodobeninu) (je vhodné použít citaci některé ze situací uvedených v článku 1 odst. 1 písmena a), b) nařízení o opatření - např. Celní úřad _____ zjistil dne _____ zboží uvedené ve výrokové části tohoto rozhodnutí, o kterém lze mít důvodně za to, že se jedná o padělek (nedovolenou napodobeninu) zboží, které je chráněno registrovanou ochrannou známkou č. Uvedené zboží bylo navrženo do volného oběhu apod.) a musí být specifikovány důvody, okolnosti apod., pro které se zboží zadržuje.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podle ustanovení § 53 ve spojení s ustanovením § 54 zákona č. 71/1967 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, podat odvolání. Odvolání se podává do **15 – ti dnů** ode dne oznámení tohoto rozhodnutí k Celnímu ředitelství _____, prostřednictvím zdejšího celního úřadu. Podle ustanovení § 31a odst. 1 zákona o opatřeních nemá podané odvolání odkladný účinek.

Jméno a příjmení
Funkce

**PŘÍLOHA P VIIP VIII: VZOR ROZHODNUTÍ ZAJIŠTĚNÍ ZBOŽÍ
NALEZENÉHO PŘI PROVÁDĚNÍ CELNÍHO DOHLEDU (NAPŘ. VE
VNITROZEMÍ) PO SCHVÁLENÍ ŽÁDOSTI DE LEGE FERENDA**

Celní úřad XY

Adresát

Váš dopis zn./ze dne

Naše zn.

Vyřizuje/linka

místo

Rozhodnutí o zadržení zboží

Celní úřad _____ zjistil při _____ (*uvede se specifikace – viz článek 1 odst. 1 písmena a, b*) _____ zbožím které je podezřelé z porušování práv duševního vlastnictví ve smyslu článku 2 odst. 1 písm. a) nebo b) nařízení Rady (ES) č. 1383/2004 ze dne 22. července 2004, o zásahu celních orgánů proti zboží podezřelému z porušení některých práv k duševnímu vlastnictví a opatřeních, která mají být přijata vůči zboží, o kterém bylo zjištěno, že tato práva porušilo (dále jen „NR 1383/2003“) V souvislosti s uvedeným zjištěním vydává celní úřad toto

r o z h o d n u t í :

Celní úřad _____ **zadržuje** podle článku 4 NR 1383/2003 s přihlédnutím k ustanovení § 11 odst. 1 zákona č. 191/1991 Sb., o opatřeních týkajících se dovozu vývozu a zpětného vývozu zboží porušujícího některá práva duševního vlastnictví a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zboží - _____ (*uvede se popis zboží, množství zboží*), které zjistil při (*uvede se specifikace – viz výroková část tohoto rozhodnutí*), a které je označeno registrovanou ochrannou známkou _____. Uvedené zboží bude zajištěno (*uvede se místo zajištění - např. ve skladu Celního úřadu* _____).

O d ů v o d n ě n í :

Zde se uvede kdy a jakým způsobem celní úřad zjistil zboží, o kterém lze mít důvodně za to, že se jedná o padělek nebo nedovolenou napodobeninu - viz článek 1 odst. 1 a odst. 2 písmena a) NR 1383/2003. Celní úřad _____ zjistil dne _____ zboží uvedené ve výrokové části tohoto rozhodnutí, o kterém lze mít důvodně za to, že se jedná o padělek nebo nedovolenou napodobeninu zboží, které je chráněno registrovanou ochrannou známkou. Uvedené zboží bylo zjištěno při kontrole zboží dopravovaného přes státní hranice.)

Musí být v rozhodnutí o zadržení zboží uvedeny důvody, pro které se zboží zajišťuje.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí se lze podle ustanovení § 9 odst. 2 zákona o opatřeních odvolat, a to ve lhůtě 3 pracovních dnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Podle ustanovení § 31a odst. 1 zákona č. 191/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů, nemá podané odvolání odkladný účinek.

Jméno příjmení
funkce